

善财童子

上

五十三参故事

第一参至第十八参

善财童子五十三参故事（上）

◎ 目 录 ◎

缘 起	3
第一参：德云比丘	10
第二参：海云比丘	17
第三参：善住比丘	25
第四参：弥伽居士	33
第五参：解脱长者	43
第六参：海幢比丘	51
第七参：休舍优婆夷	62
第八参：毗目瞿沙仙人	71
第九参：胜热婆罗门	80
第十参：慈行童女	90
第十一参：善见比丘	99
第十二参：自在主童子	109
第十三参：具足优婆夷	116
第十四参：明智居士	125
第十五参：法宝髻长者	134
第十六参：普眼长者	142
第十七参：无厌足王	150
第十八参：大光王	159

yuán
缘 qi
起

善财童子五十三参的故事

ěr shí shì zūn zài shì luó fá guó shì duō lín zhōng rù shī zǐ pín shēn sān mèi lìng
 尔时，世尊在室罗筏国，逝多林中，入师子频申三昧，令
 wú liàng zhū dà pú sà gè gè dùn zhèng shí wén shū shī lì tóng zǐ chū shì duō lín wǎng yú
 无量诸大菩萨，各各顿证。时，文殊师利童子出逝多林，往于
 rén jiān zūn zhě shè lì fú yú liù qiān bī qiū yì wén shū suǒ wén shū shī lì rú xiàng wáng
 人间。尊者舍利弗与六千比丘，诣文殊所。文殊师利如象王
 huí guān zhū bī qiū shí liù qiān bī qiū yán xià chéng dào wén shū yòu zhì fú chéng dōng suǒ luó
 回观诸比丘。时，六千比丘言下成道。文殊又至福城东，娑罗
 lín zhōng dà tǎ miào chù pǔ shuō pǔ zhào fǎ jiè xiū duō luó yǒu yī wàn zhū lóng wǔ bǎi yōu
 林中大塔庙处，普说普照法界修多罗。有一万诸龙，五百优
 pó sāi yōu pó yī wǔ bǎi tóng zǐ tóng nǚ shān cái ér wéi shàng shǒu jù yì wén shū shī
 婆塞、优婆夷。五百童子、童女，善财而为上首。俱诣文殊师
 lì tóng zǐ suǒ gōng jìng zuò lǐ xián wén fǎ yào wǔ zhòng yì yǒu dùn qǐ chū xīn shí
 利童子所，恭敬作礼，咸闻法要，五众益友，顿启初心。时，
 wén shū shī lì rú xiàng wáng huí guān shàn cái tóng zǐ shàn cái dé gēn běn zhì zhǐ nán fǎ mén
 文殊师利如象王回观善财童子。善财得根本智。指南法门。

zhèng shí xīn xīn
证「十信心」。

zàn yuē
赞曰：

chū lín huán yòu rù lín zhōng biàn shì suǒ luó fó miào dōng
 出林还又入林中，便是娑罗佛庙东。
 shī zǐ hóu shí fāng cǎo lǜ xiàng wáng huí chù luò huá hóng
 师子吼时芳草绿，象王回处落华红。
 liù qiān qǐ shì shí xīn mǎn wǔ zhòng gāo rén yī xìn tōng
 六千乞士十心满，五众高人一信通。
 zhēn zhòng wú shī xiàng nán qù bǎi chéng yān shuǐ miǎo wú qióng
 珍重吾师向南去，百城烟水渺无穷。

*经文节录

【大方广佛华严经卷第六十二·入法界品第三十九之三】

èr shí wén shū shī lì pú sà jiàn cì nán xíng jīng lì rén jiān zhì fú chéng dōng
 尔时，文殊师利菩萨，渐次南行，经历人间，至福城东，
 zhù zhuāng yán chuāng suǒ luó lín zhōng shí fú chéng rén wén wén shū shī lì tóng zǐ zài zhuāng yán chuāng suǒ
 住庄严幢娑罗林中。时福城人，闻文殊师利童子，在庄严幢娑
 luó lín zhōng dà tā miào chù wú liàng dà zhòng cóng qí chéng chū lái zhì qí suǒ yǒu wǔ bǎi tóng
 罗林中，大塔庙处，无量大众从其城出，来诣其所。有五百童
 zǐ suǒ wèi shàn cái tóng zǐ shàn xíng tóng zǐ rú shì děng wǔ bǎi tóng zǐ lái zhì wén shū
 子，所谓：善财童子、善行童子如是等五百童子，来诣文殊
 shī lì tóng zǐ suǒ dǐng lǐ qí zú yòu rào sān zā tuì zuò yí miàn
 师利童子所，顶礼其足，右绕三匝，退坐一面。

èr shí wén shū shī lì tóng zǐ guān chá shàn cái yǐ hé yīn yuán ér yǒu qí míng zhī
 尔时，文殊师利童子观察善财，以何因缘而有其名？知
 cǐ tóng zǐ chū rù tāi shí yú qí zhái nèi zì rán ér chū qī bǎo lóu gé yòu yǔ zhòng bǎo jí
 此童子初入胎时，于其宅内自然而出七宝楼阁。又雨众宝及
 zhū cái wù yī qiè kù cáng xī líng chōng mǎn yǐ cǐ shì gù fù mǔ qīn shù jí shàn xiāng shī
 诸财物，一切库藏悉令充满。以此事故，父母亲属及善相师，
 gòng hū cǐ ér míng yuē shàn cái yòu zhī cǐ tóng zǐ yǐ céng gòng yǎng guò qù zhū fó shēn zhòng
 共呼此儿名曰：善财。又知此童子，已曾供养过去诸佛，深种

善财童子五十三参的故事

shàn gēn xìn jiě guǎng dà cháng lè qīn jìn zhū shàn zhī shì shēn yǔ yì yè jiē wú guò
善根，信解广大，常乐亲近诸善知识，身、语、意业皆无过
shī jìng pú sà dào qiú yī qiè zhì chéng fó fǎ qì qí xīn qīng jìng yóu rú xū kōng huí
失，净菩萨道，求一切智，成佛法器。其心清净犹如虚空，回
xiàng pú tí wú suǒ zhàng ài
向菩提无所障碍。

wén shū shī lì pú sà rú shì guān chá shàn cái tóng zǐ yí ān wèi kāi yù ér wèi yǎn
文殊师利菩萨如是观察善财童子已，安慰开喻，而为演
shuō yī qiè fó fǎ yīn qín quàn yù zēng zhǎng shì lì lìng qí huān xī fā ā nòu duō luó sān
说一切佛法。殷勤劝喻，增长势力，令其欢喜，发阿耨多罗三
miào sān pú tí xīn yòu lìng yì niàn guò qù shàn gēn
藐三菩提心，又令忆念过去善根。

wén shū shī lì pú sà rú xiàng wáng huí guān shàn cái tóng zǐ zuò rú shì yán shàn
文殊师利菩萨如象王回观善财童子，作如是言：「善
zāi shàn zāi shàn nán zǐ rǔ yǐ fā ā nòu duō luó sān miào sān pú tí xīn fù yù qīn jìn
哉！善哉！善男子！汝已发阿耨多罗三藐三菩提心，复欲亲近
zhū shàn zhī shì wèn pú sà xíng xiū pú sà dào shàn nán zǐ qīn jìn gòng yǎng zhū shàn zhī
诸善知识，问菩萨行，修菩萨道。善男子！亲近供养诸善知
shì shì jù yī qiè zhì zuì chū yīn yuán shì gù yú cǐ wù shēng pí yàn
识，是具一切智最初因缘，是故于此勿生疲厌。」

wén shū shī lì pú sà gào shàn cái tóng zǐ yán shàn nán zǐ ruò yǒu zhòng shēng néng fā
文殊师利菩萨告善财童子言：「善男子！若有众生能发
ā nòu duō luó sān miào sān pú tí xīn shì shì wéi nán néng fā xīn yǐ qiú pú sà xíng bèi
阿耨多罗三藐三菩提心，是事为难；能发心已，求菩萨行，倍
gēng wéi nán shàn nán zǐ ruò yù chéng jiù yī qiè zhì zhì yīng jué dìng qiú zhēn shàn zhī shì
更为难。善男子！若欲成就一切智智，应决定求真善知识。

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī guó tǔ míng wéi shèng lè qí guó yǒu shān míng
善男子！于此南方有一国土，名为：胜乐；其国有山，名
yuē miào fēng yú bǐ shān zhōng yǒu yī bī qiū míng yuē dé yún rú kě wǎng wèn pú
曰：妙峰；于彼山中，有一比丘名曰：德云。汝可往问：『菩
sā yún hé xué pú sà xíng pú sà yún hé xiū pú sà xíng nǎi zhì pú sà yún hé yú pú xián
萨云何学菩萨行？菩萨云何修菩萨行？乃至菩萨云何于普贤
xíng jí dé yuán mǎn dé yún bī qiū dāng wèi rǔ shuō
行疾得圆满？』德云比丘当为汝说。」

ěr shí shàn cái tóng zǐ wén shì yǔ yǐ huān xǐ yōng yuè tóu dǐng lǐ zú cí tuì nán
尔时，善财童子闻是语已，欢喜踊跃，头顶礼足，辞退南
xíng
行。

*故事浅说

cān yǔ le fó tuó zài shì luó fá guó zhī shù jī gū dú yuán zhǔ chí de dà fǎ huì hòu ,
 参与了佛陀在室罗筏国祇树给孤独园主持的大法会后，
 wén shū pú sà cí bié fó tuó cóng suǒ zhù de dì fāng xiàng nán fāng zǒu qù yǒu yī rì wén shū
 文殊菩萨辞别佛陀，从所住的地方向南方走去。有一日，文殊
 pú sà lái dào le fú chéng de dōng fāng yī chù míng wéi zhuāng yán chǒng ài luó de shù lín zhōng de dà
 菩萨来到了福城的东方，一处名为庄严幢娑罗的树林中的大
 tā sì shuō fǎ
 塔寺说法。

mèng jiā lā wān yán àn de fú chéng zài liǎng qiān nián qián yǐ shì yī ge shāng gǔ yún
 孟加拉湾沿岸的福城，在两千年前，已是一个商贾云
 jí rén wén huì cuī de tōng shāng gǎng kǒu fú chéng de jū mín tīng shuō wén shū pú sà yào dào zhè
 集、人文荟萃的通商港口。福城的居民听说文殊菩萨要到这
 ér lái shuō fǎ fēn fēn fú lǎo xié yòu gǎn lái cān jiā zhè ge shū shèng de fǎ huì zhuāng yán chǒng
 儿来说法，纷纷扶老携幼赶来参加这个殊胜的法会，庄严幢
 ài luó lín dà tā sì qián de guǎng chǎng shàng dào chù jǐ mǎn le rén qí zhōng yǒu yī shàn cái tóng zǐ
 娑罗林大塔寺前的广场上到处挤满了人。其中有以善财童子
 wéi shǒu de wǔ bǎi míng tóng zǐ yì qǐ qián lái gōng wén fó fǎ tā men xiàng wén shū pú sà qián chéng
 为首的五百名童子一起前来恭闻佛法，他们向文殊菩萨虔诚
 dǐng lǐ xiàng yòu rào pú sà sān zā cái tuì zuò dào yī biān qù
 顶礼，向右绕菩萨三匝，才退坐到一边去。

cí bēi de wén shū pú sà quán shēn fàng chū wēi guāng biàn zhào guǎng chǎng shàng de zhòng duō fú
 慈悲的文殊菩萨，全身放出威光，遍照广场上的众多福
 chéng jū mín pú sà yǐ dà cí de guāng máng ràng dà zhòng dé dào qīng liáng yǐ dà bēi de guāng
 城居民。菩萨以大慈的光芒，让大众得到清凉，以大悲的光

善财童子五十三参的故事

máng shǐ dà zhòng wén fǎ kāi zhì yǐ zhì huì de guāng máng shǐ dà zhòng xīn shēng huān xǐ
芒；使大众闻法开智；以智慧的光芒，使大众心生欢喜。

dāng wén shū pú sà kàn dào shàn cái tóng zǐ hòu biàn rù dìng guān chá shàn cái tóng zǐ wèi hé
当文殊菩萨看到善财童子后，便入定观察善财童子为何
míng wéi shàn cái yuán lái shàn cái tóng zǐ de mǔ qīn gāng huái yùn shí jiā zhōng hū rán shēng chū
名为「善财」。原来善财童子的母亲刚怀孕时，家中忽然生出
qī bǎo lóu gé qiě cāng kù zhōng de bǎo wù zì dòng duī jī chéng shān tā de fù mǔ jué de fēi
七宝楼阁，且仓库中的宝物自动堆积成山，他的父母觉得非
cháng yà yì yě yīn wèi zhè ge yuán yīn suǒ yǒu qīn péng hǎo yǒu dōu jiào tā shàn cái èr
常讶异，也因为这个原因，所有亲朋好友都叫他「善财」。而
qiě zhè ge xiǎo hái yǐ qián céng jīng gòng yǎng guò wú liàng zhū fó zuò guò xǔ duō shàn shì hěn xǐ
且这个小孩以前曾经供养过无量诸佛，做过许多善事，很喜
huān qīn jìn xíng wéi duān zhèng shàn liáng de rén tā de xīn jù rú tóng xū kōng yí yàng de qīng jìng
欢亲近行为端正善良的人，他的心就如同虚空一样的清净，
yī qiè dōu yǐ méi yǒu shēn me zhàng ài
一切都已没有什么障碍。

wén shū pú sà guān chá guò shàn cái tóng zǐ hòu biàn chēng zàn gǔ lì tā bìng wèi tā hé
文殊菩萨观察过善财童子后，便称赞鼓励他，并为他
suǒ yǒu jū mǐn jiě shuō fó fǎ yòu yī zài quàn dà jiā fā qǐ zì lì lì tā zì jué jué tā
所有居民解说佛法，又一再劝大家发起自利利他、自觉觉他
de cí bēi xīn yòu shǐ dà jiā huí yǐ qǐ guò wǎng céng jīng zuò guò de shàn shì ràng suǒ yǒu rén
的慈悲心，又使大家回忆起过往曾经做过的善事，让所有人
de shàn xīn gèng wéi jiān gù
的善心更为坚固。

fú chéng de jū mǐn men píng qì níng shén de líng tīng pú sà de fǎ yīn xuān liú zài pú
福城的居民们，屏气凝神地聆听菩萨的法音宣流，在菩
sǎ yǎn shuō wán bì hòu gè ge huān xǐ zàn tàn jiǔ jiǔ bù yuàn lí qù yóu qí shì shàn cái
萨演说完毕后，个个欢喜赞叹，久久不愿离去。尤其是善财
tóng zǐ tīng wán wén shū pú sà de miào fǎ xiǎng dào fó fǎ shì rú cǐ de bù kě sī yì
童子，听完文殊菩萨的妙法，想到佛法是如此地不可思议，
xīn lǐ gèng jiā xīn xǐ yě gèng jiān dìng jìn yí bù qù cān jiū fó fǎ de jué xīn
心里更加欣喜，也更坚定进一步去参究佛法的决心。

wén shū pú sà liǎo jiě shàn cái tóng zǐ yǐ jīng lì xià zhuī qiú pǔ tí dà dào de jué xīn
文殊菩萨了解善财童子已经立下追求菩提大道的决心，
hěn xīn wèi de duì shàn cái tóng zǐ kāi shì miǎn lì shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ nǐ yǐ
很欣慰地对善财童子开示勉励：「善哉！善哉！善男子！你已
jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn ① yòu yuàn yì qīn jìn xíng wéi duān zhèng shàn liáng
经发了阿耨多罗三藐三菩提心①，又愿意亲近行为端正善良
de shàn zhī shì bìng xiàng tā men qǐng jiào zēn yàng zuò cái néng lì yì bié rén rú hé cái néng
的善知识，并向他们请教：怎样做才能利益别人，如何才能
chéng jiù fó guó qīn jìn shàn zhī shì bìng jiē shòu tā men jiāo dǎo shì wèi le jù zú yī qiè zhì
成就佛果。亲近善知识并接受他们教导，是为了具足一切智

huì zuì jī běn de shì suǒ yī qiān wàn bù néng xīn shēng xiè dài
慧最基本的事，所以千万不能心生懈怠。

fā qǐ ā nòu duō luó sān miào sān pú tí xīn shì hěn kùn nán de zài fā xīn hòu
发起阿耨多罗三藐三菩提心，是很困难的；在发心后，
yòu néng zhēn zhèng zhuī qiú pú sà xíng zhè yòu gèng shì jiā bèi de kùn nán le shàn nán zǐ rú
又能真正追求菩萨行，这又更是加倍的困难了。善男子！如
guǒ xiǎng jù yǒu yī qiè zhì huì zhōng de zhì huì jiù yīng gāi xiān cóng cān fǎng zhēn zhèng de shàn zhī shì
果想具有一切智慧中的智慧，就应该先从参访真正的善知识
zhuó shǒu
着手。

qù ba cóng zhè ge dì fāng zài wǎng nán xíng qù yǒu yī ge shèng lè guó nà lǐ yǒu
去吧！从这个地方再往南行去，有一个胜乐国，那里有
yī zuò miào fēng shān zài shān lǐ yǒu yī wèi dé yún bǐ qiū zhèng zài xiū xíng nǐ kě yǐ qù qǐng
一座妙峰山，在山里有一位德云比丘正在修行。你可以去请
jiào tā rú hé xué xí pú sà de xíng wéi rú hé xiū pú sà dào tā huì wèi nǐ xiǎng xì
教他，如何学习菩萨的行为，如何修菩萨道，他会为你详细
shuō míng
说明。」

shàn cái tóng zǐ tīng le wén shū pú sà cí bēi de kāi shì mǎn xīn huān xǐ de liú zhe rè
善财童子听了文殊菩萨慈悲的开示，满心欢喜的流着热
lèi tā yǐ wú xiàn qián chéng de xīn lǐ bié le wén shū pú sà kāi shǐ tā de cān fǎng shēng yá
泪，他以无限虔诚的心礼别了文殊菩萨，开始他的参访生涯。

zhù ① ā nòu duō luó sān miào sān pú tí xīn
注①：阿耨多罗三藐三菩提心

阿耨多罗三藐三菩提是梵语，意译为无上正等正觉，简称为菩提。

菩提是佛光之真理，如来之功行，不染尘之法，在任务功德之中，断德，证德皆圆者。

佛性为种子，菩提为正果，修色即是空，行空即是色；菩提即是佛性完全的显露——毕竟无所求无所得的德行的圆满。

众生本有佛性，心越端正清净，佛性就越显现。

诸佛之性如虚空性，如实性，如菩提性，以无所得故，如生六度万行一切佛法，佛性本体是随时可动的，会帮助我们趣向菩提。

无明的习气就是有违佛性的业，心被无明的业性堵住不通而障了佛性的智慧，才无法降伏其心。所以先要把无明习气改掉，才能回归佛性，透知佛法，许多真理是在把无明的业性修炼掉后才看得到。

善财童子五十三参的故事

dì yī cān dé yún bī qiū
第一参：德云比丘

shàn cái tóng zǐ dì yī yì shèng lè guó miào fēng shān cān dé yún bī qiū sì wéi xún
 善财童子第一诣：胜乐国妙峰山，参德云比丘。四维寻
 mì qī rì fāng jiàn zài bié fēng shàng xú bù jīng xíng dǐng lǐ wèn fǎ rù fó jìng jiè dé
 觅，七日方见，在别峰上徐步经行。顶礼问法，入佛境界。得
 yì niàn yī qiè zhū fó jìng jiè zhì huì guāng míng pǔ jiàn fǎ mén zhèng fā xīn zhù
 忆念一切诸佛境界智慧光明普见法门。证「发心住」。

zàn yuē
赞曰：

dé yún cháng zài miào gāo fēng xíng rào fēng tóu bù dìng zōng
 德云常在妙高峰，行遶峰头不定踪。
 qī rì jì yún xún bú jiàn yī zhāo hé gù què xiāng féng
 七日既云寻不见，一朝何故却相逢？
 fā xīn zhù chù shī yuán hé pǔ jiàn mén zhōng fó jìng róng
 发心住处师缘合，普见门中佛境容。
 huí shǒu xī yāng pō xià wàng bái yún qīng zhàng wàn qiān chóng
 回首夕阳坡下望，白云青嶂万千重。

*经文节录

xiàng shèng lè guó dēng miào fēng
向胜乐国，登妙峰

shān kě yǎng yù jiàn dé yún bǐ
山，渴仰欲见德云比

qiū jīng yú qī rì jiàn bǐ bǐ
丘。经于七日，见彼比

qiū zài bié shān shàng xú bù jīng xíng
丘在别山上徐步经行。

jiàn yǐ wǎng yì dǐng lǐ qǐ zú
见已往诣，顶礼其足，

yòu rào sān zā yú qián ér zhù
右绕三匝，于前而住，

zuò rú shì yán shèng zhě wǒ
作如是言：「圣者！我

yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miào sān
已先发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún
菩提心，而未知菩萨云

hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú
何学菩萨行？云何修菩

sà xíng nǎi zhì yīng yún hé yú pǔ
萨行？乃至应云何于普

xián xíng jí dé yuán mǎn wǒ wén shèng
贤行疾得圆满？我闻圣

zhě shàn néng yòu huì wéi yuàn chuí cí wèi wǒ xuān shuō yún hé pú sà ér dé chéng jiù ā nǒu
者善能诱诲，唯愿垂慈，为我宣说：云何菩萨而得成就阿耨

duō luó sān miào sān pú tí
多罗三藐三菩提？」

shí dé yún bǐ qiū gào shàn cái yán shàn zài shàn zài shàn nán zǐ rǔ yǐ néng
时，德云比丘告善财言：「善哉！善哉！善男子！汝已能

fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn fù néng qǐng wèn zhū pú sà xíng rú shì zhī shì
发阿耨多罗三藐三菩提心，复能请问诸菩萨行。如是之事，

nán zhōng zhī nán shàn nán zǐ wǒ dé zì zài jué dìng jiě lì xìn yǎn qīng jìng zhì guāng zhào
难中之难。善男子！我得自在决定解力，信眼清净，智光照

yào pǔ guān jìng jiè lí yī qiè zhàng shàn qiǎo guān chá pǔ yǎn míng chè jù qīng jìng xíng
耀，普观境界，离一切障，善巧观察，普眼明彻，具清净行，

wǎng yì shí fāng yī qiè guó tǔ gōng jìng gòng yǎng yī qiè zhū fó cháng niàn yī qiè zhū fó rú
往诣十方一切国土，恭敬供养一切诸佛，常念一切诸佛如

lái zǒng chí yī qiè zhū fó zhèng fǎ cháng jiàn yī qiè shí fāng zhū fó shàn nán zǐ wǒ wéi dé
来，总持一切诸佛正法，常见一切十方诸佛。善男子！我唯得

cǐ yì niàn yī qiè zhū fó jìng jiè zhì huì guāng míng pǔ jiàn fǎ mén , qǐ néng liǎo zhī zhū dà pú sà
 此忆念一切诸佛境界智慧光明普见法门，岂能了知诸大菩萨
 wú biān zhì huì qīng jìng xíng mén ?
 无边智慧清净行门？

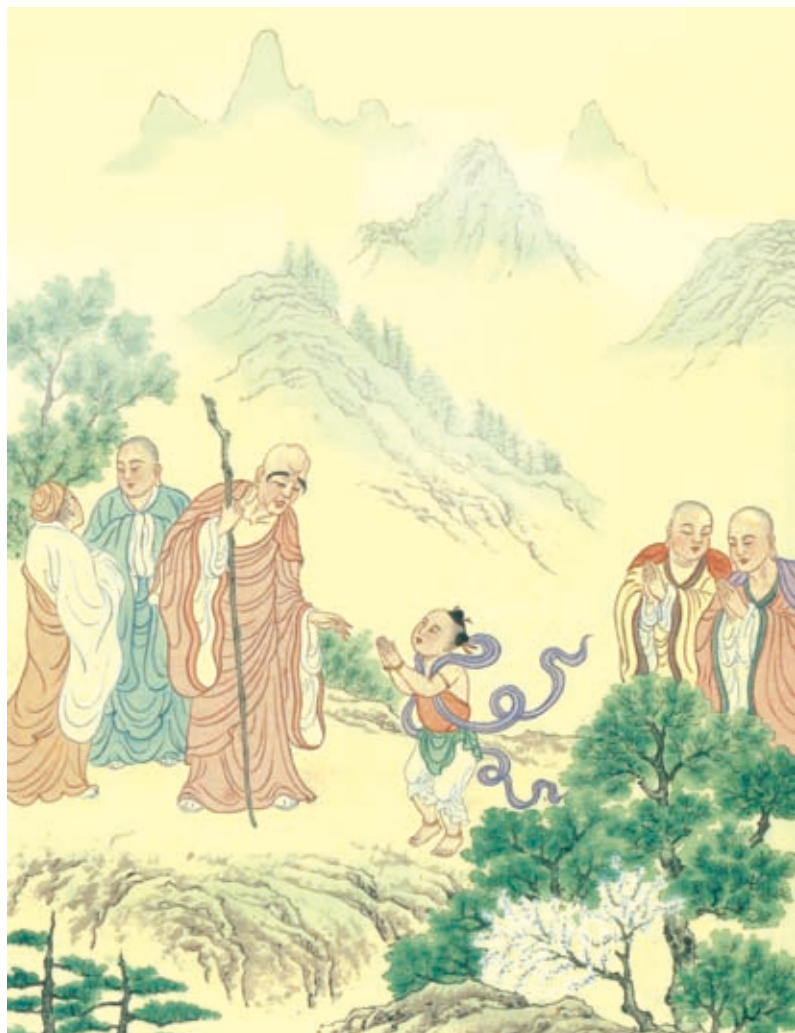
shàn nán zǐ ! nán fāng yǒu guó , míng yuē hǎi mén ; bǐ yǒu bī qiū , míng wéi hǎi
 善男子！南方有国，名曰：海门；彼有比丘，名为：海
 yún 。 nǚ wǎng bī wèn : 『 pú sà yún hé xué pú sà xíng , xiū pú sà dào ? 』 hǎi yún bī qiū
 云。汝往彼问：『菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？』海云比丘
 néng fēn bié shuō , fā qǐ guāng dà shàn gēn yīn yuán 。 shàn nán zǐ ! hǎi yún bī qiū dāng lìng rǔ rù
 能分别说，发起广大善根因缘。善男子！海云比丘当令汝入
 guāng dà zhù dào wèi , dāng lìng rǔ shēng guāng dà shàn gēn lì , dāng wéi rǔ shuō fā pú tí xīn yīn , dāng
 广大助道位，当令汝生广大善根力，当为汝说发菩提心因，当
 lìng rǔ shēng guāng dà shèng guāng míng , dāng lìng rǔ xiū guāng dà bō luó mì , dāng lìng rǔ rù guāng dà zhū
 令汝生广大乘光明，当令汝修广大波罗密，当令汝入广大诸
 xíng hǎi , dāng lìng rǔ mǎn guāng dà shì yuàn lún , dāng lìng rǔ jìng guāng dà zhuāng yán mén , dāng lìng rǔ shēng
 行海，当令汝满广大誓愿轮，当令汝净广大庄严门，当令汝生
 guāng dà cí bēi lì 。
 广大慈悲力。」

shí , shàn cái tóng zǐ lǐ dé yún bī qiū zú , yòu rào guān chá , cí tuì ér qù 。
 时，善财童子礼德云比丘足，右绕观察，辞退而去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ cí
善财童子辞

bié le wén shū pú sà,
别了文殊菩萨，
biàn kāi shǐ le cān fāng shàn
便开始了参访善
zhī shì yǐ yuán chéng fó guó
知识以圆成佛果
de lǚ chéng
的旅程。

tā yī zhe wén shū
他依着文殊

pú sà de zhǐ shì lái
菩萨的指示，来
dào le shèng lè guó de miào
到了胜乐国的妙
fēng shān shàng。shèng lè guó
峰山上。胜乐国
de miào fēng shān yuǎn jìn chí
的妙峰山远近驰
míng wēi é gāo sōng,
名，巍峨高耸，
zhōng rì mí mǎn zhe yún
终日弥漫着云
wù yào zài zhè shān shàng
雾。要在这山上

xún rén zhēn yǒu yún shēn bù zhī chù zhī gǎn shàn cái tóng zǐ zài shān shàng sì chù xún xún mì
寻人，真有云深不知处之感。善财童子在山上四处寻寻觅
mì què shǐ zhōng méi yǒu rén hé xiàn suǒ zhí dào jīng guò le qī tiān zhōng yú fā xiàn zài duì miàn
觅，却始终没有任何线索。直到经过了七天，终于在发现在对面
shān shàng huǎn bù jīng xíng de dé yún bī qiū
山上缓步经行的德云比丘①。

shàn cái tóng zǐ jiàn dào le dé yún bī qiū biàn guī zài dì shàng xiàng qí dǐng lǐ bìng yóu
善财童子见到了德云比丘，便跪在地上向其顶礼，并由

yòu xiàng zuǒ de rào zhe dé yún bī qiū zǒu le sān quān hòu tíng zài tā de miàn qián shuō shèng
右向左地绕着德云比丘走了三圈后，停在他的面前说：「圣
zhě wǒ yǐ jīng fā le ā nù duō luó sān miào sān pú tí xīn dàn bù zhī yí ge pú sà yīng
者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，但不知一个菩萨应
gāi yào rú hé xué pú sà xíng rú hé xiū pú sà xíng yǐ dá dào yuán mǎn de pú xián xíng
该要如何学菩萨行、如何修菩萨行，以达到圆满的普贤行？

yǒu shén me fāng biàn de fāng fǎ néng ràng zì jǐ hé tā rén jūn néng kuài sù de lí kǔ dé lè yuán
有什么方便的方法，能让自己和他人均能快速的离苦得乐、圆
chéng zhèng guǒ ne wǒ tīng wén shū pú sà shuō nín de jiào dǎo fāng shì fēi cháng xún xún shàn yòu xī
成正果呢？我听文殊菩萨说您的教导方式非常循循善诱，希
wàng nín néng cí bēi zhǐ dǎo wǒ
望您能慈悲指导我。」

cǐ shí dé yún bī qiū biàn gào sù shàn cái tóng zǐ shuō shàn zài shàn zài shàn nán
此时德云比丘便告诉善财童子说：「善哉！善哉！善男
zǐ nǐ yǐ néng fā pú tí xīn yī xīn qǐng wèn zhū pú sà suǒ xiū de xíng mén zhēn shì nán
子！你已能发菩提心，一心请问诸菩萨所修的行门，真是难
dé a
得啊！

wǒ suǒ xiū xíng de fǎ mén jiù jiào zuò zhī huì guāng míng pǔ jiàn fǎ mén suǒ wéi zhī
我所修行的法门就叫做『智慧光明普见法门』。所谓智
huì guāng míng pǔ jiàn fǎ mén yě jiù shì niàn fó fǎ mén wǒ de xìn yǎn qīng jìng zhī huì guāng míng
慧光明普见法门，也就是念佛法门。我的信眼清净，智慧光明
néng zhào yào yī qiè
能照耀一切。

wǒ yǐ xìn yǎn lái pǔ biàn guān chá yī qiè jìng jiè yuǎn lí yī qiè zhàng ài jù zú qīng
我以信眼来普遍观察一切境界，远离一切障碍，具足清
jìng xíng wǒ néng wǎng zhì dào shí fāng yī qiè de guó tǔ gōng jìng gòng yǎng yī qiè zhū fó shí
净行。我能往诣到十方一切的国土，恭敬供养一切诸佛，时
cháng yì niàn zhe shí fāng zhū fó xīn bù lí fó fó bù lí xīn wǒ néng jiāo nǐ de jiù shì zhè
常忆念着十方诸佛，心不离佛，佛不离心。我能教你的就是这

ge niàn fó fā mén
个念佛法门！

wǒ zhǐ dé dào cǐ yì niàn yī qiè zhū fó chéng jiù gōng dé , yǐ zhì huì guāng míng pǔ jiàn yī
我只得到此忆念一切诸佛成就功德，以智慧光明普见一
qiè zhū fó de fā mén wǒ yòu qǐ néng liǎo jiě yī qiè zhū pú sà wú biān de zhì huì qīng jìng xíng
切诸佛的法门；我又岂能了解一切诸菩萨无边的智慧清净行
mén ne shàn nán zǐ zài nán fāng yǒu yī ge guó jiā míng jiào hǎi mén guó , nà er yǒu yī wèi bǐ
门呢？善男子！在南方有一个国家名叫海门国，那儿有一位比
qiū míng jiào hǎi yún nǐ kě qián wǎng xiàng tā xué xí , tā huì gào sù nǐ pú sà zěn yàng xué xí
丘名叫海云，你可前往向他学习，他会告诉你菩萨怎样学习
suǒ xiū xíng de xíng mén hē pú sà dào 。」
所修行的行门和菩萨道。」

shàn cái tóng zǐ tīng wán dé yún bǐ qiū cí bēi de kāi shì xiàng bǐ qiū dǐng lǐ kǒu tóu ,
善财童子听完德云比丘慈悲的开示，向比丘顶礼叩头，
yòu yòu rào dé yún bǐ qiū guān chá bǐ qiū de dé xíng cái cí bié ér qù jì xù cān fǎng
又右绕德云比丘，观察比丘的德行，才辞别而去，继续参访
dì èr wèi shàn zhī shì hǎi yún bǐ qiū
第二位善知识——海云比丘。

zhù ① bǐ qiū
注①：比丘

修行是以心为主体，修心不着相，当初佛教缘生即有空门出家修与尘俗在家修二种修行。

比丘是梵音，佛教受具足戒之后的男性出家沙门，即称为沙门。自古以来多以「和尚」或「沙门」来作为比丘的通称。佛言：剃除须发辞亲出家，识心达本解无为法，名曰沙门。出家沙门者，断欲去爱识自心源，达佛深理悟无为法；「内」无所得、「外」无所求，心不系道亦不结业。

现今佛教徒有四众之分，是出家男、女二众，在家男、女二众。出家二众为比丘、比丘尼，在家二众为优婆塞与优婆夷。出家二众，再加上沙弥、沙弥尼、式叉摩那称为出家五众。与在家二众合称，又被称为七众。

空门是不执六亲、不贪所有，以无所得心、无所依靠的托钵修苦行，一心丹诚的认命修忍辱，以无我来修练和合无诤的僧德。空门是行空性，不用有为，不折腾神识，让心神可以专注到内在的功课，息心灭意，不随色逐流，即能转业，解脱众苦。

dì èr cān hǎi yún bī qiū
第二参：海云比丘

第三至海門國叅海雲
比丘得普眼法門之處

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì èr yì hǎi mén guó cān hǎi yún bǐ qiū shí èr nián zhōng guān hǎi

善财童子第二诣：海门国，参海云比丘。十二年中，观海

xiàn fó qiān èr bǎi suì mó dǐng shuō jīng yì niàn shòu chí jù bǐ nán xiě dé pǔ yǎn fǎ

现佛。千二百岁，摩顶说经，忆念受持，聚笔难写。得普眼法

mén zhèng zhì dì zhù

门。证「治地住」。

zàn yuē

赞曰：

yí rù duō mén yòu dào mén fēn míng pǔ yǎn zhào qián kūn

一入多门又到门，分明普眼照乾坤。

shí nián guān hǎi shēn shēn qù qiān zǎi wén jīng pǐn pǐn cún

十年观海深深趣，千载闻经品品存。

bái làng yōng huā chéng yì ruì hóng lián xiàn fó dū chēng zūn

白浪涌花成异瑞，红莲现佛独称尊。

xū mí jù bǐ xiū yún xiě wàn qǐng cāng bō yù duàn hún

须弥聚笔休云写，万顷沧波欲断魂。

*经文节录

jiàn cì nán xíng zhì hǎi mén guó xiàng hǎi yún bī qiū suǒ dǐng lǐ qí zú yòu rào bì
渐次南行，至海门国，向海云比丘所顶礼其足，右绕毕，
yú qián hé zhǎng zuò rú shì yán shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miào sān pǔ tí
于前合掌，作如是言：「圣者，我已先发阿耨多罗三藐三菩提
xīn yù rù yī qiè wú shàng zhì hǎi
心，欲入一切无上智海。」

shí hǎi yún bī qiū gào shàn cái yán shàn nán zǐ rǔ yǐ fā ā nǒu duō luó sān miào
时，海云比丘告善财言：「善男子！汝已发阿耨多罗三藐
sān pǔ tí xīn yé shàn cái yán wéi wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miào sān pǔ tí
三藐三菩提心耶？」善财言：「唯！我已先发阿耨多罗三藐三菩提
xīn hǎi yún yán shàn nán zǐ ruò zhū zhòng shēng bù zhòng shàn gēn zé bù néng fā ā nǒu
心。」海云言：「善男子！若诸众生不种善根，则不能发阿耨
duō luó sān miào sān pǔ tí xīn yào dé pǔ mén shàn gēn guāng míng jù zhēn shí dào sān mèi zhī
多罗三藐三菩提心。要得普门善根光明，具真实道三昧智
guāng chū shēng zhǒng zhǒng guǎng dà fú hǎi zhǎng bái jìng fǎ wú yǒu xiè xī shì shàn zhī shì bù shēng pí
光，出生种种广大福海，长白净法无有懈怠，事善知识不生疲
yàn bú gù shēn mìng wú suǒ cáng jī dēng xīn rú dì wú yǒu gāo xià xìng cháng cí mǐn yī qiè
厌，不顾身命无所藏积，等心如地无有高下，性常慈愍一切
zhòng shēng yú zhū yǒu qù zhuān niān bù shě héng yào guān chá rú lái jìng jiè rú shì nǎi néng fā
众生，于诸有趣专念不舍，恒乐观察如来境界。如是，乃能发

pú tí xīn 。
菩提心。

shàn nán zǐ ! wǒ zhù cǐ hǎi mén guó shí yǒu èr nián , cháng yǐ dà hǎi wéi qí jìng jiè 。
善男子！我住此海门国十有二年，常以大海为其境界。

suǒ wèi : sī wéi dà hǎi guǎng dà wú liàng , sī wéi dà hǎi shēn shēn nán cè , sī wéi dà hǎi jiàn
所谓：思惟大海广大无量，思惟大海甚深难测，思惟大海渐
cì shēn guǎng , sī wéi dà hǎi wú liàng zhòng bǎo qí miào zhuāng yán , sī wéi dà hǎi jī wú liàng shuǐ ,
次深广，思惟大海无量众宝奇妙庄严，思惟大海积无量水，
sī wéi dà hǎi shuǐ sè bù tóng bù kě sī yǐ , sī wéi dà hǎi wú liàng zhòng shēng zhī suǒ zhù chù ,
思惟大海水色不同不可思议，思惟大海无量众生之所住处，
sī wéi dà hǎi róng shòu zhǒng zhǒng dà shēn zhòng shēng , sī wéi dà hǎi néng shòu dà yún suǒ yǔ zhī yǔ ,
思惟大海容受种种大身众生，思惟大海能受大云所雨之雨，
sī wéi dà hǎi wú zēng wú jiǎn 。
思惟大海无增无减。

shàn nán zǐ ! wǒ sī wéi shí , fù zuò shì niàn : 『 shì jiān zhī zhōng , pō yǒu guǎng bó guò
善男子！我思惟时，复作是念：『世间之中，颇有广博过
cǐ hǎi fǒu ? pō yǒu wú liàng guò cǐ hǎi fǒu ? pō yǒu shēn shēn guò cǐ hǎi fǒu ? pō yǒu shū tè
此海不？颇有无量过此海不？颇有甚深过此海不？颇有殊特
guò cǐ hǎi fǒu ? 』 shàn nán zǐ ! wǒ zuò shì niàn shí , cǐ hǎi zhī xià yǒu dà lián huā hū rán chū
过此海不？』善男子！我作是念时，此海之下有大莲华忽然出
xiàn 。 cǐ dà lián huā , rú lái chū shì shàn gēn suǒ qǐ , yī qiè pú sà jī shēng xìn lè , shí fāng
现。此大莲华，如来出世善根所起，一切菩萨皆生信乐，十方
shì jiè wú bú xiàn qián 。 wǒ shí jiàn bǐ lián huā zhī shàng , yǒu yī rú lái jié jiā fú zuò shí
世界无不现前。我时见彼莲华之上，有一如来结跏趺坐。时
cǐ rú lái jí shēn yòu shǒu ér mó wǒ dǐng , wèi wǒ yǎn shuō pǔ yǎn fǎ mén , kāi shì yī qiè rú
此如来即伸右手而摩我顶，为我演说普眼法门，开示一切如
lái jìng jiè 。 wǒ cóng yú bǐ rú lái zhī suǒ , wén cǐ fǎ mén , shòu chí dú sòng , yì niàn guān
来境界。我从于彼如来之所，闻此法门，受持读诵，忆念观
chá 。
察。

shàn nán zǐ ! wǒ yú bǐ fó suǒ qiān èr bǎi suì , shòu chí rú shì pǔ yǎn fǎ mén 。 shàn
善男子！我于彼佛所千二百岁，受持如是普眼法门。善
nán zǐ ! wǒ wéi zhī cǐ pǔ yǎn fǎ mén 。 rú zhū pú sà mó hē sà , shēn rù yī qiè pú sà
男子！我唯知此普眼法门。如诸菩萨摩诃萨，深入一切菩萨
xíng hǎi , suí qí yuàn lì ér xiū xíng gù 。 ér wǒ yún hé néng zhī , néng shuō bǐ gōng dé xíng ?
行海，随其愿力而修行故。而我云何能知、能说彼功德行？
shàn nán zǐ ! cóng cǐ nán xíng liù shí yóu xián , léng qié dào biān yǒu yī jù luò , míng wéi hǎi
善男子！从此南行六十由旬，楞伽道边有一聚落，名为：海
àn 。 bǐ yǒu bǐ qiū , míng yuē shàn zhù 。 nǚ zhī bǐ wèn pú sà yún hé jìng pú sà xíng ? 」
岸。彼有比丘，名曰：善住。汝诣彼问菩萨云何净菩萨行？」

shí , shàn cái tóng zǐ lǐ hǎi yún zú , yòu rào zhān yǎng , cí tuì ér qù 。
时，善财童子礼海云足，右绕瞻仰，辞退而去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ cí
善财童子辞
bié le dé yún bī qiū
别了德云比丘
hòu , jiù xiàng nán fāng chū
后，就向南方出
fā 。 yī tiān , lái dào
发。一天，来到
le hǎi mén guó , xiàng hǎi
了海门国，向海
yún bī qiū guī xià dǐng
云比丘跪下顶
lǐ , gōng jìng de yóu yòu
礼，恭敬地由右
xiàng zuǒ rào le hǎi yún bī
向左绕了海云比
qiū zǒu le jǐ quān hòu ,
丘走了几圈后，
zài tā de qián miàn hé zhǎng
在他的前面合掌
ér lì shuō : 「 shèng
而立说：「圣
zhě , wǒ yǐ jīng fā le
者，我已经发了
ā nǒu duō luó sān miào sān
阿耨多罗三藐三
pú tí xīn , xiǎng yào jìn
菩提心，想要进

rù wú shàng zhì hǎi 。 kě shì wǒ bù zhī dào yào zěn me zuò cái néng dá dào zhè ge jìng jiè , nín
入无上智海。可是我不知道要怎么做才能达到这个境界，您
néng gào sù wǒ ma ?
能告诉我吗？」

hǎi yún bī qiū wēi xiào de wèn : 「 shàn nán zǐ , nǐ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān
海云比丘微笑地问：「善男子！你已经发了阿耨多罗三藐
sān pú tí xīn le ma ?
三菩提心了吗？」

shàn cái tóng zǐ tīng hòu biàn huí dá shuō : 「 shì de , shèng zhě 。 wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu
善财童子听后便回答说：「是的，圣者。我已经发了阿耨
duō luó sān miào sān pú tí xīn 。
多罗三藐三菩提心。」

hǎi yún bī qiū tīng le zhī hòu hěn gāo xìng : 「 tǎng ruò yī qiè zhòng shēng bú zhòng shàn gēn ,
海云比丘听了之后很高兴：「倘若一切众生不种善根，
shì wú fā fá qī rú cǐ lìng rén zàn tàn wēi dà de xīn 。 ruò shì yào dé dào pǔ mén shàn gēn zhè
是无法发起如此令人赞叹伟大的心。若是要得到普门善根这
zhǒng guāng míng yào jù zú zhēn shí zhì huì yào guāng dà zì jǐ de fú dé yào yù dào shàn zhēng
种光明，要具足真实智慧、要广大自己的福德、要遇到善征
shì néng jìn xīn shì fèng ér bù pí yàn yào néng cí mǐn yī qiè zhòng shēng hái yào cháng cháng huān xǐ
识能尽心侍奉而不疲厌、要能慈愍一切众生、还要常常欢喜
guān chá rú lái ① jìng jiè yào jù bèi shàng miàn suǒ shuō zhè yàng cái néng fā ā耨多罗三
观察如来①境界，要具备上面所说，这样才能发阿耨多罗三
miào sān pú tí xīn 。
藐三菩提心。

shàn nán zǐ wǒ zhù zài hǎi mén guó yǐ jīng shí èr nián le 。 wǒ bú duàn de yǐ dà hǎi
善男子！我住在海门国已经十二年了。我不断地以大海
zuò wéi wǒ sī wéi xiū dào de suǒ yuán jìng jiè 。
作为我思惟修道的所缘境界。

dāng wǒ zǐ xì guān chá dà hǎi dà hǎi fēi cháng kuān kuò shì jiè shàng méi yǒu qí tā dōng
当我仔细观察大海：大海非常宽阔，世界上没有其他东
xī kě yǐ bǐ dà hǎi gèng guǎng dà wú biān dà hǎi de shēn suì gèng shì nán yǐ zhàng liang ér dà
西可以比大海更广大无边，大海的深邃更是难以丈量，而大
hǎi shì cóng dà lù yī diǎn yī diǎn jiàn cì qīng xié jiàn cì shēn guǎng rú tóng xiū xíng yě yīng àn
海是从大陆一点一点渐次倾斜、渐次深广，如同修行也应按
bù jiù bān xún xù jiàn jìn dà hǎi guǎng nà bǎi chuān wú lùn hé chù de shuǐ zuì zhōng dōu guī
部就班，循序渐进。大海广纳百川，无论何处的水最终都归
rù dà hǎi yòu yǒu wú shù zhǒng lèi de zhòng shēng zài qí zhōng jū zhù néng wán quán bāo róng yī qiè
入大海，又有无数种类的众生在其中居住，能完全包容一切
zhòng shēng 。
众生。

wǒ cháng xiǎng zhè dà hǎi jiù hǎo xiàng wǒ men de xīn yí yàng zhè shì jiè shàng de
我常想：这大海就好像我们的「心」一样，这世界上的
wàn shì wàn wù hái yǒu bǐ tā gèng guǎng bó de ma hái yǒu bǐ tā gèng wú liàng de ma hái yǒu
万事万物还有比它更广博的吗？还有比它更无量的吗？还有
bǐ tā gèng shēn suì de ma hái yǒu bǐ tā gèng qí tè de ma
比它更深邃的吗？还有比它更奇特的吗？

dāng wǒ xiǎng dào zhè lǐ shí zhè dà hǎi dī xià yǒu yī duǒ jù dà de lián huā tú rán yǒng
当我想到这里时，这大海底下有一朵巨大的莲花突然涌
xiàn zhè duǒ dà lián huā shì rú lái chū shì shàn gēn zhī suǒ shēng qǐ yī qiè de pú sà dōu shēng
现，这朵大莲花是如来出世善根之所生起，一切的菩萨都生
chū xìn yào xīn shí fāng shì jiè méi yǒu bú zài zhè duǒ dà lián huā xiǎn xiàn chū lái 。 tóng shí lián
出信乐心，十方世界，没有不在这朵大莲花显现出来。同时莲
huā shàng yǒu yī wèi fó tuó jié jiā tuō zuò shēn chū yòu shǒu mō mō wǒ de tóu dǐng wèi wǒ yǎn
花上有一位佛陀结跏趺坐，伸出右手摸摸我的头顶，为我演

shuō pǔ yǎn fǎ mén 。
说普眼法门。

tā wèi wǒ kāi shì yī qiè fó tuó de jìng jiè , xiǎn fā yī qiè pú sà zhū xíng , chān míng
他为我开示一切佛陀的境界，显发一切菩萨诸行，阐明
yī qiè zhū fó miào fǎ 。 wǒ cóng zhè wèi zuò zài jù dà bǎo lián shàng de rú lái tīng wén zhè ge pǔ
一切诸佛妙法。我从这位坐在巨大宝莲上的如来听闻这个普
yǎn fǎ mén , suí jí shòu chí dú sòng , shí cháng yì niàn guān chá cǐ fǎ mén 。
眼法门，随即受持读诵，时常忆念观察此法门。

qí shí wǒ zài zhè wèi fó tuó de dào chǎng shòu chí pǔ yǎn fǎ mén , lěi jì yǐ yǒu
其实我在这位佛陀的道场受持普眼法门，累计已有
yī qiān èr bǎi nián le , zài cǐ dāng zhōng , wú lùn cóng shí fāng lái qiú fǎ de zhǒng zhǒng zhòng shēng , wǒ
一千二百年了，在此当中，无论从十方来求法的种种众生，我
dōu wèi tā men kāi shì zàn yáng zhè ge pǔ yǎn fǎ mén , shǐ tā men huò dé wú shàng fǎ lè 。
都为他们开示赞扬这个普眼法门，使他们获得无上法乐。

wǒ zhī zhī dào zhè ge pǔ yǎn fǎ mén , rú guǒ zài shuō yī qiè zhū dà pú sà , tā men
我只知道这个普眼法门，如果再说一切诸大菩萨，他们
néng shēn rù yī qiè pú sà xíng hǎi , suí tā men suǒ fā de yuàn lì ér xiū xíng 。 ér wǒ zěn me
能深入一切菩萨行海，随他们所发的愿力而修行。而我怎么
néng zhī dào bìng yǎn shuō zhè yī qiè zhū dà pú sà suǒ xiū xíng de xíng mén yǐ jí tā men guǎng dà wú
能知道并演说这一切诸大菩萨所修行的行门以及他们广大无
biān de gōng dé ne ?
边的功德呢？

shàn nán zǐ , cóng zhè lǐ zài wǎng nán zǒu liù shí yóu xún ② , yǒu yī tiáo lù míng wéi lēng
善男子！从这里再往南走六十由旬②，有一条路名为楞
qié , lù páng yǒu yī ge jiào zuò hǎi àn de cūn luò , lǐ miàn zhù zhe yī wèi míng wéi shàn zhù de
伽，路旁有一个叫做海岸的村落，里面住着一位名为善住的
bī qiū , nǐ yīng qù xiàng tā qǐng jiào rú hé xiū xí qīng jìng de pú sà xíng 。
比丘，你应去向他请教如何修习清净的菩萨行。」

tīng wán le hǎi yún bī qiū suǒ shuō de miào fǎ , shàn cái tóng zǐ mǎn xīn huān xǐ de xiàng tā
听完了海云比丘所说的妙法，善财童子满心欢喜地向他
gōng jīng dǐng lǐ , cí bié ér qù 。
恭敬顶礼，辞别而去。

zhù ① : rú lái
注①：如来

「如来」是佛圣者的十种称号之一。

一切佛圣者都有十种称号：如来、应供、正遍知、明行足、善逝、世间解、无上士、调御丈夫、天人师、佛、世尊。

金刚经：「如来者，无所从来，亦无所去，故名如来。」

持世经：「如来不以法性见，见一切法性离者，名为如来。」
「如来」性即是法界性，不以「迷」的心向行。「如来」即是「正等觉」，是诸佛之性，是实性，是虚空性，是菩提性，是空性、无相性、无愿性，是不生不灭性、不垢不净性、不增不减性，是过去心、现在心、未来心无所得性。

以诸法无所得故，诸法离自性故，菩提如是清净无贪爱相，如是常（不灭）、乐（无生）、我（法身）、净（无业）。

注^{zhù}②：由旬^{yóu xún}

梵语的音译，是古代印度的一个长度单位。据大唐西域记·卷二记载，旧传一由旬为四十里，印度国俗为三十里，佛教为十六里。

dī sān cān shàn zhù bī qiū
第三参：善住比丘

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì sān yì léng qié dào biān hǎi àn jù luò cān shàn zhù bǐ qiū lái
 善财童子第三诣：楞伽道边海岸聚落，参善住比丘。来
 wǎng kōng zhōng guāng xiàn shén biàn shǒu mó rì yuè shēn chū yān yàn biàn yóu fó chà pǔ sǎn tiān
 往空中，广现神变，手摩日月，身出烟焰，遍游佛刹，普散天
 huā 。 dé pǔ sù jí gōng yǎng zhū fó chéng jiù zhòng shēng wú ài fǎ mén zhèng xiū xíng zhù 。
 华。得普速疾供养诸佛成就众生无碍法门。证「修行住」。

zàn yuē :
赞曰：

tiáo tiáo yī dào hǎi léng qié yáo wàng kōng zhōng shì kě jiā 。
 迢迢一到海楞伽，遥望空中事可佳。
 niàn niàn biàn yóu zhū fó chà fēn fēn yàn yì luò tiān huā 。
 念念遍游诸佛刹，纷纷艳曳落天花。
 shǒu mó rì yuè sān lún wài shēn chū yān yún sì miàn zhē 。
 手摩日月三轮外，身出烟云四面遮。
 ruò yě gèng qiú shēng guì lè yǔ mén hōng làng tiào jīn wā 。
 若也更求生贵乐，禹门洪浪跳金蛙。

*经文节录

jiàn cì nán xíng zhì léng qiè dào hǎi àn jù luò guān chá shí fāng qiú mǐ shàn zhù
渐次南行，至楞伽道海岸聚落，观察十方，求觅善住。

jiàn cǐ bī qiū yú xū kōng zhōng lái wǎng jīng xíng wú shù zhū tiān gōng jīng wéi rào shí shàn cái
见此比丘于虚空中来往经行，无数诸天恭敬围绕，时，善财

tóng zǐ jiàn shì shì yí xīn shēng huān xǐ hé zhǎng jīng lǐ zuò rú shì yán shèng zhě wǒ
童子见是事已，心生欢喜，合掌敬礼，作如是言：「圣者！我

yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn ěr wèi zhī pú sā yún hé xiū xíng fó fǎ
已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何修行佛法？

yún hé jī jí fó fǎ yún hé bèi jù fó fǎ yún hé xūn xí fó fǎ yún hé zēng zhǎng fó
云何积集佛法？云何备具佛法？云何熏习佛法？云何增长佛

fǎ yún hé zǒng shè fó fǎ yún hé jiū jīng fó fǎ yún hé jìng zhì fó fǎ yún hé shēn
法？云何总摄佛法？云何究竟佛法？云何净治佛法？云何深

jìng fó fǎ yún hé tōng dá fó fǎ wǒ wén shèng zhě shàn néng yòu huǐ wéi yuàn cí āi wéi
净佛法？云何通达佛法？我闻圣者善能诱诲，唯愿慈哀，为

wǒ xuān shuō
我宣说。」

shí shàn zhù bī qiū gào shàn cái yán shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ rǔ yí néng
时，善住比丘告善财言：「善哉！善哉！善男子！汝已能

善财童子五十三参的故事

fā ā nòu duō luó sān miào sān pú tí xīn jīn fù fā xīn qiú wèn fó fǎ yī qiè zhī fǎ zì
发阿耨多罗三藐三菩提心，今复发心求问佛法、一切智法、自
rán zhě fǎ 。
然者法。

shàn nán zǐ wǒ yǐ chéng jiù pú sà wú ài jiě tuō mén ruò lái ruò qù ruò xíng ruò
善男子！我已成就菩萨无碍解脱门，若来若去，若行若
zhǐ suí shùn sī wéi xiū xí guān chá jí shí huò dé zhì huì guāng míng míng jiū jīng wú
止，随顺思惟，修习观察，即时获得智慧光明，名：究竟无
ài dé cí zhì huì guāng míng gù zhī yī qiè zhòng shēng xīn xíng wú suǒ zhàng ài hé yǐ gù ?
碍。得此智慧光明故，知一切众生心行无所障碍。何以故？
dé wú zhù wú zuò shén tōng lì gù 。
得无住无作神通力故。

shàn nán zǐ wǒ yǐ dé cǐ shén tōng lì gù yú xū kōng zhōng huò xíng huò zhù huò
善男子！我以得此神通力故，于虚空中或行、或住、或
zuò huò wò huò yīn huò xiǎn huò xiǎn yī shēn huò xiǎn duō shēn chuān dù qiāng bì yóu
坐、或卧、或隐、或显、或现一身、或现多身，穿度墙壁，犹
rú xū kōng yú xū kōng zhōng jié jiā fú zuò wǎng lái zì zài yóu rú fēi niǎo
如虚空；于虚空中结跏趺坐，往来自在犹如飞鸟。

huò yī niàn zhōng guò yú dōng fāng yī shì jiè èr shì jiè bǎi shì jiè qiān shì jiè
或一念中过于东方一世界、二世界、百世界、千世界、
bǎi qiān shì jiè nǎi zhì wú liàng shì jiè nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō shì jiè huò guò yān
百千世界，乃至无量世界，乃至不可说不可说世界，或过阎
fú tí wēi chén shù shì jiè huò guò bù kě shuō bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè yú bǐ
浮提微尘数世界，或过不可说不可说佛刹微尘数世界，于彼
yī qiè zhū fó guó tǔ fó shì zūn qián tīng wén shuō fǎ yī yī qiè shēn yún ér wéi gòng yǎng
一切诸佛国土佛世尊前，听闻说法。以一切身云而为供养。
yī yī rú lái suǒ yǒu xuān shuō wǒ jiē shòu chí yī yī guó tǔ suǒ yǒu zhuāng yán wǒ jiē yì
一一如来所有宣说，我皆受持；一一国土所有庄严，我皆忆
niàn rú shì yī qiè zhū shì jiè zhōng suǒ yǒu zhòng shēng ruò jiàn wǒ xíng jiē jué dìng dé ā nòu
念。如是一切诸世界中，所有众生若见我形，皆决定得阿耨
duō luó sān miào sān pú tí ruò yǒu zhòng shēng qīn jìn wǒ zhě xī lìng ān zhù rú shì fǎ mén 。
多罗三藐三菩提。若有众生亲近我者，悉令安住如是法门。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pǔ sù jí gòng yǎng zhū fó chéng jiù zhòng shēng wú ài jiě tuō
善男子！我唯知此普速疾供养诸佛成就众生无碍解脱
mén rú zhū pú sà chí dà bēi jiè bō luó mì jiè dà chéng jiè pú sà dào xiāng yīng jiè
门。如诸菩萨持大悲戒、波罗密戒、大乘戒、菩萨道相应戒、
wú zhàng ài jiè bù tuì duò jiè bù shě pú tí xīn jiè cháng yǐ fó fǎ wéi suǒ yuán jiè yú
无障碍戒、不退堕戒、不舍菩提心戒、常以佛法为所缘戒、于
yī qiè zhī cháng zuò yì jiè rú xū kōng jiè yī qiè shì jiān wú suǒ yī jiè wú shī jiè wú
一切智常作意戒、如虚空戒、一切世间无所依戒、无失戒、无
sǔn jiè wú quē jiè wú zá jiè wú zhuó jiè wú huǐ jiè qīng jìng jiè lí chén jiè
损戒、无缺戒、无杂戒、无浊戒、无悔戒、清净戒、离尘戒、

lí gòu jiè rú shì gōng dé ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō
离垢戒，如是功德，而我云何能知能说？

shàn nán zǐ cóng cǐ nán fāng yǒu guó míng dá lí bí tǎ chéng míng zì zài qí
善男子！从此南方有国，名：达里鼻荼，城名：自在；其
zhōng yǒu rén míng yuē mí qié rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà
中有人，名曰：弥伽。汝诣彼问：菩萨云何学菩萨行、修菩
dào 道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú yòu rào zhān yǎng cí tuì ér xíng
时，善财童子顶礼其足，右绕瞻仰，辞退而行。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiāng hǎi
善财童子向海
yún bī qiū cí bié hòu zài
云比丘辞别后，再
yī cì de xiàng nán chū fā
一次地向南出发。
dào le léng qiè lù páng de hǎi
到了楞伽路旁的海
àn cūn luò zhōng kàn dào shàn
岸村落中，看到善
zhù bī qiū rù dì dà biān yī
住比丘入地大遍一
qiè chù sān mèi ér yú xū
切处三昧，而于虚
kōng zhōng lái huí zǒu zhe xū
空中来回走着，虚
kōng zhōng xiàn chū yī piàn guāng
空中现出一片光
míng wú shù de tiān rén
明，无数的天人、
lóng wáng ā xiū luó yè
龙王、阿修罗、夜
chā men gōng jǐng de wéi rào zhe
叉们恭敬地围绕着
tā
他。

shàn cái tóng zǐ kàn dào shàn zhī shì bù kě sī yì de shén tōng lì biàn mǎn xīn huān xǐ de
善财童子看到善知识不可思议的神通力，便满心欢喜地
xiàng shàn zhù bī qiū hé zhǎng wèn xūn shuō shèng zhě wǒ suī yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān
向善住比丘合掌问讯，说：「圣者！我虽已经发了阿耨多罗三
miào sān pú tí xīn dàn réng rán bù zhī dào pú sà yào zēn yàng qù xiū xíng fó fǎ yào rú hé
藐三菩提心，但仍然不知道菩萨要怎样去修行佛法、要如何
yī diǎn yī dī jī jù duì fó fǎ de liǎo jiě yào rú hé tōng dá jù zú fó fǎ yě bù qīng
一点一滴积聚对佛法的了解？要如何通达具足佛法？也不清
chū yào zēn yàng xūn xí dàn yuàn nín néng gòu cí mǐn wǒ wèi wǒ xuān shuō zhè xiē dào lǐ
楚要怎样薰习。但愿您能够慈愍我，为我宣说这些道理。」

cǐ shí shàn zhù bī qiū duì shàn cái tóng zǐ shuō shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ
此时，善住比丘对善财童子说：「善哉！善哉！善男子！
nǐ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn yòu lái qǐng wèn wǒ guān yú rú hé xiū
你已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，又来请问我关于如何修

xíng fó fǎ de wèn tí zhè zhēn shì nán néng kě guì nǐ yào zǐ xì de tīng
行佛法的问题，这真是难能可贵，你要仔细的听。

shàn nán zǐ wǒ yǐ jīng chéng jiù le wú suǒ zhàng ài pú sà xīng de jiě tuō fǎ mén suǒ
善男子！我已经成就了无所障碍菩萨行的解脱法门，所
yǐ wǒ néng lái qù zì rú yī qiè dòng jìng jiē suí xīn suǒ yù wǒ xiū xíng zhǒng zhǒng fǎ mén
以我能来去自如，一切动静皆随心所欲。我修行种种法门、
guān chá zhǒng zhǒng jìng jiè lì kè huò dé jiū jīng wú ài de sān mèi zhì huī guāng míng
观察种种境界，立刻获得究竟无碍的三昧智慧光明。

yóu yú wǒ zhèng dé le wú suǒ zhuó zhù wú suǒ zāo zuò de shén tōng lì suǒ yǐ néng zài
由于我证得了无所着住、无所造作的神通力，所以能在
xū kōng zhōng suí yì xíng zhù zuò bù yīn bì huò xiàn shēn suǒ yǒu yī qiè de qiáng bì yě zhàng ài
虚空中随意行住坐怖，隐蔽或现身，所有一切的墙壁也障碍
bù liǎo wǒ chuān guò qiáng bì jiù rú tóng zài xū kōng yī bān tōng xíng wú zǔ wǒ yě néng gòu zài xū
不了我，穿过墙壁就如同在虚空一般通行无阻；我也能够在虚
kōng zhōng jié jiā fū zuò wǎng lái zì rú jiù xiàng fēi niǎo yī bān yě yóu yú wǒ yǐ zhèng dé le
空中结跏趺坐，往来自如，就像飞鸟一般。也由于我已证得了
zhè ge fǎ mén biàn néng shí cháng suí xīn suǒ yù dào shí fāng zhū fó guó tǔ zài zhū fó shì zūn
这个法门，便能时常随心所欲到十方诸佛国土，在诸佛世尊
① zhī qián gōng jìng gòng yǎng tīng jīng wén fǎ ér zhū fó shì jiè zhōng fán shì jiàn dào wǒ de
之前，恭敬供养，听经闻法。而诸佛世界中凡是见到我的
yī qiè zhòng shēng yě jiē néng fā ā nǒu duō luó sān miào sān pǔ tí xīn fán shì qīn jìn wǒ de
一切众生，也皆能发阿耨多罗三藐三菩提心；凡是亲近我的
zhòng shēng wǒ dōu néng lìng tā men ān zhù zài zhè ge fǎ mén
众生，我都能令他们安住在这个法门。

wǒ zhī zhī dào zhè zhǒng pǔ jí gòng yǎng zhū fó chéng jiù zhòng shēng de wú zhàng ài jiě tuō
我只知道这种普疾供养诸佛，成就众生的无障碍解脱
fǎ zhì yú yī qiè zhū dà pú sà zhǒng zhǒng chí jiè gōng dé wǒ yòu zěn néng zhī dào zěn néng
法。至于一切诸大菩萨种种持戒功德，我又怎能知道，怎能
yǎn shuō ne rú guǒ nǐ xiǎng yào tīng wén gēng wēi miào de pú sà dào hái shì jì xù cān fǎng gēng
演说呢？如果你想要听闻更微妙的菩萨道，还是继续参访更
duō shàn zhī shì ba
多善知识吧！

shàn nán zǐ wǎng nán fāng xíng qù yǒu yī ge míng jiào dá lǐ bí tú guó zhè ge guó
善男子！往南方行去，有一个名叫达里鼻茶国，这个国
jiā lǐ yǒu yī zuò zì zài chéng zì zài chéng zhōng yǒu yī wèi shàn zhī shì míng jiào mí qié jū shì
家里有一座自在城，自在城中有一位善知识名叫弥伽居士，
nǐ kě yǐ dào tā nà er qù qǐng jiāo tā
你可以到他那儿去请教他。」

yú shì shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ bái bié le shàn zhù bī qiū yòu jì xù xiàng nán fāng yī bù
于是善财童子顶礼拜别了善住比丘，又继续向南方一步
bù zǒu qù
步走去。

注^{zhù}①：世尊^{shì zūn}

先天圣德开浑沌，佛教缘生为世尊。

三千年前释迦牟尼佛降生印度，大慈大悲缘生佛教，普照天下苍生，开示成就无上正等正觉之真理及开示解脱三界轮回之真理，故被世间称为世尊。

释迦牟尼佛为中天教主，就如西方教主即西天的世尊，为阿弥陀佛；东方教主即东天的世尊，为药师琉璃光佛。

dì sì cān mí qié jū shì
第四参：弥伽居士

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì sì yì dá lǐ bí tú guó zì zài chéng zhōng cān mí qié jū shì wèn
 善财童子第四诣：达里鼻茶国自在城中，参弥伽居士。问
 yǐ zuò lǐ sǎn xiāng huā bǎo fàng guāng zhào yào fēn bié lún zì jiū wàn lèi yīn wù zǒng chí
 已作礼，散香花宝，放光照耀，分别轮字，究万类音，悟总持
 fǎ dé pú sà miào yīn tuó luó ní guāng míng fǎ mén zhèng shēng guì zhù
 法。得菩萨妙音陀罗尼光明法门。证「生贵住」。

zàn yuē
赞曰：

tán mò jīn huā xiāng bǎo zhēn bīn fēn sǎn hòu xiǎn wēi shén
檀末金香宝珍，缤纷散后现威神。

téng téng guāng zhào sān qiān jiè luò luò yán fēn wàn zì lún
腾腾光照三千界，落落言分万字轮。

yù mì lín lǎn cáng hǔ bǎo shēn chén yuān zé jù lóng lín
郁密林峦藏虎豹，深沉渊泽聚龙麟。

miào yīn chàng chū tuó luó yǔ biàn jìn hū rén yǔ hàn rén
妙音唱出陀罗语，辨尽胡人与汉人。

*经文节录

【大方广佛华严经卷第六十三·入法界品第三十九之四】

jiàn cǐ nán xíng zhì zì zài chéng qiú miǐ mí qiē nǎi jiàn qí rén yú shì sì zhōng
 渐次南行，至自在城，求觅弥伽。乃见其人，于市肆中，
 zuò yú shuō fǎ shī zī zhī zuò shí qiān rén zhòng suǒ gòng wéi rào shuō lún zì zhuāng yán fǎ mén
 坐于说法师子之座，十千人众所共围绕，说轮字庄严法门。
 shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā yú qián hé zhǎng ér zuò shì yán
 时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，于前合掌，而作是言：

「shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn ér wǒ wèi zhī pú sà yún hé
 圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而我未知菩萨云何
 xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào
 学菩萨行？云何修菩萨道？」

ěr shí mí qiē gào shàn cái yán shàn nán zǐ rǔ yǐ fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān
 尔时，弥伽告善财言：「善男子！汝已发阿耨多罗三藐三
 pú tí xīn yē shàn cái yán wéi wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí
 菩提心耶？」善财言：「唯！我已先发阿耨多罗三藐三菩提
 xīn
 心。」

mí qiē jù jí xià shī zī zuò yú shàn cái suǒ wǔ tǐ tóu dì sǎn jīn yín huā wú
 弥伽遽即下师子座，于善财所，五体投地，散金银华无

善财童子五十三参的故事

jià bǎo zhū , jí yǐ shàng miào suì mò zhān tán , wú liàng zhǒng yī yǐ fù qí shàng , fù sǎn wú liàng
 价宝珠，及以上妙碎末栴檀、无量种衣以覆其上，复散无量
 zhǒng zhǒng xiāng huā , zhǒng zhǒng gòng jù yǐ wéi gòng yǎng 。 rán hòu qǐ lì ér chēng tàn yán : 「 shàn zāi !
 种种香华、种种供具以为供养。然后起立而称叹言：「善哉！
 shàn zāi ! shàn nán zǐ ! nǎi néng fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn 。 shàn nán zǐ ! ruò yǒu
 善哉！善男子！乃能发阿耨多罗三藐三菩提心。善男子！若有
 néng fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn , zé wéi bù duàn yī qiè fó zhǒng , zé wéi yán jìng
 能发阿耨多罗三藐三菩提心，则为不断一切佛种，则为严净
 yī qiè fó chà , zé wéi chéng shú yī qiè zhòng shēng , zé wéi liǎo dá yī qiè fǎ xìng , zé wéi wù jiě
 一切佛刹，则为成熟一切众生，则为了达一切法性，则为悟解
 yī qiè yè zhǒng , zé wéi yuán mǎn yī qiè zhū xíng , zé wéi bù duàn yī qiè dà yuàn , zé rú shí jiě
 一切业种，则为圆满一切诸行，则为不断一切大愿，则如实解
 lí tān zhǒng xìng , zé néng míng jiàn sān shì chā bié , zé lìng xìn jiě yǒng dé jiān gù 。 zé wéi yī qiè
 离贪种性，则能明见三世差别，则令信解永得坚固。则为一切
 rú lái suǒ chí , zé wéi yī qiè zhū fó yì niàn , zé yǔ yī qiè pú sà píng děng , zé wéi yī qiè
 如来所持，则为一切诸佛忆念，则与一切菩萨平等，则为一切
 xián shèng zàn xǐ , zé wéi yī qiè fàn wáng lǐ qiān , zé wéi yī qiè tiān zhǔ gòng yǎng 。
 贤圣赞喜，则为一切梵王礼覲，则为一切天主供养。

shàn nán zǐ ! yīng zhī pú sà suǒ zuò shèn nán , nán chū nán zhí , jiàn pú sà zhě bèi gēng
 善男子！应知菩萨所作甚难，难出难值，见菩萨者倍更
 nán yǒu 。 pú sà wéi yī qiè zhòng shēng shì hù , shēng zhǎng chéng jiù gù ; wéi yī qiè zhòng shēng zhēng jī ,
 难有。菩萨为一切众生恃怙，生长成就故；为一切众生拯济，
 bá zhū kǔ nǎn gù ; wéi yī qiè zhòng shēng yī chù , shǒu hù shì jiān gù ; wéi yī qiè zhòng shēng jiù
 拔诸苦难故；为一切众生依处，守护世间故；为一切众生救
 hù , lìng miǎn bù wèi gù 。 rú dà dì , zēng zhǎng zhòng shēng shàn gēn gù ; rú dà hǎi , fú dé chōng
 护，令免怖畏故。如大地，增长众生善根故；如大海，福德充
 mǎn wú jìn gù ; rú jìng rì , zhì huì guāng míng pǔ zhào gù ; rú xū ní , shàn gēn gāo chū gù ;
 满无尽故；如净日，智慧光明普照故；如须弥，善根高出故；
 rú míng yuè , zhì guāng chū xiàn gù ; rú měng jiāng , cuī fú mó jūn gù ; rú jūn zhǔ , fó fǎ chéng
 如明月，智光出现故；如猛将，摧伏魔军故；如君主，佛法城
 zhōng dé zì zài gù ; rú měng huǒ , shāo jìn zhòng shēng wǒ ài xīn gù ; rú dà yún , jiàng zhù wú liàng
 中得自在故；如猛火，烧尽众生我爱心故；如大云，降霏无量
 miào fǎ yǔ gù ; rú shí yǔ , zēng zhǎng yī qiè xìn gēn yá gù ; rú chuán shī , shì dǎo fǎ hǎi jīn
 妙法雨故；如时雨，增长一切信根芽故；如船师，示导法海津
 jì chù gù ; rú qiáo liáng , lìng qí dé dù shēng sǐ hǎi gù 。 」
 济处故；如桥梁，令其得度生死海故。」

mí qié rú shì zàn tàn shàn cái , lìng zhū pú sà jiē huān xǐ yǐ , cóng qí miàn mén chū zhǒng
 弥伽如是赞叹善财，令诸菩萨皆欢喜已，从其面门出种
 zhǒng guāng , pǔ zhào sān qiān dà qiān shì jiè 。 qí zhōng zhòng shēng yù sī guāng yǐ , zhū lóng shén děng nǎi
 种光，普照三千大千世界。其中众生遇斯光已，诸龙神等乃
 zhì fàn tiān , xī jiē lái zhì mí qié zhī suǒ 。 mí qié dà shì jí yǐ fāng biàn , wéi kāi shì , yǎn
 至梵天，悉皆来至弥伽之所。弥伽大士即以方便，为开示、演

shuō fēn bié jiě shì lún zì pīn zhuāng yán fǎ mén bǐ zhū zhòng shēng wén cǐ fǎ yǐ jiē yú ā
说、分别、解释轮字品庄严法门。彼诸众生闻此法已，皆于阿
nòu duō luō sān miào sān pú tí dé bù tuī zhuǎn mí qiē yú shì huán shēng běn zuò gào shàn cái
耨多罗三藐三菩提得不退转。弥伽于是还升本座，告善财
yán
言：

「shàn nán zǐ wǒ yǐ huò dé miào yīn tuó luó ní néng fēn bié zhī sān qiān dà qiān shì
善男子！我已获得妙音陀罗尼，能分别知三千大千世
jiè zhōng zhū tiān yǔ yán zhū lóng yè chā qián tā pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà
界中诸天语言，诸龙、夜叉、乾闥婆、阿修罗、迦楼罗、紧那
luó mó hóu luó qiē rén yǔ fēi rén jí zhū fàn tiān suǒ yǒu yǔ yán rú cǐ sān qiān dà qiān
罗、摩睺罗伽、人与非人，及诸梵天所有语言。如此三千大千
shì jiè shí fāng wú shù nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō shì jiè xī yī rú shì
世界，十方无数乃至不可说不可说世界，悉亦如是。」

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà miào yīn tuó luó ní guāng míng fǎ mén rú zhū pú sà
善男子！我唯知此菩萨妙音陀罗尼光明法门。如诸菩萨
mó hè sà rú shì gōng dé wǒ jīn yún hé néng zhī néng shuō
摩诃萨，如是功德，我今云何能知能说？

shàn nán zǐ cóng cǐ nán xíng yǒu yī jù luò míng yuē zhù lín bǐ yǒu zhǎng zhě
善男子！从此南行，有一聚落，名曰：住林；彼有长者，
míng yuē jiě tuō rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xiū pú sà xíng pú sà yún hé chéng pú sà
名曰：解脱。汝诣彼问菩萨云何修菩萨行？菩萨云何成菩萨
xíng pú sà yún hé jí pú sà xíng pú sà yún hé sī pú sà xíng
行？菩萨云何集菩萨行？菩萨云何思菩萨行？」

ěr shí shàn cái tóng zǐ yǐ shàn zhī shì gù yú yī qiè zhī fǎ shēn shēng zūn zhòng shēn
尔时，善财童子以善知识故，于一切智法，深生尊重，深
zhí jìng xìn shēn zì zēng yì lǐ mí qiē zú rào wú liàng zā liàn mù zhān yǎng cí tuī ér
植净信，深自增益。礼弥伽足，绕无量匝，恋慕瞻仰，辞退而
xíng
行。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ cí bié
善财童子辞别
le shàn zhù bī qiū hòu jì
了善住比丘后，继
xù xiàng nán fāng qián jìn zhè
续向南方前进。这
yī tiān lái dào le dā lǐ
一天，来到了达里
bí tuān guó de shǒu yì ——
鼻荼国的首邑——
zì zài chéng rù le chéng kàn
自在城。入了城看
jiàn mí qié jū shì ① zài shì
见弥伽居士①在市
jī zhōng zuò zài shī zǐ zuò
集中，坐在师子座
shàng shuō fǎ yǒu yuē mò yī
上说法，有约莫一
wàn duō rén wéi rào zài mí qié
万多人围绕在弥伽
jū shì de shī zǐ zuò páng
居士的师子座旁，
tīng tā yǎn shuō lún zì zhuāng
听他演说「轮字庄
yán fǎ mén」。

shàn cái tóng zǐ xiàng mí qié jū shì dǐng lǐ hòu yóu yòu xiàng zuǒ rào zhe jū shì zǒu le hǎo
善财童子向弥伽居士顶礼后，由右向左绕着居士走了好
jǐ quān tíng zài jū shì qián miàn shuāng shǒu hé zhǎng shuō shèng zhě wǒ yǐ jīng xiān fā le
几圈，停在居士前面，双手合掌，说：「圣者！我已经先发了
pú tí xīn kě shì wǒ hái wèi zhī xiǎo yīng gāi zēn yàng xué xí pú sà suǒ xiū de xíng mén yào
菩提心，可是我还未知晓应该怎样学习菩萨所修的行门，要
zēn yàng xiū xíng pú sà dào ?
怎样修行菩萨道？」

cǐ shí mí qié jū shì wèn shàn cái shuō nǐ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào
此时，弥伽居士问善财说：「你已经发了阿耨多罗三藐
sān pú tí xīn le ma shàn cái tóng zǐ huí dá shì de wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō
三菩提心了吗？」善财童子回答：「是的！我已经发了阿耨多
luó sān miào sān pú tí xīn
罗三藐三菩提心。」

mí qié jū shī tīng hòu lì kè cóng shī zǐ zuò zǒu xià lái xiāng shàn cái tóng zǐ xíng wú tǐ
 弥陀居士听后立刻从师子座走下来，向善财童子行五体
 tóu dì de dà lǐ bìng yǐ míng guì de jīn yín zhū bǎo jī zuì hǎo de zhān tán xiāng fēn sǎn bù
 投地的大礼，并以名贵的金银珠宝及最好的栴檀香粉，散布
 zài tā de shēn shàng zuò wéi gòng yǎng
 在他的身上作为供养。

rán hòu zhàn qǐ lái bìng chēng zàn shuō : 「 shàn zāi ! shàn zāi ! shàn nán zǐ ! néng yú wú shǐ
 然后站起来并称赞说：「善哉！善哉！善男子！能于无始
 jié de mí wàng zhōng jué xǐng guò lái bìng qiě néng fā pú tí xīn zhè zhēn shì tài zhí dé zūn
 劫²的迷妄中觉醒过来，并且能发菩提心，这真是太值得尊
 jīng hè zàn yáng le nǐ zhī dào ma rú guǒ yǒu rén néng zhēn zhèng fā pú tí xīn nà biàn shì
 敬和赞扬了！你知道吗？如果有人能真正发菩提心，那便是
 chuán fó xīn dēng xù fó huì mìng de rén le tā néng chéng shú yī qiè zhōng shēng néng rù pú sà
 传佛心灯、续佛慧命的人了，他能成熟一切众生，能入菩萨
 zhì zhù pú sà dì 。
 智，住菩萨地。

yī ge néng fā pú tí xīn de rén bì dìng néng zhuāng yán fó tǔ chéng shú zhōng shēng liǎo
 一个能发菩提心的人，必定能庄严佛土，成熟众生，了
 dá fǎ xìng wù jiě yè zhōng yuán mǎn zhū xíng bù duàn dà yuàn yuǎn lí tān xìng shǐ xìn jiě
 达法性，悟解业种，圆满诸行，不断大愿，远离贪性；使信解
 yǒng gù wéi shí fāng zhū fó suǒ hù chí yì niǎn yǔ yī qiè pú sà píng děng wéi yī qiè tiān
 永固，为十方诸佛所护持忆念，与一切菩萨平等，为一切天
 rén shǒu hù gòng yǎng 。
 人守护供养。

nǐ yīng gāi zhī dào pú sà suǒ xíng suǒ zuò shì fēi cháng nán néng kě guì de néng gòu féng zhí
 你应该知道菩萨所行所做是非常难能可贵的，能够逢值
 pú sà chū shì yòu dé yù pú sà de rén gèng shì nán yǒu pú sà shì yī qiè zhōng shēng de yī
 菩萨出世又得遇菩萨的人，更是难有。菩萨是一切众生的依
 shì wéi yī qiè zhōng shēng bá zhū kǔ nǎn lìng yī qiè zhōng shēng miǎn chú bù wèi lìng yī qiè zhōng
 恃，为一切众生拔诸苦难，令一切众生免除怖畏，令一切众
 shēng dé dù shēng sǐ kǔ hǎi 。
 生得渡生死苦海。

pú sà rú dà dì yào wéi zhōng shēng zēng zhǎng shàn gēn pú sà rú dà hǎi shǐ zhōng shēng
 菩萨如大地，要为众生增长善根；菩萨如大海，使众生
 fú dé chōng mǎn pú sà rú jìng rì yǐ wú liàng zhì huī guāng míng zhào yào yī qiè zhōng shēng pú sà
 福德充满；菩萨如净日，以无量智慧光明照耀一切众生；菩萨
 rú měng jiāng cuī fú yī qiè mó jūn mó zhàng pú sà rú měng huǒ néng shāo jìn zhōng shēng de wǒ
 如猛将，摧伏一切魔军魔障；菩萨如猛火，能烧尽众生的我
 zhí wǒ màn pú sà rú dà yún néng jiàng xià miào fǎ yǔ pú shī gān lín pú sà rú chuán
 执我慢；菩萨如大云，能降下妙法雨，普施甘霖；菩萨如船
 shī néng zhǐ yǐn zhōng shēng dù mí jīn pú sà rú qiáo liáng néng shǐ zhōng shēng dé yǐ dù guò shēng
 师，能指引众生度迷津；菩萨如桥梁，能使众生得以渡过生

sǐ dà hǎi 。
死大海。」

mí qié jū shì zhè yī fān huà , zài zuò de pú sà tīng wán dōu shēng chū dà huān xī xīn ,
弥伽居士这一番话，在座的菩萨听完都生出大欢喜心，
qiú dào de jué xīn gèng jiā jiān dìng 。
求道的决心更加坚定。

zhè shí , mí qié jū shì de liǎn shàng tū rán fàng chū zhǒng zhǒng de guāng , pǔ biàn zhào yào
这时，弥伽居士的脸上突然放出种种的光，普遍照耀
sān qiān dà qiān shì jiè ③ ; zài guāng máng zhōng chū xiàn le xǔ duō tā fāng shì jiè de zhǒng shēng yī
三千大千世界③；在光芒中出现了许多他方世界的众生、一
qiè tiān lóng guǐ shén fàn tiān quán bù dōu lái dào zhè ge dào chǎng cān jiā fǎ huì 。 mí qié
切天、龙、鬼神、梵天全部都来到这个道场参加法会。弥伽
jū shì suí jí yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn fǎ mén wèi tā men yǎn shuō 「 lún zì zhuāng yán fǎ mén 」 , shǐ
居士随即以种种方便法门，为他们演说「轮字庄严法门」，使
yī qiè zhǒng shēng tīng le zhè ge miào fǎ hòu dōu suí jí dé yǐ chéng jiù fó dào huò bú tuì
一切众生听了这个妙法后，都随即得以成就佛道，获不退
zhuǎn 。
转。

mí qié jū shì jiē zhe huí dào shī zǐ zuò shàng shuō : 「 shàn nán zǐ wǒ yǐ jīng huò dé
弥伽居士接着回到师子座上说：「善男子！我已经获得
miào yīn tuó luó ní guāng míng fǎ mén 』 。 yǐ zhè fǎ mén néng liǎo zhī sān qiān dà qiān shì jiè yī
『妙音陀罗尼光明法门』。以这法门，能了知三千大千世界一
qiè zhǒng shēng de yǔ yán ér wú suǒ zhàng ài tōng xiǎo shí fāng de yǔ yán wú lùn zhǒng shēng shuō shēn
切众生的语言而无所障碍，通晓十方的语言，无论众生说什
me wǒ dōu néng qiè rù zhòng diǎn bìng wèi zhī pò mí kāi wù suǒ yǐ wǒ néng yǐ yīn shēng liǎo jiě
么，我都能切入重点，并为之破迷开悟。所以我能以音声了解
yī qiè zhǒng shēng de xīn niàn yě néng yǐ yīn shēng biǎo dá zhū fó jìng jiè suí jí dù huà zhǒng
一切众生的心念，也能以音声表达诸佛境界，随机度化众
shēng zhè biàn shì 『 pú sà yǐ yīn shēng zǒng chí yī qiè fǎ rù zì xìng bù kě sī yì guāng míng
生。这便是『菩萨以音声总持一切法，入自性不可思议光明
jìng jiè de fǎ mén 。
境界』的法门。

wǒ zhī dào zhè ge 『 miào yīn tuó luó ní guāng míng fǎ mén 』 , zhì yú zhū dà pú sà
我只知道这个『妙音陀罗尼光明法门』，至于诸大菩萨
de gōng dé xíng gèng shì shēn mì wēi miào bú shì wǒ néng gōu zhī dào néng gōu yǎn shuō de yóu
的功德行更是深密微妙，不是我能够知道、能够演说的。由
zhè lǐ zài wǎng nán zǒu yǒu yī ge jiào zuò zhù lín de cūn luò nà lǐ yǒu yī wèi dà zhì huì
这里再往南走，有一个叫做住林的村落，那里有一位大智慧
de zhǎng zhě míng wéi jiě tuō zhǎng zhě nǐ yīng gāi qù xiàng tā qǐng jiào zēn yāng xiū xíng zēn yāng
的长者，名为解脱长者。你应该去向他请教怎样修行？怎样
chéng jiù yuàn lì tā jiāng huì hěn lè yì de gào sù nǐ 。
成就愿力？他将会很乐意的告诉你。」

mǎn xīn huān xǐ de shàn cái tóng zǐ yǒu le qīng jìng xìn xīn míng bái le xǔ duō fó fǎ
满心欢喜的善财童子有了清净信心，明白了许多佛法，
tā yī yī bù shě de lǐ bài mí qié jū shī de shuāng zú yòu rào le wú shù quān cái jì xù
他依依不舍的礼拜弥陀居士的双足，右绕了无数圈，才继续
xiàng nán fāng tà shàng cān fǎng de lù tú
向南方踏上参访的路途。

zhù ① : jū shì
注①：居士

居士是对在家学佛者的尊称。居士和出家人外相不同，但心的修练是一样的。界不能隔心，心出了界，出了轮回家，出了贪瞋痴等一切习气之业，出了无明之界即是出家。心无界，佛法无际，智慧无量。修行问心有无开悟，在家出家是没有关系。修不是修外相，而是修心。出家修与在家修都是修心的功课，在家有财色名利的考验，出家也是有这些考验。若是身出家而心还在贪尘，心就还没有出家。

在家修尘俗功行，现行一切诸凡夫行而其心无有贪瞋痴，虽在家中而不依家，亦非出家大依沙门法，以不依一切所有及诸入故，如琉璃宝器随所在处不失其性。修心不着相者，随所在处不失其法界体性，故能和光同尘而不染，入世出世而无碍。

注②：^{zhù}劫^{jié}

是梵语「劫簸」的简称。佛经在解说世界生成与毁灭之过程，由于时间太长，无法用年月日计算，所以用「劫」作为基础，来表示极长的时间。劫的计算方式，根据大毗婆沙论记载：人寿自十岁起，每隔一百年增加一岁，一直增加到人寿八万四千岁，为一个增劫；再由八万四千岁，每隔一百年减一岁，减到十岁，称为减劫。如是一增一减，为一个小劫。每一个阶段，称为一个「中劫」。每个中劫，有二十个「小劫」；四个中劫，为一个「大劫」。

注③：^{zhù}三千大千世界^{sān qiān dà qiān shì jiè}

佛教宇宙观主张宇宙系由无数世界所构成，一千个一世界称为一小千世界，一千个小世界称为一中千世界，一千个中千世界为一大千世界；合小千、中千、大千总称为「三千大千世界」，此即一佛之化境。

世界之形相团圆，有如铜烛盘。一小世界中央之高山为须弥山，以此山为中心，周围有八山、八海环绕，而形成一世界（须弥世界）。须弥山周遭为须弥海所环绕，继之为八山，山与山之间，隔着七海，第七山外有咸海，其外有铁围山。四大洲（注④）各位于咸海中之东西南北四方，众生即居住在南面之阎浮提洲。

注④：^{zhù}四大洲^{sì dà zhōu}

又称四洲、四大部洲、四大洲、四天下、须弥四洲。分别为东边的东胜身洲（弗婆提）、南瞻部洲（阎浮提）、西牛货洲（瞿耶尼）、北俱卢洲（郁单越）。

dì wǔ cān jiě tuō zhǎng zhě
第五参：解脱长者

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì wǔ yì zhù lín jù luò cān jiě tuō zhǎng zhě yī shēn zhōng xiàn shí
善财童子第五诣：住林聚落，参解脱长者。一身中现十

fāng fó chà xīn fó wú yì guó tǔ hé shū bù lái bù wǎng yào jiàn jí jiàn dé rú lái
方佛刹。心佛无异，国土何殊？不来不往，要见即见。得如来

wú ài zhuāng yán fǎ mén zhèng jù zú fāng biàn zhù
无碍庄严法门。证「具足方便住」。

zàn yuē
赞曰：

shí èr nián zhōng dào zhù lín zhù lín shēn chù fāng zhī yīn
十二年中到住林，住林深处访知音。

yǒu shí yào jiàn shí fāng fó wú shì xián guān yí piàn xīn
有时要见十方佛，无事闲观一片心。

bù qù bù lái rú yàn yǐng yuán shēng yuán miè guò guāng yīn
不去不来如焰影，缘生缘灭过光阴。

zhuāng yán mén qǐ shéi rén dào yōu jìng luò huā liú shuǐ shēn
庄严门启谁人到，幽径落花流水深。

※经文节录

jiàn cì yóu xíng , shí
渐次游行，十
yǒu èr nián , zhì zhù lín
有二年，至住林
chéng , zhōu biàn tuī qiú jiě tuō
城，周遍推求解脱
zhǎng zhě jì dé jiàn yǐ ,
长者。既得见已，
wǔ tǐ tóu dì , qǐ lì hé
五体投地，起立合
zhǎng bái yán : 「 shèng
掌，白言：「圣
zhě ! wǒ jīn dé yǔ shàn zhī
者！我今得与善知
shì huì , shì wǒ huò dé guǎng
识会，是我获得广
dà shàn lì . hé yǐ gù ?
大善利。何以故？
shàn zhī shì zhě nán kě dé
善知识者，难可得
jiàn , nán kě dé wén . wǒ
见，难可得闻。我
jīn huì yù wéi dé shàn
今会遇，为得善
lì . shèng zhě ! wǒ yǐ xiān
利。圣者！我已先

fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn , wéi yuàn shèng zhě wéi wǒ xuān shuō pú sà yún hé xué pú
发阿耨多罗三藐三菩提心，唯愿圣者为我宣说菩萨云何学菩
sà xíng , xiū pú sà dào ? suí suǒ xiū xí , jí dé qīng jìng , jí dé míng liǎo !
萨行，修菩萨道？随所修习，疾得清净，疾得明了！」

shí , jiě tuō zhǎng zhě yǐ guò qù shàn gēn lì , fó wēi shén lì , wén shū shī lì tóng zǐ
时，解脱长者以过去善根力、佛威神力、文殊师利童子
yì niàn lì gù , jí rù pú sà sān mèi mén , míng : pǔ shè yī qiè fó chà wú biān xuán tuó luó
忆念力故，即入菩萨三昧门，名：普摄一切佛刹无边旋陀罗
ní . rù cǐ sān mèi yǐ , dé qīng jìng shēn , yú qí shēn zhōng , xiǎn xiàn shí fāng gè shí fó chà wēi
尼。入此三昧已，得清净身，于其身中，显现十方各十佛刹微
chén shù fó , jí fó guó tǔ zhòng huì dào chǎng zhǒng zhǒng guāng míng zhū zhuāng yán shì , yì xiǎn bǐ fó wǎng
尘数佛，及佛国土众会道场种种光明诸庄严事，亦现彼佛往
xī suǒ xíng shén tōng biàn huà , yī qiè dà yuàn , zhù dào zhī fǎ , zhū chū lí xíng qīng jìng zhuāng yán ,
昔所行神通变化、一切大愿、助道之法，诸出离行清净庄严，

yì xiàn zhū fó chéng děng zhèng jué zhuǎn miào fǎ lún jiào huà zhòng shēng
亦现诸佛成等正觉、转妙法轮、教化众生。

zhǒng zhǒng xíng xiàng zhǒng zhǒng cì dì rú běn ér zhù bù xiāng zá luàn qí zhōng zhū fó
种种形相、种种次第，如本而住，不相杂乱。其中诸佛
xiàn zhǒng zhōng shén lì lì zhǒng zhōng shèng dào shì zhǒng zhōng yuàn mén huò yú yí shì jiè chū dōu
现种种神力，立种种乘道，示种种愿门——或于一世界处兜
shuài gōng ér zuò fó shì huò yú yí shì jiè mò dōu shuài gōng ér zuò fó shì rú shì huò yǒu zhù
率宫而作佛事，或于一世界歿兜率宫而作佛事；如是或有住
tāi huò fù dàn shēng huò chū gōng zhōng huò fù chū jiā huò yì dào chǎng huò pò mó jūn
胎，或复诞生，或处宫中，或复出家，或诣道场，或破魔军，
huò zhū tiān lóng gōng jìng wéi rào huò zhū shì zhǔ quàn qǐng shuō fǎ huò zhuǎn fǎ lún huò bō niè
或诸天龙恭敬围绕，或诸世主劝请说法，或转法轮，或般涅
pán huò fēn shè lì huò qǐ tā miào yì zhǒng zhōng shén tōng zhǒng zhōng yán cí zhǒng zhōng yīn
槃，或分舍利，或起塔庙。以种种神通、种种言辞、种种音
shēng zhǒng zhōng fǎ mén zhǒng zhōng zǒng chí mén zhǒng zhōng biàn cái mén yì zhǒng zhōng shèng dì hǎi zhōng
声、种种法门、种种总持门、种种辩才门，以种种圣谛海、种
zhǒng wú wèi dà shī zī hóu shuō zhū zhòng shēng zhǒng zhōng shàn gēn zhǒng zhōng yì niàn shòu zhǒng zhōng pú
种无畏大师子吼，说诸众生种种善根、种种忆念，授种种菩
sā jì shuō zhǒng zhōng zhū fó fǎ bǐ zhū rú lái suǒ yǒu yán shuō shàn cái tóng zǐ xī néng tīng
萨记，说种种诸佛法。彼诸如来所有言说，善财童子悉能听
shòu yì jiàn zhū fó jí zhū pú sà bù kě sī yì sān mèi shén biàn
受，亦见诸佛及诸菩萨不可思议三昧神变。

ěr shí jiě tuō zhǎng zhě cóng sān mèi qǐ gào shàn cái tóng zǐ yán shàn nán zǐ wǒ
尔时，解脱长者从三昧起，告善财童子言：「善男子！我
yì rù chū rú lái wú ài zhuāng yán jiě tuō mén wǒ jiàn rú shì děng shí fāng gè shí fó chà wēi chén
已入出如来无碍庄严解脱门。我见如是等十方各十佛刹微尘
shù rú lái bǐ zhū rú lái bù lái zhì cǐ wǒ bù wǎng bǐ wǒ ruò yù jiàn ān lè shì jiè
数如来，彼诸如来不来至此，我不往彼。我若欲见安乐世界
ā mí tuō rú lái suí yì jí jiàn rán bǐ rú lái bù lái zhì cǐ wǒ shēn yì bù wǎng yì
阿弥陀如来，随意即见。然彼如来不来至此，我身亦不往诣
yú bǐ zhī yī qiè fó jí yǔ wǒ xīn xī jiē rú mèng zhī yī qiè fó yóu rú yǐng xiàng zì
于彼。知一切佛及与我心，悉皆如梦；知一切佛犹如影像，自
xīn rú shuǐ zhī yī qiè fó suǒ yǒu sè xiàng jí yǐ zì xīn xī jiē rú huàn zhī yī qiè fó jí
心如水；知一切佛所有色相及以自心，悉皆如幻；知一切佛及
yǐ jǐ xīn xī jiē rú xiǎng wǒ rú shì zhī rú shì yì niàn suǒ jiàn zhū fó jiē yóu zì
以己心，悉皆如响。我如是知、如是忆念，所见诸佛，皆由自
xīn
心。

shì gù shàn nán zǐ yīng yǐ shàn fǎ fú zhù zì xīn yīng yǐ fǎ shuǐ rùn zé zì xīn
是故，善男子！应以善法扶助自心，应以法水润泽自心，
yīng yú jìng jiè jìng zhì zì xīn yīng yǐ jīng jìn jiān gù zì xīn yīng yǐ rěn rǔ tǎn dàng zì xīn
应于境界净治自心，应以精进坚固自心，应以忍辱坦荡自心，

yīng yì zhì zhèng jié bái zì xīn yīng yì zhì huì míng lì zì xīn yīng yì fó zì zài kāi fā zì
 应 以 智 证 洁 白 自 心 ， 应 以 智 慧 明 利 自 心 ， 应 以 佛 自 在 开 发 自
 xīn yīng yì fó píng děng guǎng dà zì xīn yīng yì fó shí lì zhào chá zì xīn 。
 心 ， 应 以 佛 平 等 广 大 自 心 ， 应 以 佛 十 力 照 察 自 心 。

shàn nán zǐ wǒ wéi yú cǐ rú lái wú ài zhuāng yán jiě tuō mén ér dé rù chū rú zhū
 善 男 子 ！ 我 唯 于 此 如 来 无 碍 庄 严 解 脱 门 而 得 入 出 。 如 诸
 pú sà mó hē sà dé wú ài zhì zhù wú ài xíng dé cháng jiàn yī qiè fó sān mèi dé bú
 菩 萨 摩 诃 萨 得 无 碍 智 ， 住 无 碍 行 ， 得 常 见 一 切 佛 三 昧 。 得 不
 zhù niè pán jì sān mèi yú qí shēn zhōng xī xiàn yī qiè shì jiè chéng huài ér yú jǐ shēn jí zhū
 住 涅 槃 际 三 昧 ， 于 其 身 中 悉 现 一 切 世 界 成 坏 ， 而 于 己 身 及 诸
 shì jiè bù shēng èr xiǎng rú shì miào xíng ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō
 世 界 不 生 二 想 。 如 是 妙 行 ， 而 我 云 何 能 知 能 说 ？

shàn nán zǐ cóng cǐ nán xíng zhì yán fú tí pàn yǒu yī guó tǔ míng mó lì qié
 善 男 子 ！ 从 此 南 行 ， 至 阎 浮 提 畔 ， 有 一 国 土 ， 名 ； 摩 利 伽
 luó bī yǒu bī qiū míng yuē hǎi chuāng rǔ yì bī wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū
 罗 ； 彼 有 比 丘 ， 名 曰 ； 海 幢 。 汝 诣 彼 问 菩 萨 云 何 学 菩 萨 行 、 修
 pú sà dào ?
 菩 萨 道 ？ 」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ jiě tuō zhǎng zhě zú yòu rào guān chá chēng yáng zàn tàn
 时 ， 善 财 童 子 顶 礼 解 脱 长 者 足 ， 右 绕 观 察 ， 称 扬 赞 叹 ，
 sī wéi liān yǎng cí tuì ér qù
 思 惟 恋 仰 。 辞 退 而 去 。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ yī
善财童子依
yī bù shě de gāo bié le
依不舍地告别了
mí qiè jū shì hòu jì xù
弥伽居士后，继续
xiàng nán fāng qián jìn lì jìn
向南方前进。历尽
qiān xīn wàn kǔ de zǒu le
千辛万苦地走了
shí èr nián zhōng yú lái dào
十二年，终于来到
le zhù lín chéng 。
了住林城。

rù chéng hòu jiàn dào
入城后见到
le jiě tuō zhǎng zhě xiàng qí
了解脱长者，向其
dǐng lǐ hòu zhàn zài páng biān
顶礼后，站在旁边
hé zhǎng shuō dào : 「 shèng
合掌说道：「圣
zhě wǒ xiàn zài néng kàn
者！我现在能够看
dào nín zhēn shì lǐng wǒ huò
到您，真是令我获

dé guāng dà wú liàng de zhì huì 。 yīn wèi zhēn zhèng de shàn zhī shì bù jǐn bǎi qiān wàn jié nán yǐ
得广大无量的智慧。因为真正的善知识，不仅百千万劫难以
yù jiàn gèng bù róng yì tīng wén shàn zhī shì shuō fǎ wǒ jīn tiān dé yǐ yù jiàn nín zhuó shí
遇见，更不容易听闻善知识说法，我今天得以遇见您，着实
shì sān shēng yǒu xìng ya
是三生有幸呀！

shèng zhě wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn wèi le gèng jìn yí
圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，为了更进一
bù shàng qiāng fó jìng tīng wén shòu chí yī qiè fó fǎ wǒ yǐ zhè yàng kěn qiè qiú dào de xīn lái
步上穷佛境，听闻受持一切佛法，我以这样恳切求道的心来
dào shèng zhě de dào chǎng wǒ tīng shuō shèng zhě shàn yú xún xún shàn yōu yī qiè zhòng shēng lìng zhòng shēng
到圣者的道场。我听说圣者善于循循善诱一切众生，令众生
chú qù yí huò zhàng ài xī wǎng nín néng wèi wǒ xuān shuō pú sǎ wèi shén me yào xué xī pú sǎ
除去疑惑障碍，希望您能为我宣说：菩萨为什么要学习菩萨

xíng pú sà wèi shén me yào xiū xí pú sà dào lái huò dé qīng jìng yǔ míng liǎo ne
行？菩萨为什么要修习菩萨道，来获得清净与明了呢？」

cí shí jiě tuō zhǎng zhě jiè zhe wǎng xī xiū xíng de lì liàng jí kè zhèng rù pú sà sān
此时，解脱长者借着往昔修行的力量，即刻证入菩萨三
mèi mén dé dào le qīng jìng shēn bìng tóng shí xiǎn xiān chū shí fāng zhū fó guó tǔ jí wú liàng shù
昧门，得到了清净身，并同时显现出十方诸佛国土及无量数
fó shì xiàn zhè xiē wú liàng shù fó zài gè zì de guó tǔ zhōng chéng jiù zhèng děng zhèng jué zhuǎn miào
佛，示现这些无量数佛在各自的国土中，成就正等正觉，转妙
fǎ lún jiāo huà zhòng shēng jiē zhe yòu cóng jiě tuō zhǎng zhě shēn shàng xiǎn chū zhǒng zhǒng xíng xiàng jìng
法轮，教化众生。接着又从解脱长者身上现出种种形相境
jiè cóng fó shàng shēng dōu shuāi tiān gōng zhì xià jiàng zhù tāi dàn shēng chū gōng zhōng wéi tài zǐ
界，从佛上生兜率天宫，至下降住胎、诞生、处宫中为太子、
chū jiā xiū dào pò mó jūn zhòng chéng fó zhū tiān lóng gōng jìng wéi rào yī qiè shì jiān guó wáng
出家修道、破魔军众、成佛、诸天龙恭敬围绕、一切世间国王
lái quàn qǐng shuō fǎ dà zhuǎn fǎ lún rù bō niè pán rù miè shēn chū shè lì huò zhòng shēng wéi
来劝请说法、大转法轮、入般涅槃、入灭身出舍利、或众生为
fó qǐ tā zào miào dēng shì jī
佛起塔造庙等事迹。

zhè xiē wú liàng zhòng fó fēn bié yùn yòng shén tōng yán cí yīn shēng fǎ mén biàn
这些无量众佛，分别运用神通、言辞、音声、法门、辩
cái shèng dì yǎn shuō miào fǎ zhè yī qiè zhū fó suǒ yǒu de yǎn shuō shàn cái tóng zǐ dōu néng
才、圣谛，演说妙法。这一切诸佛所有的演说，善财童子都能
tīng qīng chū kàn míng bái
听清楚，看明白。

cí shí jiě tuō zhǎng zhě cóng sān mèi dìng zhōng chū lái gào sù shàn cái tóng zǐ shuō
此时，解脱长者从三昧定中出来，告诉善财童子说：
「shàn nán zǐ wǒ suǒ zhèng dé de zhè ge fǎ mén jiù jiào zuò 『rú lái wú ài zhuāng yán jiě tuō
善男子！我所证得的这个法门就叫做『如来无碍庄严解脱
mén wǒ zài zhè ge jiě tuō mén zhōng kě yǐ kàn jiàn shí fāng fó shāo wēi chén shù de rú lái
门』。我在这个解脱门中，可以看见十方佛刹微尘数的如来，
rán ér zhū fó bìng méi yǒu lái dào zhè lǐ ér wǒ yě méi yǒu qù nà lǐ wǒ rú guǒ xiǎng jiàn
然而诸佛并没有来到这里，而我也没有去那里，我如果想见
jí lè shì jiè ā mí tuó fó suí zhe niàn tóu yī dòng ā mí tuó fó jiù zài wǒ de miàn qián
极乐世界阿弥陀佛，随着念头一动，阿弥陀佛就在我的面前
le
了。」

zhè shì yīn wèi wǒ zhī dào yī qiè shì jiè dōu shì yóu xīn suǒ xiàn tǐ xiàng shì wú lái
这是因为我知道，一切世界都是由心所现，体相是无来
qù wéi xīn guān zhī wǒ jiù shì yǐ zhè zhǒng yì niàn sī wéi rú lái fǎ shēn de fāng shì xiū
去，唯心观之。我就是以这种忆念思惟如来法身的方式，修
xíng chéng jiù de yī qiè zhū fó de yǐng xiàng dōu shì zì jǐ de xīn suǒ xiàn chū lái de nǐ yīng
行成就的，一切诸佛的影像，都是自己的心所现出来的。你应

gāi zhī dào yī qiè pú sà cóng zhuāng yán fó chà jī jù zhǒng zhǒng gōng dé miào xíng yǐ wēi dé tiáo
该知道一切菩萨从庄严佛刹、积聚种种功德妙行，以威德调
fú zhòng shēng fā dà shì yuàn dào zuì hòu chéng jiù pú tí ér xiàn chū dà shén tōng biān wǎng shí
伏众生，发大誓愿，到最后成就菩提而现出大神通，遍往十
fāng jìn xū kōng biàn fǎ jiè dōu shì yóu zì xīn xiǎn xiàn èr dá chéng de
方尽虚空遍法界，都是由自心显现而达成的。

suǒ yǐ nǐ yīng gāi yǐ shàn fǎ lái fú zhù zì jǐ de xīn yīng gāi cháng tīng wén fó fǎ shǐ
所以你应该以善法来扶助自己的心，应该常听闻佛法使
zì jǐ de xīn róu ruǎn yù dào zhǒng zhǒng jìng jiè yīng gāi yuē shù zì jǐ de xīn shǐ xīn qīng jìng gèng
自己的心柔软，遇到种种境界应该约束自己的心使心清净，更
yīng jīng jìn lái jiān gù zì jǐ de xīn ràng qí jiān gù ér bù tuì zhuǎn yù dào bù píng zhī shì
应精进来坚固自己的心，让其坚固而不退转。遇到不平之事
yào rěn rǔ shǐ zì jǐ de xīn gèng wéi tǎn dàng yǐ zhì huì shǐ tā jié bái míng liàng pò chú yī
要忍辱，使自己的心更为坦荡，以智慧使它洁白明亮，破除一
qiè wú míng zài yǐ píng děng shǐ tā gèng jiā kuān kuò zuì hòu yǔ zhū fó yì bān guǎng dà wú biān
切无明，再以平等使它更加宽阔，最后与诸佛一般广大无边，
wú èr wú bié
无二无别。

shàn nán zǐ wǒ suǒ néng jiāo nǐ de jiù shì zhè ge 『 rú lái wú ài zhuāng yán jiě tuō
善男子！我所能教你的，就是这个『如来无碍庄严解脱
mén zhèng rù yǔ zhū rú lái tóng yī tǐ xìng píng děng bù èr méi yǒu zhàng ài zì zài jiě tuō
门』，证入与诸如来同一性，平等不二，没有障碍自在解脱
de fǎ mén ér xiàng yī qiè pú sà dé dào wú ài zhì huì zhù yú wú ài xíng mén dé dào cháng
的法门。而像一切菩萨得到无碍智慧、住于无碍行门，得到常
jiàn yī qiè fó de sān mèi
见一切佛的三昧。

nǐ yīng gāi yào hǎo hǎo sī wéi xué xí shàn nán zǐ cóng zhè lǐ zài xiàng nán zǒu dào
你应该要好好思惟、学习。善男子！从这里再向南走，到
le yān fú tí pàn de mó lì qié luó guó nà er zhù zhe yī wèi míng jiào hǎi chuāng de bī qiū
了阎浮提畔的摩利伽罗国，那儿住着一位名叫海幢的比丘，
nǐ yīng gāi qù xiàng tā qǐng jiāo xiū xíng de fāng fǎ hē lì yì zhòng shēng de fāng biàn fǎ mén
你应该去向他请教修行的方法，和利益众生的方便法门。」

dì liù cān hǎi chuāng bī qiū
第六参：海幢比丘

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì liù yì cǐ yān fú tí pàn mó lì qié luó guó cān hǎi chuáng bǐ
 善财童子第六诣：此阎浮提畔摩利伽罗国，参海幢比
 qiū bàn nián guān chá sān mèi dìng jìng xiàn shí sì lèi yǒng bǎi qiān xiàng bō rě zhì zhào
 丘。半年观察，三昧定境，现十四类，涌百千相，般若智照，
 wú suǒ bù zhāng dé bō rě bō luó mì sān mèi guāng míng fǎ mén zhèng zhèng xīn zhù
 无所不彰。得般若波罗密三昧光明法门。「证正心住」。

zàn yuē
赞曰：

guāng yīn yǐ guò bàn nián jiān zhōng rì míng rán jìng ruò shān
光阴已过半年间，终日冥然静若山。

shēn shàng chū shēng shí sì lèi háo zhōng yǒng chū bǎi qiān bān
身上出生十四类，毫中涌出百千般。

yī xīn guān chá wú xiū xī liù yuè sī wéi bù dēng xián
一心观察无休息，六月思惟不等闲。

mó lì qié tiān hǎo chūn sè liǔ yīng liáng yàn yǔ mián mǎn
摩利伽天好春色，柳莺梁燕语绵蛮。

※经文节录

èr shí , shàn cái tóng zǐ
 尔时，善财童子
 yì xīn zhèng niàn bǐ zhǎng zhě jiào ,
 一心正念彼长者教，
 guān chá bǐ zhǎng zhě jiào , yì niàn
 观察彼长者教，忆念
 bǐ bù sī yì pú sà jiě tuō
 彼不思議菩萨解脱
 mén 。 jiàn cì nán xíng , zhì yán fú
 门。渐次南行，至阎浮
 tí pàn mó lì jù luò , zhōu biàn
 提畔摩利聚落，周遍
 qiú miǎn hǎi chuāng bī qiū 。
 求觅海幢比丘。

nǎi jiàn qí zài jīng xíng dì
 乃见其在经行地
 cè , jié jiǎ fú zuò , rù yú sān
 侧，结跏趺坐，入于三
 mèi , lí chū rù xī , wú bié sī
 昧，离出入息，无别思
 jué , shēn ān bú dòng 。 cóng qí zú
 觉，身安不动。从其足
 xià , chū wú shù bǎi qiān yì zhǎng
 下，出无数百千亿万

zhě , jū shì , pó luó mén zhòng , jiē yǐ zhǒng zhǒng zhū zhuāng yán jù zhuāng yán qí shēn xī zhuó bǎo
 者、居士、婆罗门众，皆以种种诸庄严具庄严其身，悉着宝
 guān dīng xì míng zhū pǔ wǎng shí fāng yī qiè shì jiè yǔ yī qiè bǎo yī qiè yīng luò yī
 冠，顶系明珠，普往十方一切世界，雨一切宝、一切璎珞、一
 qiè yī fú yī qiè yǐn shí rú fǎ shàng wèi yī qiè huá yī qiè mǎn yī qiè xiāng yī qiè
 切衣服、一切饮食如法上味、一切华、一切鬘、一切香、一切
 tú xiāng yī qiè yù lè zī shēng zhī jù yú yī qiè chù jiù shē yī qiè pín qióng zhòng shēng ān
 涂香、一切欲乐资生之具，于一切处，救摄一切贫穷众生，安
 wèi yī qiè kǔ nǎo zhòng shēng jiē lìng huān xī xīn yì qīng jìng chéng jiù wú shàng pú tí zhī
 慰一切苦恼众生，皆令欢喜，心意清净，成就无上菩提之
 dào 。
 dào 。

cóng qí liǎng xī chū wú shù bǎi qiān yì chà dì lì pó luó mén zhòng jiē xī cōng huì ,
 从其两膝，出无数百千亿万刹帝利、婆罗门众，皆悉聪慧，
 zhǒng zhǒng sè xiāng zhǒng zhǒng xíng mào zhǒng zhǒng yī fú shàng miào zhuāng yán pǔ biàn shí fāng yī qiè shì
 种种色相、种种形貌、种种衣服上妙庄严，普遍十方一切世

jiè , ài yǔ , tóng shì shè zhū zhòng shēng 。 suǒ wéi : pín zhě lìng zú , bìng zhě lìng yù , wēi zhě
 界，爱语、同事摄诸众生。所谓：贫者令足，病者令愈，危者
 lìng ān , bù zhě lìng zhǐ , yǒu yǒu kǔ zhě xiǎn shǐ kuài lè ; fù yǐ fāng biàn ér quàn dǎo zhī , jiē
 令安，怖者令止，有忧苦者咸使快乐；复以方便而劝导之，皆
 lìng shě è , ān zhù shàn fǎ 。
 令舍恶，安住善法。

cóng qí yāo jiān , chū děng zhòng shēng shù wú liàng xiān rén , huò fú cǎo yī , huò shù pí
 从其腰间，出等众生数无量仙人，或服草衣，或树皮
 yī , jiē zhí zǎo píng , wēi yí jì jìng , zhōu xuán wǎng fǎn shí fāng shì jiè , yú xū kōng zhōng , yǐ
 衣，皆执澡瓶，威仪寂静，周旋往返十方世界，于虚空中，以
 fó miào yīn , chēng zàn rú lái , yǎn shuō zhū fǎ 。 huò shuō qīng jìng fàn xíng zhī dào , lìng qí xiū
 佛妙音，称赞如来，演说诸法。或说清净梵行之道，令其修
 xí , tiáo fú zhū gēn ; huò shuō zhū fǎ jiē wú zì xìng , shǐ qí guān chá , fā shēng zhì huì ; huò
 习，调伏诸根；或说诸法皆无自性，使其观察，发生智慧；或
 shuō shì jiān yán lùn guī zé , huò fù kāi shì yī qiè zhì zhī chū yào fāng biàn , lìng suí cì dì gè
 说世间言论轨则，或复开示一切智智出要方便，令随次第各
 xiū qí yè 。
 修其业。

cóng qí liǎng xié , chū bù sī yì lóng , bù sī yì lóng nǚ , shì xiàn bù sī yì zhū lóng
 从其两胁，出不思议龙、不思议龙女，示现不思议诸龙
 shén biàn 。 cóng xiōng qián wàn zì zhōng , chū wú shù bǎi qiān yì ā xiū luó wáng , jiē xī shì xiàn bù kě
 神变。从胸前卍字中，出无数百千亿万阿修罗王，皆悉示现不可
 sī yì zì zài huàn lì , lìng bǎi shì jiè jiē dà zhèn dòng , yī qiè hǎi shuǐ zì rán yǒng fèi , yī qiè
 思议自在幻力，令百世界皆大震动，一切海水自然涌沸，一切
 shān wáng hù xiāng chōng jī , zhū tiān gōng diàn wú bù dòng yáo 。
 山王互相冲击，诸天宫殿无不动摇。

cóng qí bèi shàng , wéi yīng yǐ èr shèng ér dé dù zhě , chū wú shù bǎi qiān yì shēng wén ,
 从其背上，为应以二乘而得度者，出无数百千亿万声闻、
 yuán jué , wéi zhuó wó zhě , shuō wú yǒu wǒ , wéi zhí cháng zhě , shuō yī qiè xíng jiē xī wú cháng
 缘觉；为着我者，说无有我；为执常者，说一切行皆悉无常；
 wéi tān xíng zhě , shuō bù jìng guān ; wéi chēn xíng zhě , shuō cí xīn guān ; wéi chí xíng zhě , shuō yuán
 为贪行者，说不净观；为瞋行者，说慈心观；为痴行者，说缘
 qǐ guān , wéi děng fēn xíng zhě , shuō yǔ zhì huì xiāng yīng jìng jiè fǎ ; wéi yào zhuó jìng jiè zhě , shuō
 起观；为等分行者，说与智慧相应境界法；为乐着境界者，说
 wú suǒ yǒu fǎ ; wéi yào zhuó jì jìng chù zhě , shuō fā dà shì yuàn pǔ ráo yì yī qiè zhòng shēng
 无所有法；为乐着寂静处者，说发大誓愿普饶益一切众生
 fǎ 。 —— rú shì suǒ zuò , zhōu biān fǎ jiè 。
 法。——如是所作，周遍法界。

cóng qí liǎng jiān , chū wú shù bǎi qiān yì zhū yè yā , luó chà wáng , cóng qí fù , chū wú
 从其两肩，出无数百千亿万诸夜叉、罗刹王。从其腹，出无
 shù bǎi qiān yì jǐn nà luó wáng , gè yǒu wú shù jǐn nà luó nǚ qián hòu wéi rào ; yòu chū wú shù
 数百千亿万紧那罗王，各有无数紧那罗女前后围绕；又出无数

bǎi qiān yì qiān tà pó wáng gè yǒu wú shù qiān tà pó nǚ qián hòu wéi rào cóng qí miàn mén chū
 百千亿万闍婆王，各有无数闍婆女前后围绕。从其面门，出
 wú shù bǎi qiān yì zhuǎn lún shèng wáng cóng qí liǎng mù chū wú shù bǎi qiān yì rì lún pǔ zhào yī
 无数百千亿万转轮圣王。从其两目，出无数百千亿万日轮，普照一
 qiè zhū dà dì yù jí zhū è qù jìe líng lí kǔ cóng qí méi jiān bái háo xiàng zhōng chū wú shù
 切诸大地狱及诸恶趣，皆令离苦。从其眉间白毫相中，出无数
 bǎi qiān yì dì shī cóng qí é shàng chū wú shù bǎi qiān yì fàn tiān cóng qí tóu shàng chū wú
 百千亿万帝释。从其额上，出无数百千亿万梵天。从其头上，出无
 liàng fó chà wéi chén shù zhū pú sà zhōng cóng qí dǐng shàng chū wú shù bǎi qiān yì rú lái shēn
 量佛刹微尘数诸菩萨众。从其顶上，出无数百千亿万如来身，
 qí shēn wú děng zhū xiāng suí hào qīng jìng zhuāng yán wēi guāng hè yì rú zhēn jīn shān wú liàng
 其身无等，诸相随好，清净庄严，威光赫奕，如真金山，无量
 guāng míng pǔ zhào shí fāng chū miào yīn shēng chōng mǎn fǎ jiè shì xiàn wú liàng dà shén tōng lì wéi
 光明普照十方，出妙音声，充满法界，示现无量大神通力，为
 yī qiè shì jiān pǔ yǔ fǎ yǔ
 一切世间普雨法雨。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yī xīn guān chá hǎi chuāng bī qiū shēn shēng kě yǎng yì niàn bī
 尔时，善财童子一心观察海幢比丘，深生渴仰，忆念彼
 sān mèi jiě tuō sī wéi bī bǔ sī yì pú sà sān mèi sī wéi bī bǔ sī yì lì yì zhōng shēng
 三昧解脱，思惟彼不思議菩萨三昧，思惟彼不思議利益众生
 fāng biàn hǎi sī wéi bī bǔ sī yì wú zuò yòng pǔ zhuāng yán mén rú shì zhù lì sī wéi guān
 方便海，思惟彼不思議无作用普庄严门，如是住立思惟观
 chá jīng yī rì yí yè nǎi zhì jīng yú
 察，经一日一夜，乃至经于
 qī rì qī yè bàn yuè yí yuè nǎi zhì
 七日七夜、半月一月，乃至
 liù yuè fù jīng liù rì guò cǐ yì
 六月，复经六日。过此已
 hòu hǎi chuāng bī qiū cóng sān mèi chū
 后，海幢比丘从三昧出。

shàn cái tóng zǐ zàn yán : 「 shèng
 shèng
 zhě xī yǒu qí tè rú cǐ sān mèi zuì
 者！希有奇特！如此三昧最
 wéi shēn shēn rú cǐ sān mèi zuì wéi guǎng
 为甚深，如此三昧最为广
 dà rú cǐ sān mèi jìng jiè wú liàng rú
 大，如此三昧境界无量，如
 cǐ sān mèi shén lì nán sī shèng zhě cǐ
 此三昧神力难思。圣者！此
 sān mèi zhě míng wéi hé děng ?
 三昧者，名为何等？」

hǎi chuāng bǐ qiū yán : 「 shàn nán zǐ cǐ sān mèi míng pǔ yàn shě de yòu míng bō
海幢比丘言：「善男子！此三昧名：普眼舍得，又名：般
rě bō luó mì jìng jiè qīng jìng guāng míng yòu míng pǔ zhuāng yán qīng jìng mén shàn nán zǐ wǒ yǐ
若波罗密境界清净光明，又名：普庄严清净门。善男子！我以
xiū xí bō rě bō luó mì gù dé cǐ pǔ zhuāng yán qīng jìng sān mèi děng bǎi wàn ā sēng qī sān
修习般若波罗密故，得此普庄严清净三昧等百万阿僧祇三
mèi 。 」
昧。」

shàn cái tóng zǐ yán : 「 shèng zhě cǐ sān mèi jìng jiè jū jìng wéi rú shì yé
善财童子言：「圣者！此三昧境界，究竟唯如是耶？」

hǎi chuāng yán : 「 shàn nán zǐ rù cǐ sān mèi shí liǎo zhī yī qiè shì jiè wú suǒ zhàng
海幢言：「善男子！入此三昧时，了知一切世界，无所障
ài wǎng yī yī qiè shì jiè wú suǒ zhàng ài chāo guò yī qiè shì jiè wú suǒ zhàng ài
碍；往诣一切世界，无所障碍；超过一切世界，无所障碍。」

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ yī bō rě bō luó mì sān mèi guāng míng rú zhū pú sà rù
善男子！我唯知此一般若波罗密三昧光明。如诸菩萨入
zhì huì hǎi jìng fǎ jiè jìng dá yī qiè qù biàn wú liàng chà zǒng chí zì zài sān mèi qīng
智慧海，净法界境，达一切趣，遍无量刹，总持自在，三昧清
jìng shén tōng guǎng dà biàn cái wú jìn shàn suǒ zhū dì wéi zhòng shēng yī ér wǒ hé néng zhī
净，神通广大，辩才无尽，善说诸地，为众生依。而我何能知
qí miào xíng biàn qí gōng dé zhù qí sān mèi jiàn qí xīn jìng dé qí suǒ yǒu píng děng zhì
其妙行，辩其功德，住其三昧，见其心境，得其所有平等智
huì ?
慧？

shàn nán zǐ cóng cǐ nán xíng yǒu yī zhù chù míng yuē hǎi cháo bǐ yǒu yuán lín
善男子！从此南行，有一住处，名曰：海潮，彼有园林，
míng pǔ zhuāng yán yú qí yuán zhōng yǒu yōu pō yī míng yuē xiū shě rú wǎng bǐ wèn pú
名：普庄严，于其园中，有优婆夷，名曰：休舍。汝往彼问菩
sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào ?
萨云何学菩萨行，修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ yú hǎi chuāng bǐ qiū suǒ dé jiān gù shēn huò miào fǎ cái rù shēn
时，善财童子于海幢比丘所，得坚固身，获妙法财，入深
jìng jiè zhì huì míng chè sān mèi zhào yào zhù qīng jìng jiè jiàn shēn shēn fǎ qí xīn ān zhù
境界，智慧明彻，三昧照耀，住清净解，见甚深法，其心安住
zhū qīng jìng mén zhì huì guāng míng chōng mǎn shí fāng xīn shēng huān xǐ yōng yuè wú liàng wú tǐ tóu
诸清净门，智慧光明充满十方，心生欢喜，踊跃无量。五体投
dì dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zū gōng jìng zhān yǎng sī wéi guān chá zī jiē liàn mù
地，顶礼其足，绕无量匝，恭敬瞻仰，思惟观察，咨嗟恋慕，
chí qí míng hào xiǎng qí róng zhǐ niàn qí yīn shēng sī qí sān mèi jí bǐ dà yuàn suǒ xíng jìng
持其名号，想其容止，念其音声，思其三昧及彼大愿所行境
jiè shòu qí zhì huì qīng jìng guāng míng cí tuì ér xíng
界，受其智慧清净光明，辞退而行。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiàng jiě
善财童子向解
tuō zhǎng zhě cí xíng hòu cháo
脱长者辞行后，朝
zhe nán fāng yì biān zǒu yì
着南方一边走、一
biān sī wéi jiě tuō zhǎng zhě de
边思惟解脱长者的
jiāo dǎo yì rì shàn cái
教导。一日，善财
tóng zǐ lái dào gāo fú tí pàn
童子来到阁浮提畔
de mó lì qié luó guó kàn
的摩利伽罗国，看
dào hǎi chuāng bī qiū zài xiǎo lù
到海幢比丘在小路
páng dǎ zuò 。
旁打坐。

cóng hǎi chuāng bī qiū de
从海幢比丘的
jiǎo xià huà xiàn chū wú shù
脚下，化现出无数
de zhǎng zhě jū shì pó
的长者、居士、婆
luó mén ① měi ge huà shēn
罗门①，每个化身

dōu chuān zhe zhuāng yán huá lì de yī fu tóu shàng dài zhe xiāng yǒu míng zhū de bǎo guān tóng shí yòu
都穿着庄严华丽的衣服，头上戴着镶有明珠的宝冠，同时又
dào shí fāng yī qiè shì jiè yòng zhēn bǎo yīng luò yī fu yǐn shí wò jù xiāng huā hè yī qiè
到十方一切世界，用珍宝璎珞、衣服饮食、卧具香花和一切
zhòng shēng suǒ xǐ ài zī shēng de dōng xī jiù zhù yī qiè pín qióng hē kǔ nǎn de zhòng shēng ān wèi
众生所喜爱资生的东西，救助一切贫穷和苦难的众生，安慰
tā men bìng shǐ tā men yōu chóu xiāo mǐ ràng tā men zhī suǒ chǎn huí néng gòu shēng qǐ wú liàng huān
他们并使他们忧愁消弭，让他们知所忏悔，能够生起无量欢
xǐ xīn fā qǐ qīng jìng qiú dào de xīn chéng jiù wú shàng pú tí zhī dào
喜心，发起清净求道的心，成就无上菩提之道。

cóng hǎi chuāng bī qiū de shuāng xī huà xiàn chū wú shù de guì zú jí pó luó mén tā men
从海幢比丘的双膝，化现出无数的贵族及婆罗门，他们
gè ge cōng huǐ qīng jìng xíng mào měi lì jūn xiù tā men pǔ biàn yú shí fāng yī qiè shì jiè
个个聪慧清净，形貌美丽俊秀，他们普遍于十方一切世界，

善财童子五十三参的故事

yòng ài yǔ lái jiào huà zhòng shēng shǐ pín qióng zhě huò dé fēng zú bìng tòng zhě huò dé quán yù
用爱语来教化众生，使贫穷者获得丰足，病痛者获得痊愈，
wēi dài zhě huò dé ān lè yōu kǔ zhě huò dé kuài lè zài yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn de fǎ mén
危殆者获得安乐，忧苦者获得快乐。再以种种方便的法门，
quàn dǎo tā men gǎi è xiàng shàn shēn xīn ān zhù yú shàn fǎ zhī zhōng
劝导他们改恶向善，身心安住于善法之中。

cóng tā de yāo bù huà xiàn chū wú shù de xiān rén yǒu de chuān zhe cǎo yī huò shù pí zuò
从他的腰部化现出无数的仙人，有的穿着草衣或树皮做
de yī fú měi yī wèi xiān rén dōu shǒu zhí zǎo píng wēi yǐ zhuāng yán wǎng fǎn shí fāng shì
的衣服，每一位仙人，都手执澡瓶，威仪庄严往返十方世
jiè zài xū kōng zhōng yǐ fó de bā zhǒng miào yīn chēng zàn rú lái yǎn shuō zhū fǎ yǐ jí qīng jìng
界，在虚空中以佛的八种妙音称赞如来，演说诸法以及清静
fàn xíng zhī dào yòu cóng tā de liǎng xié huà chū bù kě sī yǐ de lóng wáng jí lóng nǚ xiàn chū
梵行之道。又从他的两胁化出不可思议的龙王及龙女，现出
qiān biàn wàn huà de qī lì yún cǎi cóng xiōng qián wǎn zì zhōng huà chū bǎi yì de ā xiū luó wáng
千变万化的绮丽云彩。从胸前卍字中化出百亿的阿修罗王，
tā men shì xiǎn chū qí miào de zì zài shén tōng lì lìng dà dì zhèn dòng hǎi shuǐ gǔn fēi shān
他们示现出奇妙的自在神通力，令大地震动、海水滚沸、山
yuè xiāng hù chōng jī zhū tiān gōng diàn méi yǒu bù yīn cǐ dòng yáo de
岳相互冲击、诸天宫殿没有不因此动摇的。

cóng hǎi chuāng bī qiū de bèi shàng wèi le yīng gāi yǐ èr shèng dé de rén huà chū wú
从海幢比丘的背上，为了应该以二乘得度的人，化出无
liàng de shēng wén hé yuán jué ② èr shèng wèi yǒu wǒ zhí de rén shuō wú wǒ wèi zhí zhuó cháng jiàn
量的声闻和缘觉^②二乘，为有我执的人说无我，为执着常见
de rén shuō zhū xíng wú cháng wèi tān xíng de rén shuō bú jìng guān wèi chēn xíng de rén shuō cí xīn
的人说诸行无常，为贪行的人说不净观，为瞋行的人说慈心
guān wèi chī xíng de rén shuō yuán qǐ guān wèi lè zhuó jìng jiè de rén shuō wú suǒ yǒu fǎ wèi
观，为痴行的人说缘起观，为乐着境界的人说无所有法，为
xǐ huān dú chǔ yīn jū de rén shuō fā dà shì yuǎn yòu yì yī qiè zhòng shēng de dào lǐ
喜欢独处隐居的人说发大誓愿，佑益一切众生的道理。

hǎi chuāng bī qiū hái wèi le zhòng shēng huà xiàn le yè chā wáng luó chà wáng jǐn nà luó
海幢比丘还为了众生化现了夜叉王、罗刹王、紧那罗
wáng zhuǎn lún shèng wáng dì shì tiān zhòng fàn tiān zhòng pú sà zhòng shèn zhì cóng qí dǐng shàng huà
王、转轮圣王、帝释天众、梵天众、菩萨众，甚至从其顶上化
chū wú shù de rú lái shēn měi yī huà fó jiē yǐ jí miào yīn shēng wèi yī qiè zhòng shēng shuō fǎ
出无数的如来身。每一化佛皆以极妙音声为一切众生说法，
ér qí yī yī máo kǒng zhōng jiē néng fàng chū wú liàng guāng míng guāng míng zhōng xiàn chū yī qiè fó guó chà
而其一一毛孔中皆能放出无量光明，光明中现出一切佛国刹
tǔ yī qiè rú lái dù huà zhòng shēng de yǐng xiàng biàn mǎn zhěng ge fǎ jiè
土，一切如来渡化众生的影像，遍满整个法界。

zhè shí hòu shàn cái tóng zǐ jiàn dào rú cǐ bù kě sī yǐ de shén tōng jìng jiè xīn
这时候，善财童子见到如此不可思议的神通境界，心

xiǎng : 「 zhēn shì bù kě sī yì de fǎ mén néng suí zhòng shēng xīn niàn xiàn chū wú liàng huà shēn yú
想：「真是不可思议的法门，能随众生心念现出无量化身，于
shùn jiān dù huà wú liàng de zhòng shēng zhè fǎ mén yào rú hé xiū xíng ne zhè gōng dé yào rú hé
瞬间渡化无量的众生，这法门要如何修行呢？这功德要如何
chéng jiù ne wǒ yīng gāi yào hǎo hǎo de sī wéi guān chá 。 」 yú shì shàn cái tóng zǐ yī xīn guān
成就呢？我应该要好好地思惟观察。」于是善财童子一心观
chá hǎi chuāng bī qiū de sān mèi jìng jiè rú cǐ jīng guò liù ge yuè yòu liù tiān hòu hǎi chuāng bī
察海幢比丘的三昧境界，如此经过六个月又六天后，海幢比
qiū fāng cái màn màn cóng sān mèi zhōng chū dìng 。
丘方才慢慢从三昧中出定。

shàn cái tóng zǐ guān chá wán hòu hé zhǎng zàn tàn de wèn shuō : 「 shèng zhě nín suǒ zhèng dé
善财童子观察完后合掌赞叹地问说：「圣者，您所证得
de sān mèi jìng jiè shì duō me de xī qí wēi miào guǎng dà wú biān ā ! dàn bù zhī zhè zhǒng sān
的三昧境界是多么地稀奇微妙、广大无边啊！但不知这种三
mèi jìng jiè de míng zì jiào zuò shén me ne ?
昧境界的名字叫做什么呢？」

hǎi chuāng bī qiū xiàng shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shàn nán zǐ zhè ge jìng jiè jiào zuò 『 pǔ
海幢比丘向善财童子说：「善男子！这个境界叫做『普
yǎn shě de yòu míng 『 pǔ zhuāng yán qīng jìng mén 。 wǒ yīn wéi xiū xí gān rě bō luó mì de
眼舍得』，又名『普庄严清净门』。我因为修习般若波罗密的
yuán gù suǒ yǐ zhèng dé zhè ge sān mèi 。
缘故，所以证得这个三昧。」。

shàn cái tóng zǐ yòu wèn dào : 「 shèng zhě zhè jìng jiè zuì gāo
善财童子又问道：「圣者！这境界，最高
zuì jiū jìng néng dá dào shén me chéng dù ?
最究竟能达到什么程度？」

hǎi chuāng bī qiū shuō : 「 zhèng rù zhè ge sān mèi de shí hòu ,
海幢比丘说：「证入这个三昧的时候，
néng duì yú yī qiè shì jiè yī qiè fó yī qiè zhòng shēng tōng dá wú
能对于一切世界、一切佛、一切众生通达无
ài néng gòu liǎo zhī yī qiè shì jiè méi yǒu zhàng ài 。
碍，能够了知一切世界没有障碍。」

wǒ zhī zhī dào zhè ge yǐ dà zhì huì guāng míng sān mèi de fǎ mén zhì yú xiàng yī qiè zhū
我只知道这个以大智慧光明三昧的法门，至于像一切诸
pú sà tā men yǒu jìn rù zhì huì hǎi dào dá yī qiè zhū qù ③ , biān wǎng wú liàng fó
菩萨，他们有进入智慧海，到达一切诸趣③，遍往无量佛
chā zǒng chí zì zài biàn cái wú ài shàn yú shuō fǎ wéi zhòng shēng suǒ yī gù de sān mèi miào
刹，总持自在，辩才无碍，善于说法，为众生所依怙的三昧妙
xíng qí shū shèng de chéng dù wǒ yě nán yǐ kuī tàn liǎo zhī 。
行，其殊胜的程度，我也难以窥探了知。

shàn nán zǐ cóng zhè lǐ zài wǎng nán zǒu yǒu yī ge hǎi cháo pǔ zhuāng yán yuán lín zài zhè
善男子！从这里再往南走，有一个海潮普庄严园林，在这

ge yuán lín zhōng zhù zhe yī wèi xiū shè yōu pō yí 4 nǐ yīng gāi kuài kuài dòng shēn qù xiàng tā
个园林中，住着一位休舍优婆夷④，你应该快快动身去向她
qǐng jiào xiū xíng de fāng fǎ
请教修行的方法。」

shàn cái tóng zǐ cóng hǎi chuáng bī qiū de shuō fǎ zhōng dé dào jiān gù de shēn tǐ huò dé
善财童子从海幢比丘的说法中，得到坚固的身体，获得
miào fǎ de cái bǎo tā de zhī huì míng chè shòu dào sān mèi lì de zhào yào zhù yú qīng jìng de
妙法的财宝，他的智慧明彻，受到三昧力的照耀，住于清净的
jiě tuō zhè shí tā xīn zhōng mǎn shì huān xǐ lián máng xiàng hǎi chuáng bī qiū gōng jìng dǐng lǐ xiàng
解脱。这时他心中满是欢喜，连忙向海幢比丘恭敬顶礼，向
yòu rào le wú shù quān gōng jìng zhān yǎng sī wéi guān chá hǎi chuáng bī qiū de sān mèi yǐ jí
右绕了无数圈，恭敬瞻仰，思惟观察海幢比丘的三昧，以及
qí suǒ fā de dà yuàn hè xiū xíng de jìng jiè rán hòu cái xiàng hǎi chuáng bī qiū cí bié jì xù
其所发的大愿和修行的境界。然后才向海幢比丘辞别，继续
wǎng nán fāng xún fǎng shàn zhī shì
往南方寻访善知识。

zhù 1 pō luó mén
注①：婆罗门

当时古印度是奴隶化的社会，而且外道横行，许多婆罗门以火教、神教等邪教来凌霸政教，欺压人民，残害生灵。我佛缘生圣教，慈悲普照天下，化解尘数劫难。不分贫富贵贱来相信佛教者，佛是随缘普照一律平等教化，佛与众生平等即是此法也。

佛教是行于上天好生之德，代天行道，行于人生道德，普遍宇宙生灵之快乐，度化众生出苦海。

古代印度人被分为四个种姓：（一）婆罗门：代表神庙的宗教官员、祭司，（二）刹帝利：代表帝王将相、王室贵族，（三）吠舍：代表平民、农民、商人、手工业者，（四）首陀罗：代表奴隶。

婆罗门是古印度一切知识之垄断者，掌握神权，占卜祸福，垄断文化和报导农时季节，由于掌握神和人的沟通渠道，所以占据了社会上四个种姓中最崇高的地位，古印度人认为婆罗门这个种姓是从大梵天的口中出生，是神圣不可侵犯的。

zhù 2 shēng wén yuán jué
注②：声闻、缘觉

「声闻」，指听闻佛陀声教而证悟之出家弟子。声闻也用来比喻为只会用脑袋听很多道理，而无法落实在自己的行为里，亦即意识听了太多，心性却行不出来的状态。修大乘者是知行合一，能解字也

解义地实修实行。

用了解的去想事情通常会跟实际落差很多，佛经不是学问，佛经是用修的，不是用神识去想，因为心意识所及皆是我的见闻觉知的幻境，无我是意识所不能及，佛经用想是想不出来的。若只靠听到的，用意识去揣测的，心会不安定，实力是最不能假造的。佛经是一种心的训练和行为的训练，不是在教学问，更不是用研究想出来的，而是用的端正清净诚意修练出来的，是心态上一步一步的克服后的松解通透，没有习气牵扯的持稳自在。佛法是要我们实体在生活里面训练心性修行慈悲和智慧，随时调正自己的心态，化解人生所有心里的问题。

「缘觉」，指过去生曾经种下因缘，进而出生在无佛之世，因性好寂静，或行头陀，无师友教导，而以智慧独自悟道，其或是思惟世间生灭无常的道理，或是观察十二因缘、黄花落叶等，进而得到证悟而解脱生死、证果之人，亦称为「独觉」或「辟支佛」。

天台宗则把「独觉」和「缘觉」另作区分：出生于没有佛的时候的开悟得道者，称为独觉，而出生于有佛之世，观察思惟十二因缘得道证悟者，称为缘觉。

注③：趣

梵语音译，其意指「道」，即众生随自心所作之业，缘向业性所趣之尘界，心若贪尘，则与尘界有缘，心若清净不染，则与尘界无缘，以心性自然不趣入，故能解脱尘之苦海。大乘经典中多说「六趣」，指地狱、饿鬼、畜生、阿修罗、人、天等，又称六道。

注④：优婆夷

梵语音译，意为清净女、清信女、近善女、近事女、近宿女、信女等，即为在家修的女众弟子，愿意皈依佛法僧三宝，并誓守在家五戒（不杀生、不偷盗、不邪淫、不妄语、不饮酒），为四众或七众之一。

dì qī cān xiū shě yōu pó yí
第七参：休舍优婆夷

第八至海潮慶普莊嚴園叅休
舍優婆夷

shàn cái tóng zǐ dì qī yì hǎi cháo zhù chù pǔ zhuāng yán yuán cān xiū shě yōu pó yī 。
 善财童子第七诣：海潮住处普庄严园，参休舍优婆夷。
 táng gé zhuāng yán pí chí jiàn cuò zhì bēi tóng yùn shēng sǐ shuāng cuī qǐ pú tí xīn wù jiū
 堂阁庄严，陂池间错，智慧同运，生死双摧，启菩提心，悟究
 jīng yuàn dé lí yōu ān yīn chuāng fǎ mén ěr shí xīn zhōng xiàn zhèng bú tuì zhù 。
 竟愿。得离忧安隐幢法门。尔时心中现证「不退住」。

zàn yuē
赞曰：

bǎo shù yuán lín jiān bǎo qiáng jīn guāng míng wǎng bù jīn chuáng
 宝树园林间宝墙，金光明网布金床。
 qiān chóng táng gé qiāng chóng lì wàn pài pí chí hàn màn xiāng 。
 千重堂阁穹崇丽，万派陂池汗漫香。
 jiū jīng yuàn mén zhōu fǎ jiè pú tí xīn guǎng biān chén fāng 。
 究竟愿门周法界，菩提心广遍尘方。
 hé shā zhū fó céng chéng shì ān yīn gāo táng shì xiē chǎng 。
 河沙诸佛曾承事，安隐高堂是歇场。

*经文节录

【大方广佛华严经卷第六十四·入法界品第三十九之五】

èr shí shàn cái tóng zǐ méng
 尔时，善财童子蒙
 shàn zhī shī lì yī shàn zhī shī
 善知识力，依善知识
 jiào niàn shàn zhī shī yǔ yú shàn
 教，念善知识语，于善
 zhī shī shēn xīn ài yào zuò shì niàn
 知识深心爱乐，作是念
 yán : 「 yīn shàn zhī shī líng wǒ
 言：「因善知识，令我
 jiàn fó yīn shàn zhī shī líng wǒ
 见佛；因善知识，令我
 wén fǎ shàn zhī shī zhě shī wǒ shī
 闻法。善知识者是我师
 fù shī dǎo yú wǒ zhū fó fǎ
 父，示导于我诸佛法
 gù shàn zhī shī zhě shī wǒ yǎn
 故；善知识者是我眼
 mù líng wǒ jiàn fó rú xū kōng
 目，令我见佛如虚空
 gù shàn zhī shī zhě shī wǒ jīn
 故；善知识者是我津
 jī líng wǒ dé rù zhū fó rú lái
 济，令我得入诸佛如来

lián huā chí gù
莲华池故。」

jiàn jiàn nán xíng zhì hǎi cháo chù jiàn pǔ zhuāng yán yuán zhòng bǎo yuǎn qiáng zhōu zā wéi rào
渐渐南行，至海潮处，见普庄严园，众宝垣墙周匝围绕。

yī qiè bǎo shù háng liè zhuāng yán yī qiè bǎo huā shù yǔ zhòng miào huā bù sǎn qí dì yī qiè
 一切宝树行列庄严，一切宝华树，雨众妙华，布散其地；一切
 bǎo xiāng shù xiāng qì fēn yǔn pǔ xūn shí fāng yī qiè yīn yuè shù fēng dòng chéng yīn qí yīn
 宝香树，香气氛氲，普熏十方；一切音乐树，风动成音，其音
 měi miào guò yú tiān yuè yī wàn yù chí zhòng bǎo hé chéng qī bǎo lán shùn zhōu zā wéi
 美妙，过于天乐；一万浴池，众宝合成；七宝栏楯，周匝围
 rào qī bǎo jiē dào sì miàn fēn bù bā gōng dé shuǐ zhàn rán yíng mǎn qí shuǐ xiāng qì rú
 绕；七宝阶道，四面分布；八功德水，湛然盈满，其水香气如
 tiān zhān tán jīn shā bù dǐ shuǐ qīng bǎo zhū zhōu biān jiàn cuò fú yàn kǒng què jù zhī luó
 天栴檀。金沙布底，水清宝珠周遍间错；凫雁、孔雀、俱积罗

niǎo yóu xì qí zhōng chū hé yǎ yīn bǎo duō luó shù zhōu zā háng liè fù yǐ bǎo wǎng chuí zhū
鸟游戏其中，出和雅音。宝多罗树周匝行列，覆以宝网，垂诸
jīn líng wēi fēng xú yáo héng chū měi yīn
金铃，微风徐摇，恒出美音。

ěr shí shàn cái tóng zǐ rù pǔ zhuāng yán yuán zhōu biān guān chá jiàn xiū shē yōu pō yī
尔时，善财童子入普庄严园，周遍观察，见休舍优婆夷
zuò yú miào zuò wǎng yì qǐ suǒ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā bái yán shèng zhě
坐于妙座，往诣其所，顶礼其足，绕无数匝。白言：「圣者！
wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà
我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨
xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng yòu huì yuàn wèi wǒ shuō
行？云何修菩萨道？我闻圣者善能诱诲，愿为我说！」

xiū shē gào yán shàn nán zǐ wǒ wéi dé pú sà yī jiě tuō mén ruò yǒu jiàn wén yì
休舍告言：「善男子！我唯得菩萨一解脱门，若有见闻忆
niǎn yú wǒ yǔ wǒ tóng zhù gòng jǐ wǒ zhě xī bù táng juān shàn nán zǐ ruò yǒu zhòng shēng
念于我，与我同住，供给我者，悉不唐捐。善男子！若有众生
bù zhòng shàn gēn bù wéi shàn yǒu zhī suǒ shè shòu bù wéi zhū fó zhī suǒ hù niàn shì rén zhōng
不种善根，不为善友之所摄受，不为诸佛之所护念，是人终
bù dé jiàn yú wǒ shàn nán zǐ qí yǒu zhòng shēng dé jiàn wǒ zhě jiē yú ā nǒu duō luó sān miào
不得见于我。善男子！其有众生得见我者，皆于阿耨多罗三藐
sān pú tí huò bù tuì zhuǎn
三菩提获不退转。」

shàn nán zǐ dōng fāng zhū fó cháng lái zhì cǐ chǔ yú bǎo zuò wèi wǒ shuō fǎ nán xī
善男子！东方诸佛常来至此，处于宝座，为我说法；南西
běi fāng sì wéi shàng xià yí qiè zhū fó xī lái zhì cǐ chǔ yú bǎo zuò wèi wǒ shuō fǎ
北方，四维上下，一切诸佛悉来至此，处于宝座，为我说法。
shàn nán zǐ wǒ cháng bù lí jiàn fó wén fǎ yǔ zhū pú sà ér gòng tóng zhù shàn nán zǐ wǒ
善男子！我常不离见佛闻法，与诸菩萨而共同住。善男子！我
cǐ dà zhòng yǒu bā wàn sì qiān yì nà yóu tā jiē zài cǐ yuán yǔ wǒ tóng xíng xī yú ā nǒu
此大众有八万四千亿那由他，皆在此园与我同行，悉于阿耨
duō luó sān miào sān pú tí dé bù tuì zhuǎn qí yú zhòng shēng zhù cǐ yuán zhě yì jiē pú rù bú
多罗三藐三菩提得不退转；其余众生住此园者，亦皆普入不
tuì zhuǎn wèi
退转位。」

shàn cái bái yán shèng zhě fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn wéi jiǔ jìn
善财白言：「圣者！发阿耨多罗三藐三菩提心为久远
yé ? 」 dá yán shàn nán zǐ wǒ yì guò qù yú rán dēng fó suǒ xiū xíng fàn xíng gōng
耶？」答言：「善男子！我忆过去于燃灯佛所，修行梵行，恭
jìng gòng yǎng wén fǎ shòu chí shàn nán zǐ wǒ yì guò qù yú wú liàng jié wú liàng shēng zhōng
敬供养，闻法受持。善男子！我忆过去，于无量劫无量生中，
rú shì cǐ dì sān shí liù héng hé shā fó suǒ jiē xī chéng shì gōng jìng gòng yǎng wén fǎ shòu
如是次第三十六恒河沙佛所，皆悉承事，恭敬供养，闻法受

善财童子五十三参的故事

持，净修梵行。于此已往，佛智所知，非我能测。」

善财童子言：「圣者！久如当得阿耨多罗三藐三菩提？」

答言：「善男子！菩萨不为教化调伏一众生故，发菩提心；乃

至不为教化不可说不可说转三千大千世界微尘数世界众生

故，发菩提心。欲教化调伏一切众生悉无余故，发菩提心；

欲承事供养一切诸佛悉无余故，发菩提心。善男子！菩萨行

普入一切法皆证得故，普入一切刹悉严净故。是故，善男子！

严净一切世界尽，我愿乃尽；拔一切众生烦恼习气尽，我愿

乃满。」

善财童子言：「圣者！此解脱名为何等？」答言：「善男

子！此解脱名：离忧安隐幢。善男子！于此南方海潮之处，有

一国土，名：那罗素；中有仙人，名：毗目瞿沙。汝诣彼问菩

萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻仰，悲泣流

泪，辞退而行。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ lí kāi le hǎi chuāng bǐ
善财童子离开了海幢比
qiū hòu , jì xù wǎng nán zǒu 。 zài wǎng hǎi
丘后，继续往南走。在往海
chào pǔ zhuāng yán yuán lín zǒu qù de lù shàng ,
潮普庄严园林走去的路上，
tā xīn xiǎng : 「 yīn wéi chéng méng xǔ duō shàn
他心想：「因为承蒙许多善
zhī shì de jiào dǎo , cái lìng wǒ dé yǐ qīn
知识的教导，才令我得以亲
jìn fó tuó , dé yǐ tīng wén fó fǎ , suǒ
近佛陀，得以听闻佛法，所
yǐ shàn zhī shì jiǔ shì zhǐ yīn wǒ de shī
以善知识就是指引我的师
fù , shì lìng wǒ shì yě kāi tuò de shuāng
父，是令我视野开拓的双
yǎn , shì yīn wǒ dù guò kǔ nǎn jí liú de
眼，是引我渡过苦难急流的
qiáo liáng 。 néng yù jiàn shàn zhī shì de wǒ ,
桥梁。能遇见善知识的我，

shì duō me de xìng yùn a
是多么的幸运啊！」

jīng guò cháng tú bá shè , shàn cái tóng zǐ lái dào yī wàng wú jì de hǎi biān , dàn jiàn luàn
经过长途跋涉，善财童子来到一望无际的海边，但见乱
shí bēng yún , jīng tāo liè àn , juǎn qǐ qiān duī xuě , sì zhōu yī piàn jì jìng , zhǐ wén xōng yǒng péng
石崩云，惊涛裂岸，卷起千堆雪，四周一片寂静，只闻汹涌澎
pài de làng tāo shēng , chèn chū hǎi de níng jìng yǔ kōng kuàng 。
湃的浪涛声，衬出海的宁静与空旷。

yán zhe àn biān zǒu qù , yǎn qián tū rán chū xiàn yī piàn yuán lín 。 yuǎn yuǎn wàng qù , zhǐ
沿着岸边走去，眼前突然出现一片园林。远远望去，只
jiàn zhěng zuò pǔ zhuāng yán yuán lín dōu shì zhū bǎo suǒ jiàn zào de , zhēn shì jīn bì huī huáng , lìng rén
见整座普庄严园林都是珠宝所建造的，真是金碧辉煌，令人
tàn wéi guān zhǐ 。 shù lín de xiāng qì yīn yūn liáo rào , qīng fēng xú xú chuī guò zhī yè , fā chū
叹为观止。树林的香气氤氲缭绕，清风徐徐吹过枝叶，发出
měi miào yuè ěr de yīn yuè , wǎn rú tiān yuè yì bān 。
美妙悦耳的音乐，宛如天乐一般。

shù lín lǐ biān bù chōng mǎn bā gōng dé shuǐ de shuǐ chí , shuǐ zhī qīng chè , kě yǐ qīng chǔ
树林里遍布充满八功德水的水池，水质清澈，可以清楚
de wàng jiàn shuǐ dǐ bù mǎn jīn shā , shuǐ biān yǒu xǔ duō bǎo zhū zhuāng shì , yòu yǒu xǔ duō niǎo ér
地望见水底布满金沙，水边有许多宝珠装饰，又有许多鸟儿

善财童子五十三参的故事

zài qí zhōng fēi wú chuān suò tǔ lù lìng rén táo zuì de yǎ yīn
在其中飞舞穿梭，吐露令人陶醉的雅音。

shù lín de shàng miàn fù gài zhe yī céng céng bǎo wǎng wǎng xiàn shàng chuí xià yī chuàn chuàn de jīn
树林的上面覆盖着一层层宝网，网线上垂下一串串的金
lǐng dāng wēi fēng chuī lái yáo dòng zhe líng ér fā chū yuè ěr de shēng yīn lìng rén zì rán ér
铃，当微风吹来，摇动着铃儿，发出悦耳的声音，令人自然而
rán de shēng chū niàn fó niàn fǎ niàn sēng zhī xīn
然地生出念佛念法念僧之心。

zhè shí shàn cái tóng zǐ kàn jiàn xiū shě yōu pó yī zuò zài shī zǐ zuò shàng biàn zǒu guò
这时，善财童子看见休舍优婆夷坐在师子座上，便走过
qù xiàng tā dǐng lǐ shuō shèng zhě wǒ yǐ jīng fā le ā nù duō luó sān miào sān pú tí xīn
去向她顶礼说：「圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，
kě shì wǒ hái bù zhī dào pú sà yào zěn me xué xí pú sà xíng rú hé xiū xíng pú sà dào
可是我还不知道菩萨要怎么学习菩萨行、如何修行菩萨道？
hǎi chuāng bī qiū jiè shào wǒ lái qǐng jiào nín yuàn nín cí bēi wéi wǒ shuō fǎ kāi shī
海幢比丘介绍我来请教您，愿您慈悲为我说法开示。」

xiū shě yōu pó yī gào sù tā shàn nán zǐ wǒ zhǐ zhèng dé le yī ge lí yōu ān
休舍优婆夷告诉他：「善男子！我只证得了一个『离忧安
yīn jiě tuō fǎ mén nǎ jiù shì zhǐ yào yǒu rén néng jiàn dào wǒ tīng wén xiǎng niàn wǒ gēn
隐解脱法门』，那就是只要有人能见到我、听闻、想念我，跟
wǒ gòng zhù huò yǐ rēn hé dōng xī gòng yǎng wǒ tā de gōng dé jué bù huì bái fèi de
我共住，或以任何东西供养我，他的功德决不会白费的。」

rú guǒ zhòng shēng bù zuò shàn shì bù xǐ huān hé shàn liáng de rén zài yì qǐ zì rán yě
如果众生不做善事，不喜欢和善良的人在一起，自然也
dé bù dào zhū fó pú sà de hù yòu nǎ me nà ge rén zhōng jiù shì jiàn bú dào wǒ de zhè
得不到诸佛菩萨的护佑，那么那个人终究是见不到我的。这
shì yīn wéi zhǐ yào néng jiàn dào wǒ de zhòng shēng biàn néng huò dé wú shàng zhèng děng zhèng jué ér bù huì
是因为只要能见到我的众生，便能获得无上正等正觉而不会
tuì zhuǎn yǒng bù tuì shī pú tí xīn
退转，永不退失菩提心。

zài wǒ zhè er shí fāng de fó tuó dōu cháng lái zhè lǐ zuò zài bǎo zuò shàng wéi wǒ shuō
在我这儿，十方的佛陀都常来这里，坐在宝座上为我说
fǎ wǒ cóng bù fàng qì rēn hé jiàn wén fó fǎ de jī yuán bìng yǔ suǒ yǒu pú sà gòng zhù
法。我从不放弃任何见闻佛法的机缘，并与所有菩萨共住，
shí shí kè kè xīn bù lí fó fǎ sēng zài wǒ zhè biān gòng tóng xiū xíng zhè ge fǎ mén de dà
时时刻刻心不离佛法僧。在我这边共同修行这个法门的大
zhòng shù liàng yǒu bā wàn sì qiān yì nà yóu tā zhī duō tā men dōu jiāng huì shì chéng jiù ā
众，数量有八万四千亿那由他①之多！他们都将会是成就阿
nù duō luó sān miào sān pú tí bú tuì zhuǎn de shèng zhě
耨多罗三藐三菩提不退转的圣者。」

shàn cái tóng zǐ tīng le xiū shě yōu pó yī de shuō míng hòu xīn zhōng fēi cháng huān xǐ yú
善财童子听了休舍优婆夷的说明后，心中非常欢喜，于

shì wèn shuō : 「 shèng zhě nín yǒu rú cǐ bù kě sī yì de gōng dé bù zhī nín fā ā nǒu duō
是问说：「圣者！您有如此不可思议的功德，不知您发阿耨多
luó sān miào sān pú tí xīn shì cóng hěn jiǔ yǐ qián jiù fā yuàn de hái shì zuì jìn fā yuàn de
罗三藐三菩提心，是从很久以前就发愿的？还是最近发愿的
ne
呢？」

xiū shě yōu pō yí huí dá shuō : 「 shàn nán zǐ wǒ jì de guò qù zài rán dēng fó de
休舍优婆夷回答说：「善男子！我记得过去在燃灯佛的
shí hòu wǒ biàn zhuī suí zài tā zuò xià xiū qīng jìng xíng gōng jìng gòng yǎng tīng wén fó fǎ rú
时候，我便追随在他座下修清净行，恭敬供养，听闻佛法，如
fǎ shòu chí rú shì huí yì guò qù yú wú liàng jié shēng shēng shì shì zhōng cì dì wǎng shàng jīng guò
法受持。如是回忆过去于无量劫生生世世中，次第往上经过
sān shí liù héng hé shā ② shù liàng nà me duō de fó nà me duō de shì zūn wǒ dōu céng zài
三十六恒河沙②数量那么多的佛、那么多的世尊，我都曾在
tā men de gēn qián gōng jìng gòng yǎng wén fǎ shòu chí xiū qīng jìng xíng rú guǒ zài wǎng qián tuī
他们的跟前恭敬供养，闻法受持，修清净行。如果再往前推
suàn nà shì shǔ yú zhū fó de zhì huì suǒ néng liǎo zhī de jìng jiè jiù bù shì wǒ néng cùn duò
算，那是属于诸佛的智慧所能了知的境界，就不是我能忖度
cè liáng de le dàn shì shàn nán zǐ pú sà de yuàn xīn shì bù kě xiàn liàng néng chōng mǎn yī
测量的了。但是，善男子！菩萨的愿心是不可限量，能充满一
qiè fǎ jiè xū kōng bù néng yòng shí kōng lái jiā yǐ tuī suàn de 。
切法界虚空，不能用时空来加以推算的。」

shàn cái tóng zǐ duì xiū shě yōu pō yí de huà gǎn dào xīn lǐng shén huì yòu tí chū xià yī
善财童子对休舍优婆夷的话感到心领神会，又提出下一个
ge wèn tí shèng zhě nín jì rán yǐ jīng xiū xíng zhè me jiǔ le nà nín yīng dāng shì yǐ jīng
个问题：「圣者！您既然已经修行这么久了，那您应当是已经
zhèng dé ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí de jìng jiè le ba
证得阿耨多罗三藐三菩提的境界了吧？」

xiū shě yōu pō yí huí dá shuō : 「 shàn nán zǐ nǐ yào zhī dào pú sà bìng bú shì
休舍优婆夷回答说：「善男子！你要知道，菩萨并不是
zhǐ wèi le yī ge zhòng shēng ér fā pú tí xīn de yī ge pú sà tā yīng dāng wèi jiào huà tiáo fú
只为了一个众生而发菩提心的。一个菩萨他应当为教化调伏
yī qiè zhòng shēng gòng yǎng chéng shì yī qiè zhū fó yán jìng yī qiè zhū fó guó
一切众生，供养承事一切诸佛，严净一切诸佛国
tǔ hù chí yī qiè zhū fó yí jiào yuán mǎn yī qiè rú lái pàn yuàn ,
土，护持一切诸佛遗教，圆满一切如来誓愿，
biān wǎng yī qiè zhū fó guó tǔ yù rù yī qiè zhū fó zhòng huì yù
遍往一切诸佛国土，欲入一切诸佛众会，欲
zhī yī qiè shì jiè zhū jié cì dì yǐ jí yī qiè zhòng shēng de xīn
知一切世界诸劫次第以及一切众生的心、
gēn yè xíng miè chú yī qiè zhòng shēng suǒ yǒu fán nǎo cái fā
根、业、行，灭除一切众生所有烦恼，才发

pú tí xīn de
菩提心的。

pú sà de xiū xíng shì yào néng zhèng dé yī qiè de fǎ mén qīng jìng yī qiè zhòng shēng de
菩萨的修行是要能证得一切的法门，清净一切众生的
xīn suǒ yī yī qiè shì jiè dōu qīng jìng le wǒ de xīn yuàn cái qióng jìn yī qiè zhòng shēng de
心。所以，一切世界都清净了，我的心愿才穷尽，一切众生的
fán nǎo xí qì dōu wán quán bá chú hòu wǒ de yuàn lì cái yuán mǎn shàn nán zǐ pú sà de xíng
烦恼习气都完全拔除后，我的愿力才圆满。善男子！菩萨的行
yuàn shì rú cǐ bù kě xiàn liàng wú qióng wú jìn nǎ lǐ huì qù zhù yì zì jǐ xiū xíng shí jiān
愿是如此不可限量，无穷无尽，哪里会去注意自己修行时间
yǒu duō jiǔ ne
有多久呢？」

shàn cái tóng zǐ tīng le zhī hòu shēn shòu gǎn dòng bù jīn wèn shuō shèng zhě zhè ge fǎ
善财童子听了之后深受感动，不禁问说：「圣者！这个法
mén shì shén me míng zì ne
门是什么名字呢？」

xiū shě yōu pō yī huí dá shuō tā de míng zì shì lí yōu ān yīn chuáng zhè ge
休舍优婆夷回答说：「它的名字是『离忧安隐幢』。这个
fǎ mén jiù xiàng chuáng yī yàng gāo jǔ zhe zhǐ yào yǒu yuán zhòng shēng kàn dào tā jí néng lí kǔ dé
法门就像幢一样高举着，只要有缘众生看到它，即能离苦得
lè shàn nán zǐ cóng zhè zài wǎng nán fāng de hǎi biān yǒu yī ge míng wéi nà luó sù de guó
乐。善男子！从这再往南方的海边，有一个名为那罗素的国
jiā yǒu yī wèi wèi pí mù qū shā xiān rén zhù zài nà lǐ nǐ yīng gāi qù bài fǎng tā bìng xiàng tā
家，有一位毗目瞿沙仙人住在那里，你应该去拜访他并向他
xué xí
学习。」

cǐ shí cǐ kè de shàn cái tóng zǐ tīng wán xiū shě yōu pō yī de jīng jìn dà yuàn gǎn
此时此刻的善财童子，听完休舍优婆夷的精进大愿，感
dòng de bēi qī liú lèi zài sān xiàng tā dǐng lǐ zhì jīng fāng cái lí qù
动得悲泣流泪，再三向她顶礼致敬，方才离去。

zhù ① nà yóu tā
注①：那由他

又称那由多，佛教经典上用以形容数量的名词。依据俱舍论·卷十二：十阿庾多（又作阿由多）为一大阿庾多，十大阿庾多为一那由多，故一那由多为一阿庾多之百倍。因此一阿庾多为十亿，一那由他为千亿。

zhù ② héng hé shā
注②：恒河沙

佛教经典中常用来比喻数量之大，也作恒沙。恒河，为印度五大河之一，其河宽且长，河中的沙，既细且多，所以佛说法时，常以譬喻极多之数。

dì bā cān pí mù qū shā xiān rén
第八參：毗目瞿沙仙人

第九至海潮之處那羅素國泰毗目瞿沙仙人得無勝幢解脫法門之家

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì bā yī hǎi cháo chū nà luó sù guó cān pí mù qū shā xiān rén 。
善财童子第八诣：海潮处那罗素国，参毗目瞿沙仙人。

zhū xiān sǎn huā zuò lǐ zàn tàn mó dǐng zhí shǒu fó chà xiàn qián wú zhēn jìng zhì juǎn shū
诸仙散华，作礼赞叹，摩顶执手，佛刹现前，悟真净智，卷舒

zì zài dé pú sà wú shèng chuāng fǎ mén ěr shí xīn zhōng zhèng tóng zhēn zhù 。
自在。得菩萨无胜幢法门。尔时心中证「童真住」。

zàn yuē :
赞曰：

pí mù xiān rén xià bǎo chuāng mó tóu zhí shǒu kàn shū xiáng 。
毗目僊人下宝床，摩头执手看殊祥。

shí fāng fó jìng tóng shí xiàn wàn xiàng sēn luó hū dùn zhāng 。
十方佛境同时现，万象森罗忽顿彰。

wú shèng miào chuāng téng ruì sè zhē nà wén zàng xiǎn líng guāng 。
无胜妙幢腾瑞色，遮那文藏显灵光。

què huán běn zuò qiú duān dī zhuǎn jué píng shēng jiàn chù cháng 。
却还本座求端的，转觉平生见处长。

※经文节录

jiàn jiàn yóu xíng zhì nà luó sù guó zhōu biàn tuī qiú pí mù qū shā
 渐渐游行至那罗素国，周遍推求毗目瞿沙。

jiàn yī dà lín ā sēng qī shù yǐ wéi zhuāng yán suǒ wèi zhōng zhōng yè shù fú shū bù
 huò zhōng zhōng huā shù kāi fú xiān róng zhōng zhōng guǒ shù xiāng xù chéng shú zhōng zhōng bǎo shù yǔ mó
 ní guǒ dà zhān tán shù chù chù háng liè shí shàn cái tóng zǐ jiàn bǐ xiān rén zài zhān tán shù
 xià fū cǎo ér zuò líng tú yī wàn huò zhuó lù pí huò zhuó shù pí huò fù biān cǎo yǐ wéi
 yī fú jì huán chuí bìn qián hòu wéi rào
 见一大林，阿僧祇树以为庄严，所谓：种种叶树扶疎布
 获，种种华树开敷鲜荣，种种果树相续成熟，种种宝树雨摩
 尼果，大梅檀树处处行列。时，善财童子见彼仙人在梅檀树
 下敷草而坐。领徒一万，或着鹿皮，或着树皮，或复编草以为
 衣服，髻环垂鬃，前后围绕。

shàn cái jiàn yǐ wǎng yì qǐ suǒ wǔ tǐ tóu dì cóng dì ér qǐ rào wú liàng zā
 hé zhǎng qián zhù bái yán shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ā nǚ duō luó sān miào sān pǔ tí xīn
 ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng yòu
 善财见已，往诣其所，五体投地，从地而起，绕无量匝，
 合掌前住，白言：「圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，
 而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善能诱

huǐ yuàn wéi wǒ shuō
海，愿为我說！」

shí pí mù qū shā gū qí tú zhòng ér zuò shì yán : 「 shàn nán zǐ cǐ tóng zǐ yǐ
时，毗目瞿沙顾其徒众，而作是言：「善男子！此童子已

fā ā nòu duō luó sān miào sān pú tí xīn 。
发阿耨多罗三藐三菩提心。」

shí zhū xiān zhòng wén shì yǔ yǐ gè yǐ zhǒng zhǒng shàng miào xiāng huā sǎn shàn cái shàng tóu
时，诸仙众闻是语已，各以种种上妙香华散善财上，投

shēn zuò lǐ wéi rào gōng jīng zuò rú shì yán : 「 jīn cǐ tóng zǐ bì dāng jiù hù yī qiè zhòng
身作礼，围绕恭敬，作如是言：「今此童子，必当救护一切众

shēng bì dāng chú miè zhū dì yù kǔ bì dāng yǒng duàn zhū chū shēng dào bì dāng gān jié zhū ài yù
生，必当除灭诸地狱苦，必当永断诸畜生道，必当干竭诸爱欲

hǎi bì lìng zhòng shēng yǒng miè kǔ yùn bì dāng yǒng pò wú míng hēi àn bì dāng yǒng duàn tān ài jì
海，必令众生永灭苦蕴，必当永破无明黑闇，必当永断贪爱系

fú 。
缚。」

shí pí mù qū shā gào qún xiān yán : 「 shàn nán zǐ ruò yǒu néng fā ā nòu duō luó sān
时，毗目瞿沙告群仙言：「善男子！若有能发阿耨多罗三

miào sān pú tí xīn bì dāng chéng jiù yī qiè zhì dào 。 cǐ shàn nán zǐ yǐ fā ā nòu duō luó sān
藐三菩提心，必当成就一切智道。此善男子已发阿耨多罗三

miào sān pú tí xīn dāng jìng yī qiè fó gōng dé dì 。
藐三菩提心，当净一切佛功德地。」

shí pí mù qū shā gào shàn cái tóng zǐ yán : 「 shàn nán zǐ wǒ dé pú sà wú shèng chuáng
时，毗目瞿沙告善财童子言：「善男子！我得菩萨无胜幢

jiě tuō 。 shàn cái bái yán : 「 shèng zhě wú shèng chuáng jiě tuō jìng jiè yún hé ?
解脱。」善财白言：「圣者！无胜幢解脱境界云何？」

shí pí mù xiān rén jí shēn yòu shǒu mó shàn cái dǐng zhí shàn cái shǒu jí shí shàn
时，毗目仙人即伸右手，摩善财顶，执善财手。即时，善

cái zì jiàn qí shēn wǎng shí fāng shí fó chà wēi chén shù shì jiè zhōng dào shí fó chà wēi chén shù zhū
财自见其身往十方十佛刹微尘数世界中，到十佛刹微尘数诸

fó suǒ jiàn bǐ fó chà jí qí zhòng huì zhū fó xiāng hǎo zhǒng zhǒng zhuāng yán 。 yòu zì jiàn shēn yú
佛所，见彼佛刹及其众会、诸佛相好、种种庄严。又自见身于

zhū fó suǒ jīng yī rì yè huò qī rì yè bàn yuè yī yuè yī nián shí nián bǎi
诸佛所，经一日夜，或七日夜、半月、一月、一年、十年、百

nián qiān nián huò jīng yì nián huò ā yú duō yì nián huò nà yóu tā yì nián huò jīng bàn
年、千年，或经亿年，或阿庾多亿年，或那由他亿年，或经半

jié huò jīng yī jié bǎi jié qiān jié huò bǎi qiān yì nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō fó chà
劫，或经一劫、百劫、千劫，或百千亿乃至不可说不可说佛刹

wēi chén shù jié ěr shí shàn cái tóng zǐ wéi pú sà wú shèng chuáng jiě tuō zhī guāng míng zhào gù
微尘数劫。尔时，善财童子为菩萨无胜幢解脱智光明照故，

de pí lú zhē nà zàng sān mèi guāng míng wéi yī qiè fó fǎ lún sān mèi guāng míng zhào gù dé sān
得毗卢遮那藏三昧光明；为一切佛法轮三昧光明照故，得三

shì wú jìn zhì sān mèi guāng míng 。
世无尽智三昧光明。

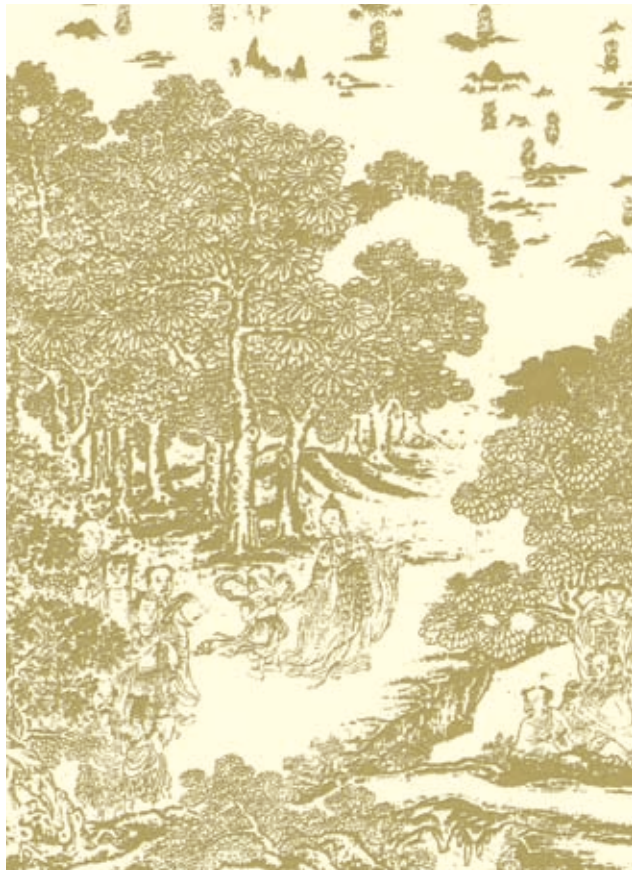
shí , bǐ xiān rén fàng shàn cái shǒu , shàn cái tóng zǐ jí zì jiàn shēn huán zài běn chù 。
时，彼仙人放善财手，善财童子即自见身还在本处。

shí , bǐ xiān rén gào shàn cái yán : 「 shàn nán zǐ ! nǚ yì niàn yē ? 」 shàn cái yán :
时，彼仙人告善财言：「善男子！汝忆念耶？」善财言：
「 wéi ! cǐ shì shèng zhě shàn zhī shī lì 。 」
「唯！此是圣者善知识力。」

xiān rén yán : 「 shàn nán zǐ ! wǒ wéi zhī cǐ pú sà wú shèng chuāng jiě tuō 。 rú zhū pú
仙人言：「善男子！我唯知此菩萨无胜幢解脱。如诸菩
sà mó hē sà chéng jiù yī qiè shū shèng sān mèi , yú yī qiè shí ér dé zì zài , yú yī niàn qǐng
萨摩诃萨成就一切殊胜三昧，于一切时而得自在，于一念顷
chū shēng zhū fó wú liàng zhì huì , yǐ fó zhì dēng ér wéi zhuāng yán pǔ zhào shì jiān ; yī niàn pǔ rù
出生诸佛无量智慧，以佛智灯而为庄严普照世间；一念普入
sān shì jìng jiè fēn xíng biān wǎng shí fāng guó tǔ ; zhì shēn pǔ rù yī qiè fǎ jiè , suí zhòng shēng
三世境界，分形遍往十方国土；智身普入一切法界，随众生
xīn pǔ xiàn qí qián , guān qí gēn xíng ér wéi lì yì , fàng jìng guāng míng shèn kě ài yào 。 ér wǒ
心普现其前，观其根行而为利益，放净光明甚可爱乐。而我
yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng , bǐ shū shèng yuàn , bǐ yīn shēng qīng jìng , bǐ zhì huì guāng
云何能知能说彼功德行、彼殊胜愿、彼音声清净、彼智慧光
míng ?
明？

shàn nán zǐ ! yú cǐ nán fāng ,
善男子！于此南方，
yǒu yī jù luò , míng yī shā nà ;
有一聚落，名：伊沙那；
yǒu pó luó mén , míng yuē shèng rè 。
有婆罗门，名曰：胜热。
rú yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà
汝诣彼问菩萨云何学菩萨
xíng , xiū pú sà dào ? 」
行、修菩萨道？」

shí , shàn cái tóng zǐ huān xǐ yǒng
时，善财童子欢喜踊
yuè , dǐng lǐ qí zú , rào wú shù
跃，顶礼其足，绕无数
zā , yīn qín zhān yǎng , cí tuì nán
匝，殷勤瞻仰，辞退南
xíng 。
行。

*故事浅说

pí mù qū shā xiān rén
毗目瞿沙仙人

hè tā de yí wàn míng tú
和他的一万名徒

zhòng , zài nà luó sù guó
众，住在那罗素国

de yí zuò shù lín lǐ zhè
的一座树林里。这

zuò shù lín zhōng shēng zhǎng zhe gè
座树林中生长着各

zhǒng de xiāng huā guǒ shù qīn
种的香花果树，沁

rén xīn pí de xiāng qì sì
人心脾的香气四

yì rén yí xiū cǐ xiāng biàn
溢，人一嗅此香便

shēng qīng jìng de xīn 。
生清净的心。

zhè yī tiān shàn cái tóng
这一天善财童

zǐ zǒu dào le nà luó sù
子走到了那罗素

guó , xīn xiǎng : 「 wǒ xiǎng
国，心想：「我想

bài fǎng de gāo rén , yīng gāi
拜访的高人，应该

jiù zài zhè lǐ ba ! 」 yú shì biàn sì chù xún fǎng , zhōng yú jiàn dào zhè zuò yuán lín 。 shàn cái tóng
就在这里吧！」于是便四处寻访，终于见到这座园林。善财童

zǐ zǒu jìn qù bù yuǎn , jiù kàn dào pí mù qū shā xiān rén zài méi tān shù xià fū cǎo ér zuò ,
子走进去不远，就看到毗目瞿沙仙人在梅檀树下敷草而坐，

tā de tú zhòng men yǒu de chuān zhuō shù pí yī , yǒu de zé shì biān cǎo wéi yī , gè gè tóu shàng
他的徒众们有的穿着树皮衣、有的则是编草为衣，个个头上

wǎn zhe huán jì , tā men qián hòu wéi rào zhe pí mù qū shā xiān rén , yǒu de chán zuò , yǒu de jīng
挽着环髻，他们前后围绕着毗目瞿沙仙人，有的禅坐，有的经

xíng ① 。

shàn cái tóng zǐ jiàn dào zhè jǐng xiàng jiù gǎn kuài guò qù xiàng xiān rén dǐng lǐ , bìng lǐ mào de
善财童子见到这景象就赶快过去向仙人顶礼，并礼貌地

yóu yòu xiàng zuǒ rào zhe xiān rén zǒu le hǎo jǐ quān hòu , zài xiān rén de miàn qián tíng xià lái , shuāng
由右向左绕着仙人走了好几圈后，在仙人的面前停下来，双

shǒu hé zhǎng de zhàn zhe : 「 shèng zhě wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn ,
 dàn bù zhī rú hé qù xué pú sà xíng 、 xiū pú sà dào ？ wǒ tīng xiū shě yōu pō yī wèi wǒ jiè
 shào , shuō nín shì shàn néng jiāo huà yī qiè zhòng shēng de dà shèng zhě , qǐng nín néng wèi wǒ kāi shì jiě
 huò 。 」

zhè shí hòu , pī mù qū shā xiān rén jiù gào sù qí tā tú zhòng shuō : 「 shàn nán zǐ men
 nǐ men zhī dào ma ？ zhè wèi yuǎn dào ér lái de qiú dào zhě , tā yǐ jīng néng gòu zhēn zhèng fā qǐ
 dù jìn yī qiè zhòng shēng de pú tí xīn , yǐ néng pǔ biàn shī yǔ yī qiè zhòng shēng lì yì , xiāo chú
 zhòng shēng de fán nǎo , lìng zhòng shēng dé dào jué wù , lí kǔ dé lè , zēng zhǎng zhòng shēng yī qiè shàn
 gēn 。 zhè wèi tóng zǐ zhēn shì lìng rén zàn pèi ！ rú guǒ yǒu rén néng gòu fā qǐ zhēn shí wú huǐ de
 pú tí xīn , jiù yī dìng néng gòu chéng jiù yī qiè zhì huì zhī dào 。 zhè wèi shàn cái tóng zǐ yǐ jīng
 fā pú tí xīn le , suǒ yǐ tā yī dìng néng gòu chéng jiù yī qiè fó tuó de gōng dé , bìng dé dào
 yǔ fó tuó yī yàng de chéng jiù 。 」

tú zhòng men tīng wǎn pī mù qū shā xiān rén zàn tàn shàn cái tóng zǐ de fā xīn dà yuàn hòu ,
 gè ge dōu fēi cháng gāo xìng , fēn bié yòng zhǒng zhǒng shàng hǎo wēi miào de xiāng huā sǎn bù zài shàn cái tóng
 zǐ shēn shàng , zuò wéi gòng yǎng 。 rán hòu xiàng shàn cái tóng zǐ gòng jīng dǐng lǐ , yì kǒu tóng shēng de
 shuō : 「 kě jìng kě pèi de tóng zǐ ! nín jiāng lái bì dìng néng jiù hù yī qiè zhòng shēng , miè chú yī
 qiè dì yù de tòng kǔ , shǐ zhòng shēng yǒng lí è dào ; bì dāng néng shǐ zhòng shēng de ài yù zhī hǎi
 gān hé , shǐ zhòng shēng yǒng miè kǔ yùn , yǒng yuǎn pò chú wú míng de hēi àn , yǒng yuǎn duàn chú tān
 ài jì fú 。 」

pī mù qū shā xiān rén zhuǎn guò tóu xiàng shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shàn nán zǐ wǒ yǐ zhèng
 dé 『 pú sà wú shèng chuáng jiě tuō 』 zhè ge fǎ mén , cǐ fǎ mén lì yì zhòng shēng de fāng biàn jiù

善财童子五十三参的故事

hǎo xiàng yī bǎ zuì shū shèng de chuáng méi yǒu bǐ tā gēng hǎo de le 。
好像一把最殊胜的幢，没有比它更好的了。」

shàn cái tóng zǐ yī tīng biàn pò bù jí dài de wèn : 「 qǐng wèn shèng zhě zhè shū shèng
善财童子一听，便迫不及待地问：「请问圣者，这殊胜
de jiě tuō fǎ mén tā de jìng jiè jiū jìng shì zěnyàng ne
的解脱法门，它的境界究竟是怎样呢？」

cǐ shí pī mù qū shā xiān rén shēn chū yòu shǒu mō mō shàn cái tóng zǐ de tóu yòu yǐ
此时，毗目瞿沙仙人伸出右手，摸摸善财童子的头，又以
zuǒ shǒu wò zhù shàn cái tóng zǐ de shǒu zhè shí hòu bù kě sī yì de shì qíng fā shēng le !
左手握住善财童子的手。这时候，不可思议的事情发生了！
shàn cái tóng zǐ kàn dào zì jǐ de shēn tǐ yǐ jīng dào dá shí fāng zhū fó guó tǔ de shì jiè zhōng ,
善财童子看到自己的身体已经到达十方诸佛国土的世界中，
qù tīng wén zhū fó yǎn shuō miào fǎ jiàn dào zhū fó zhǒng zhǒng xiāng hǎo zhuāng yán yǒu de fó guó qù
去听闻诸佛演说妙法、见到诸佛种种相好庄严。有的佛国去
le yī tiān yí yè qī tiān qī yè yǒu de fó tǔ qù le shù yuè shù shí nián huò shù bǎi qiān
了一天一夜、七天七夜、有的佛土去了数月、数十年或数百千
nián yǒu de shèn zhì qù le bǎi qiān yì jié ér zhè yī qiè qí miào de jīng lì yòu fǎng fú jiù
年，有的甚至去了百千亿劫；而这一切奇妙的经历，又仿佛就
zài zhè jǐ fēn zhōng nèi gāng fā shēng ér yǐ zhēn shì tài shén qí le ! shàn cái tóng zǐ yīn wèi zhè
在这几分钟内刚发生而已，真是太神奇了！善财童子因为这个
ge jīng lì zhōng yú tǐ huì dào yuán lái shí jiān yě shì yóu xīn fēn bié xiǎn xiàn nǎ yǒu shén me
个经历，终于体会到原来时间也是由心分别显现，哪有什么
xiàn zài guò qù wèi lái ne ?
现在、过去、未来呢？

dāng pī mù qū shā xiān rén fàng kāi shàn cái tóng zǐ de shǒu tā cái fǎng fú cóng mèng zhōng xǐng
当毗目瞿沙仙人放开善财童子的手，他才仿佛从梦中醒
guò lái yí yàng kàn dào zì jǐ hái shì zhàn zài yuán dì 。
过来一样，看到自己还是站在原地。

zhè shí hòu xiān rén wèn shuō : 「 shàn nán zǐ nǐ hái jì de dé gāng cái de qíng jǐng
这时候，仙人问说：「善男子！你还记得刚才的情境
ma ? 」
吗？」

shàn cái tóng zǐ huí dá shuō : 「 shì de ! zhè dōu shì shèng zhě nín de yuàn lì , cái lìng
善财童子回答说：「是的！这都是圣者您的愿力，才令
wǒ néng guān chá dào zhè ge fǎ mén a ! 」
我能观察到这个法门啊！」

pī mù qū shā xiān rén shuō : 「 shàn nán zǐ wǒ zhī dào zhè ge 『 pú sà wú shèng chuáng
毗目瞿沙仙人说：「善男子！我只知道这个『菩萨无胜幢
jiě tuō fǎ mén 』 。 ér zhū dà pú sà chéng jiù yī qiè shū shèng sān mèi dé dào zì zài ; néng zài
解脱法门』。而诸大菩萨成就一切殊胜三昧，得到自在；能在
yī niǎn zhī jiān shēng chū zhū fó wú liàng zhì huì yǐ fó de zhì huì míng dēng zhào yào shì jiān yǐ
一念之间，生出诸佛无量智慧，以佛的智慧明灯照耀世间，以

yí niàn pǔ rù guò qù xiàn zài wèi lái sān shì biàn wǎng shí fāng guó tǔ lì yì yī qiè
 一念普入过去、现在、未来三世，遍往十方国土，利益一切
 zhòng shēng rú zhū dà pú sà zhè yàng bù kě sī yì de gōng dé xíng yòu zěn shì wǒ néng xiáng xì
 众生。如诸大菩萨这样不可思议的功德行，又怎是我能详细
 jiě shuō ne cóng zhè lǐ zài xiàng nán zǒu zǒu dào yī shā nà cūn de shí hòu bié wàng le qù
 解说呢？从这里再向南走，走到伊沙那村的时候，别忘了去
 bài fǎng shèng rè pō luó mén tā jiāng jiāo dǎo nǐ yì xiǎng bù dào de fǎ mén
 拜访胜热婆罗门，他将教导你意想不到的法门。」

shàn cái tóng zǐ mǎn xīn huān xǐ yuè yīn wèi tā cóng pí mù qū shā xiān rén zhè er dé
 善财童子满心欢喜踊跃，因为他从毗目瞿沙仙人这儿得
 dào fēi cháng shū shèng de fǎ yì biàn xiàng xiān rén qián chéng dǐng lǐ yīn qín zhān yǎng cái zài wǎng
 到非常殊胜的法益，便向仙人虔诚顶礼，殷勤瞻仰，才再往
 nán fāng qù xún fǎng xià yī wèi shàn zhī shī
 南方去寻访下一位善知识。

zhù ① jīng xíng
注①：经行

佛说阿弥陀经云：极乐国土其土众生常以清旦，各以衣祴盛众妙华，供养他方十万亿佛，即以食时还到本国，饭食经行。经行是利用悠闲的漫步让心轻安，可以松解神识对尘的遐思贪执，放下所有要拿东西的念头，让心无所住的返流归原，如在禅定中只剩下微弱的念头，若有若无的清楚无一法可得的安然自在。经行多是在用斋后、禅坐后或昏沉时，用来调适心神，舒畅四大的一种修练。

dì jiǔ cān shèng rè pó luó mén
第九参：胜热婆罗门

第十至伊沙那聚落恭勝執婆

shàn cái tóng zǐ dì jiǔ yì yī shā nà jù luò cān shèng rè pó luó mén wǔ rè zhì
 善财童子第九诣：伊沙那聚落，参胜热婆罗门。五热炙
 shēn xīn shēng yí huò zhū tiān gòng zàn dùn huǐ zì qiǎn zhí shàng dāo shān tóu shēn huǒ jù
 身，心生疑惑，诸天共赞，顿悔自愆，直上刀山，投身火聚，
 zhèng jì jìng lè shàn zhù sān mèi dé pú sà wú jìn lún fǎ mén zhèng fǎ wáng zǐ zhù
 证寂静乐，善住三昧。得菩萨无尽轮法门。证「法王子住」。

zàn yuē
赞曰：

qiú shī zé yǒu gǔ jīn nán xié zhèng shéi fēn wàn lǜ jiān
 求师择友古今难，邪正谁分万虑间。
 ruò shǐ quán shēn tóu huǒ jù xiān xū nǚ lì shàng dāo shān
 若使全身投火聚，先须努力上刀山。
 liù tiān zàn hòu fāng zhī miào wǔ rè xūn shí qǐ dēng xián
 六天赞后方知妙，五热熏时岂等闲。
 wú jìn lún zhōng wáng zǐ zhù yù lóu jīn diàn suǒ chén huán
 无尽轮中王子住，玉楼金殿锁尘寰。

*经文节录

jiàn cì yóu xíng ,
 渐次游行，
 zhì yī shā nà jù luò ,
 至伊沙那聚落，
 jiàn bǐ shèng rè xiū zhū kǔ
 见彼胜热修诸苦
 xíng qiú yī qiè zhì 。
 行，求一切智。
 sì miàn huǒ jù yóu rú dà
 四面火聚犹如大
 shān zhōng yǒu dāo shān gāo
 山，中有刀山高
 jùn wú jí dēng bǐ shān
 峻无极，登彼山
 shàng tóu shēn rù huǒ 。
 上，投身入火。

shí shàn cái tóng
 时，善财童
 zǐ dǐng lǐ qí zú hé
 子顶礼其足，合
 zhǎng ér lì zuò rú shì
 掌而立，作如是
 yán : 「 shèng zhě wǒ
 言：「圣者！我
 yǐ xiān fā ā nǒu duō luó
 已先发阿耨多罗
 sān miào sān pǔ tí xīn
 三藐三菩提心，

ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng ? yún hé xiū pú sà dào ? wǒ wén shèng zhě shàn néng yòu
 而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善能诱
 huì yuàn wèi wǒ shuō ! pó luó mén yán : 「 shàn nán zǐ rú jīn ruò néng shàng cǐ dāo shān ,
 诲，愿为我说！」婆罗门言：「善男子！汝今若能上此刀山，
 tóu shēn huǒ jù zhū pú sà xíng xī dé qīng jìng 。
 投身火聚，诸菩萨行悉得清净。」

shí shàn cái tóng zǐ zuò rú shì niàn : 「 dé rén shēn nán dé jìng fǎ nán féng zhēn shàn
 时，善财童子作如是念：「得人身难，得净法难，逢真善
 zhī shì nán shòu rú lǐ zhèng jiào nán cǐ jiāng fēi mó mó suǒ shǐ yé jiāng fēi shì mó ,
 知识难，受如理正教难。此将非魔？魔所使耶？将非是魔，
 xiǎn è tú dǎng zhā xiàn pú sà shàn zhī shì xiàng ér yù wèi wǒ zuò shàn gēn nán zuò shòu mìng
 险恶徒党，诈现菩萨善知识相，而欲为我作善根难、作寿命

nán zhàng wǒ xiū xíng yī qiè zhì dào qiān wǒ lìng rù zhū è dào zhōng yù zhàng wǒ fǎ mén zhàng
 难，障我修行一切智道，牵我令入诸恶道中，欲障我法门、障
 wǒ fó fǎ
 我佛法？」

zuò shì niàn shí shí qiān fàn tiān zài xū kōng zhōng zuò rú shì yán shàn nán zǐ mò
 作是念时，十千梵天在虚空中，作如是言：「善男子！莫
 zuò shì niàn mò zuò shì niàn jīn cǐ shèng zhě dé jīn gāng yàn sān mèi guāng míng fā dà jīng jìn
 作是念！莫作是念！今此圣者得金刚焰三昧光明，发大精进，
 dù zhū zhòng shēng xīn wú tuì zhuǎn shàn nán zǐ wǒ zhū fàn tiān duō zhuó xié jiàn jiē xī zì
 度诸众生，心无退转。善男子！我诸梵天多着邪见，皆悉自
 wèi shì zì zài zhě shì néng zuò zhě yú shì jiān zhōng wǒ shì zuì shèng jiàn pó luó mén wǔ rè
 谓是自在者，是能作者，于世间中我是最胜。见婆罗门五热
 zhì shēn yú zì gōng diàn xīn bù yào zhuó yú zhū chán dìng bù dé zī wèi jiē gòng lái yī pó
 炙身，于自宫殿心不乐着，于诸禅定不得滋味，皆共来诣婆
 luó mén suǒ shí pó luó mén yǐ shén tōng lì shì dà kǔ xíng wèi wǒ shuō fǎ néng lìng wǒ
 罗门所。时，婆罗门以神通力，示大苦行为我说法，能令我
 dēng miè yī qiè jiàn chú yī qiè màn zhū yú dà cí xíng yú dà bēi qǐ guāng dà xīn
 等灭一切见，除一切慢，住于大慈，行于大悲，起广大心，
 fā pú tí yì cháng jiàn zhū fó héng wén miào fǎ yú yī qiè chù xīn wú suǒ ài
 发菩提意，常见诸佛，恒闻妙法，于一切处心无所碍。」

fù yǒu shí qiān zhū mó zài xū kōng zhōng yǐ tiān mó ní bǎo sǎn pó luó mén shàng gào
 复有十千诸魔，在虚空中，以天摩尼宝散婆罗门上，告
 shàn cái yán shàn nán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn shí qí huǒ guāng míng yǐng duó yú
 善财言：「善男子！此婆罗门五热炙身时，其火光明，映夺于
 wǒ suǒ yǒu gōng diàn zhū zhuāng yán jù jiē rú jù mò lìng wǒ yú zhōng bù shēng yào zhuó wǒ yǔ juàn
 我所有宫殿诸庄严具皆如聚墨，令我于中不生乐着。我与眷
 shǔ lái yì qí suǒ cǐ pó luó mén wèi wǒ shuō fǎ lìng wǒ jí yú wú liàng tiān zǐ zhū tiān
 属来诣其所，此婆罗门为我说法，令我及余无量天子、诸天
 nǚ děng jiē yú ā nù duō luó sān miào sān pú tí dé bú tuì zhuǎn
 女等，皆于阿耨多罗三藐三菩提得不退转。」

fù yǒu wú liàng yù jiè zhū tiān yú xū kōng zhōng yǐ miào gòng jù gōng jìng gòng yǎng
 复有无量欲界诸天，于虚空中，以妙供具，恭敬供养，
 chàng rú shì yán shàn nán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn shí qí huǒ guāng míng zhào ā bí
 唱如是言：「善男子！此婆罗门五热炙身时，其火光明照阿鼻
 dēng yī qiè dì yù zhū suǒ shòu kǔ xī líng xiū xī wǒ děng jiàn cǐ huǒ guāng míng gù xīn shēng
 等一切地狱，诸所受苦悉令休息。我等见此火光明故，心生
 jìng xìn yǐ xìn xīn gù cóng bǐ mìng zhōng shēng yú tiān zhōng wéi zhī ēn gù ér lái qí suǒ
 净信；以信心故，从彼命终生于天中。为知恩故，而来其所，
 gōng jìng zhān yǎng wú yǒu yàn zú shí pó luó mén wèi wǒ shuō fǎ lìng wú liàng zhòng shēng fā pú
 恭敬瞻仰，无有厌足。时，婆罗门为我说法，令无量众生发菩
 tí xīn
 提心。」

善财童子五十三参的故事

ěr shí shàn cái tóng zǐ wén rú shì fǎ xīn dà huān xǐ yú pó luó mén suǒ fā qǐ
 尔时，善财童子闻如是法，心大欢喜，于婆罗门所，发起
 zhēn shí shàn zhī shì xīn tóu dǐng lǐ jìng chàng rú shì yán : 「 wǒ yú dà shèng shàn zhī shì suǒ shēng
 真实善知识心，头顶礼敬，唱如是言：「我于大圣善知识所生
 bù shàn xīn wéi yuàn shèng zhě róng wǒ huǐ guò !
 不善心，唯愿圣者容我悔过！」

ěr shí shàn cái tóng zǐ jí dēng dāo shān zì tóu huǒ jù wèi zhì zhōng jiān jí dé pú
 尔时，善财童子即登刀山，自投火聚；未至中间，即得菩
 sà shàn zhù sān mèi cái chù huǒ yàn yòu dé pú sà jì jìng lè shén tōng sān mèi shàn cái bái
 萨善住三昧；才触火焰，又得菩萨寂静乐神通三昧。善财白
 yán : 「 shèn qí ! shèng zhě ! rú shì dāo shān jí dà huǒ jù wǒ shēn chù shí ān yīn kuài
 言：「甚奇！圣者！如是刀山及大火聚，我身触时安隐快
 lè 。
 乐。」

shí pó luó mén gào shàn cái yán : 「 shàn nán zǐ wǒ wéi dé cǐ pú sà wú jìn lún jiě
 时，婆罗门告善财言：「善男子！我唯得此菩萨无尽轮解
 tuō 。 rú zhū pú sà mó hē sà dà gōng dé yàn néng shāo yī qiè zhòng shēng jiàn huò líng wú yǒu
 脱。如诸菩萨摩诃萨大功德焰，能烧一切众生见惑令无有

yú bì bù tuì zhuǎn ér wǒ
 余，必不退转；而我
 yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng
 云何能知、能说彼功
 dé xíng ?
 德行？

shàn nán zǐ yú cǐ nán
 善男子！于此南
 fāng yǒu chéng míng shī zǐ fèn
 方有城，名：师子奋
 xùn zhōng yǒu tóng nǚ míng
 迅；中有童女，名
 yuē cí xíng rú yì bǐ wèn
 曰：慈行。汝诣彼问
 pú sà yún hé xué pú sà xíng
 菩萨云何学菩萨行、
 xiū pú sà dào ?
 修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng
 时，善财童子顶
 lǐ qí zú rào wú shù zā
 礼其足，绕无数匝，
 cí tuì ér qù
 辞退而去。

＊故事浅说

yí lù shàng , shàn cái
一路上，善财
tóng zǐ yì xīn sī wéi zhe shàn
童子一心思惟着善
zhī shī suǒ jiāo dǎo de fǎ
知识所教导的法
mén , zǒu zhe zǒu zhe bù jué
门，走着走着，不觉
lái dào le yī shā nà jù
来到了伊沙那聚
luò 。 zhuàn zài yī shā nà jù
落。住在伊沙那聚
luò de shèng rè pō luó mén ,
落的胜热婆罗门，
shì yì wèi zhuān xiū kǔ xíng de
是一位专修苦行的
shèng zhě 。 dāng shàn cái tóng zǐ
圣者。当善财童子
kàn jiàn shèng lè pō luó mén xiū
看见胜乐婆罗门修
kǔ xíng de fāng shì , zhēn shì
苦行的方式，真是
xià le yì dà tiào ! yīn wèi
吓了一跳！因为
tā qīn yǎn kàn dào shèng rè pō
他亲眼看到胜热婆

luó mén pá shàng yì zuò yǐ dāo zǐ wéi tī de gāo shān , shān shì dǒu jùn , sì zhōu dōu shì xióng xióng de
罗门爬上一座以刀子为梯的高山，山势陡峻，四周都是熊熊的
dà huǒ , zài liè huǒ zhōng yǒu wú shù dāo shān jiǎn shù sōng lì 。 shèng rè pō luó mén dēng shàng gāo shān
大火，在烈火中有无数刀山剑树耸立。胜热婆罗门登上高山
zhī hòu , háo bù yóu yù de tiào jìn dà huǒ zhōng , nà qíng jǐng ràng rén kàn le bù jīn máo gǔ sǒng
之后，毫不犹豫地跳进大火中，那情景让人看了不禁毛骨悚
rán 。
然。

shàn cái tóng zǐ zài yì páng kàn le , gǎn jǐn xiàng shèng rè pō luó mén dǐng lǐ hòu , hé zhǎng
善财童子在一旁看了，赶紧向胜热婆罗门顶礼后，合掌
shuō dào : 「 shèng zhě ! wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn , kě shì wǒ hái
说道：「圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，可是我还
bù qīng chǔ pú sà yào zěn me xué pú sà xíng , xiū pú sà dào , xī wàng nín néng cí bēi zhǐ dǎo
不清楚菩萨要怎么学菩萨行、修菩萨道，希望您能慈悲指导

wǒ
我。」

shèng rè pó luó mén gào sù tā : 「 xià lái ba ! shàn nán zǐ ! nǐ jīn tiān ruò shì néng gòu
胜热婆罗门告诉他：「下来吧！善男子！你今天若是能够
pá shàng zhè zuò dāo shān , zài cóng dāo shān shàng tiào dào huǒ kēng lǐ , nǐ yī qiè pú sà xíng dōu jiāng
爬上这座刀山，再从刀山上跳到火坑里，你一切菩萨行都将
yīn cǐ ér dé dào qīng jìng 。 」
因此而得到清净。」

zhè shí hòu , shàn cái tóng zǐ xīn xiǎng : 「 nán dé jīn shēng yǒu xìng tóu tāi zuò rén , yào
这时候，善财童子心想：「难得今生有幸投胎做人，要
tīng wén fó fǎ yě shì hěn bù róng yì , néng pèng dào zhēn zhèng de shàn zhī shī zhǐ dǎo zì jǐ xiū xíng
听闻佛法也是很不容易，能碰到真正的善知识指导自己修行
fó fǎ , nà gèng jiā kùn nán 。 xiàn zài wǒ cái gāng yào kāi shǐ xiū xíng ér yǐ , zhè wèi pó luó mén
佛法，那更加困难。现在我才刚要开始修行而已，这位婆罗门
yào wǒ shàng dāo shān , xià huǒ hǎi , wǒ qǐ bú shì yào sàng shī xìng mìng ? suī shuō : 『 zhāo wén
要我上刀山、下火海，我岂不是要丧失性命？虽说：『朝闻
dào , xī sǐ kě yī 。 』 zhǐ shì wǒ xiàn zài shàng wèi zhèng wù , yī dàn sàng shī shēng mìng , yòu yào
道，夕死可矣。』只是我现在尚未证悟，一旦丧失生命，又要
zěn me zhuī qiú dào yè ne ? tā gāi bú huì shì è mó huà shēn , gù yì jiǎ mào chéng shàn zhī shī
怎么追求道业呢？他该不会是恶魔化身，故意假冒成善知识
de xíng xiàng , lái zǔ nǎo wǒ , zhàng ài wǒ de ba ! 」
的形象，来阻挠我、障碍我的吧！」

dāng shàn cái tóng zǐ shēng chū zhè niàn tóu shí , tū rán yǒu yī wàn duō ge fàn tiān ① zài kōng
当善财童子生出这念头时，突然有一万多个梵天①在空
zhōng xiǎn shēn , bìng duì shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shàn nán zǐ ! qiān wàn bú yào zhè yàng xiǎng ! shèng rè
中现身，并对善财童子说：「善男子！千万不要这样想！胜热
pó luó mén shì ge dà shèng zhě 。 zhè dāo shān shàng de dāo shì wèi le zhǎn duàn rén men yīn wèi sè shēn
婆罗门是个大圣者。这刀山上的刀是为了斩断人们因为色身
suǒ shēng qǐ de tān chén chí de wàng xiǎng ér zhè huǒ yǎn shì shèng zhě de jīn gāng yàn sān mèi
所生起的贪、瞋、痴的妄想，而这火焰是圣者的金刚焰三昧
dà fàng guāng míng de jìng jiè , tā shì wèi le chè dǐ shāo diào zhòng shēng de ài yù , xié jiàn , fán
大放光明的境界，它是为了彻底烧掉众生的爱欲、邪见、烦
nǎo , yí huá , bù wèi 。
恼、疑惑、怖畏。」

xiàng wǒ men zhè xiē fàn tiān , qí zhōng de dà bù fèn tiān zhōng xīn zhōng duō shù cún yǒu yī zhōng
像我们这些梵天，其中的大部分天众心中多数存有一种
xié jiàn , dōu chēng hū zì jǐ shì yī wèi zì zài zhě , shì shì jiān de zhǔ zài , zài zhè shàng wǒ
邪见，都称呼自己是一位自在者，是世间的主宰，在这世上我
men zuì wéi yōu shèng 。 dàn zài jiàn dào shèng rè pó luó mén yǐ wǔ rè lái liǎo kǎo qí shēn de kǔ xíng
们最为优胜。但在见到胜热婆罗门以五热来炙烤其身的苦行
hòu , wǒ men dōu dà wéi zhèn hàn , wú fá zài zì jǐ gōng diàn zhōng ān xiǎng kuài lè 。 suǒ yǐ wǒ men
后，我们都大为震撼，无法在自己宫殿中安享快乐。所以我们

yì qǐ lái bài jiàn shèng rè pó luó mén xiàng tā qǐng jiào fǎ yì shèng rè pó luó mén biàn yǐ shén
一起来拜见胜热婆罗门，向他请教法益。胜热婆罗门便以神
tōng lì liàng xiǎn xiàn tā de dà kǔ xíng wèi wǒ men kāi shì shuō fǎ miè chú wǒ men de yī qiè
通力量显现他的大苦行，为我们开示说法，灭除我们的一切
wǒ jiàn wǒ màn jiāo wǒ men shēng qǐ cí xīn bēi xīn fā pú tí xīn tā zhēn de shì yī
我见、我慢，教我们生起慈心、悲心，发菩提心。他真的是一
wèi zhǐ yǐn zhòng shēng mí jīn de dà shèng zhě
位指引众生迷津的大圣者！」

cǐ shí yòu yǒu yī wàn duō ge mó wáng zài kōng zhōng chū xiàn mó wáng men yòng yī qiè zuì
此时，又有一万多个魔王在空中出现，魔王们用一切最
zhēn guì de bǎo wù sā zài shèng rè pó luó mén de shēn shàng ér zhè xiē bǎo wù zài pó luó mén
珍贵的宝物，撒在胜热婆罗门的身上。而这些宝物在婆罗门
de tóu shàng zì rán de biàn chéng yī zuò dà bǎo gài nà xiē mó wáng liú zhe yǎn lèi gào sù shàn
的头上，自然地变成一座大宝盖。那些魔王流着眼泪告诉善
cǎi tóng zǐ shān nán zǐ nǐ zhī dào ma dāng shèng rè pó luó mén tiào rù huǒ kēng rán shāo zì
财童子：「善男子！你知道吗？当胜热婆罗门跳入火坑燃烧自
jǐ de shí hòu nà jīn gāng huó yàn de guāng míng zhí chōng dào wǒ men de mó gōng shǐ mó gōng mó
己的时候，那金刚火焰的光明直冲到我们的魔宫，使魔宫魔
diàn de guāng míng jiē yīn ér bú xiǎn yú shì wǒ men dài zhe suǒ yǒu juàn shǔ xún zhe jīn gāng
殿的光明皆隐而不现。于是，我们带着所有眷属，循着金刚
huǒ yàn de guāng míng lái dào shèng zhě de miàn qián shèng zhě wèi wǒ men kāi shì le xiū xíng de zhèng
火焰的光明，来到圣者的面前。圣者为我们开示了修行的正
fǎ ràng wǒ men gǎi biàn le yǐ qián xié è de xíng wéi fā pú tí xīn huò bú tuì zhuǎn suǒ
法，让我们改变了以前邪恶的行为，发菩提心，获不退转，所
yǐ nǐ qiān wàn bú yào duì shèng zhě shēng qǐ rè hé piān jiàn
以你千万不要对圣者生起任何偏见。」

líng wài hái yǒu xǔ duō yù jiè zhū tiān de tiān rén fēn fēn zài xū kōng zhōng xiàn shēn duì shàn
另外还有许多欲界诸天的天人纷纷在虚空中现身，对善
cǎi tóng zǐ shuō wǒ men yuán běn shì zài dì yù shòu kǔ de dāng shèng zhě rán shāo zì jǐ shǐ
财童子说：「我们原本是在地狱受苦的，当圣者燃烧自己，使
tā zhè zhǒng jīn gāng huó yàn guāng míng zhào yào yī qiè ā bí dì yù shí yī qiè de
他这种金刚火焰光明照耀一切阿鼻地狱时，一切的
tòng kǔ dōu tíng zhǐ le kàn dào zhè guāng míng néng tíng zhǐ yī qièòng kǔ wǒ
痛苦都停止了。看到这光明能停止一切痛苦，我
men dùn shí duì zhè guāng míng shēng chū qīng jìng de xīn xīn ér wǒ men duì
们顿时对这光明生出清净的信心，而我们对
shēng mìng de guāng míng yǒu le xīn xīn dì yù yě jiù huà chéng tiān táng
生命的光明有了信心，地狱也就化成天堂
le zhè dōu shì yóu shèng zhě de ēn dé ràng wǒ men yīn wèi qīng
了。这都是由于圣者的恩德，让我们因为清
jìng de xīn xīn dé shēng tiān shàng suǒ yǐ wǒ men lái gǎn xiè tā tā gào sù
净的信心得生天上，所以我们来感谢他，他告诉

善财童子五十三参的故事

le wǒ men shēng mìng zhēn zhèng de jià zhí shì zài yú bāng zhù bié rén ràng wǒ men zhēn zhèng fā chū lì
了我们生命真正的价值是在于帮助别人，让我们真正发出利
yì yī qiè zhòng shēng de xīn duì shēng mìng de lǚ tú yě bú zài mí huò le 。
益一切众生的心，对生命的旅途也不再迷惑了。」

zhè shí hòu shàn cái tóng zǐ tīng dào le zhè xiē huà fēi cháng huān xǐ lì kè shēng chū
这时候，善财童子听到了这些话，非常欢喜，立刻生出
chàn huǐ de xīn xiàng shèng rè pō luó mén dǐng lǐ shuō : 「 wǒ zài dà shàn zhī shì shèng zhě nín de
忏悔的心，向胜热婆罗门顶礼说：「我在大善知识圣者您的
miàn qián jìng rán shēng chū zhè zhǒng huái yí bú shàn zhī xīn zhè zhēn shì hěn dà de zuì guò qǐng
面前，竟然生出这种怀疑不善之心，这真是很大的罪过，请
shèng zhě yǔn xǔ wǒ xiàng nín zhì chéng de chàn huǐ 。
圣者允许我向您至诚的忏悔。」

shèng rè pō luó mén cí bēi de jiē shòu shàn cái tóng zǐ de chàn huǐ diǎn le diǎn tóu shuō :
胜热婆罗门慈悲地接受善财童子的忏悔，点了点头说：
「 shàn nán zǐ nǐ yào zhī dào ruò néng suí shùn shàn zhī shì de jiào huì bù cún yǒu rèn hé
善男子！你要知道，若能随顺善知识的教诲，不存有任何
huái yí kǒng jù de xīn xīn néng ān zhù yú fó fǎ zhōng bú dòng yáo zhè yàng de rén jiāng lái bì
怀疑恐惧的心，心能安助于佛法中不动摇，这样的人将来必
dìng huò dé dà guǎng dà de lì yì chéng jiù ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn 。
定获得广大的利益，成就阿耨多罗三藐三菩提心。」

shàn cái tóng zǐ yǐ duì shèng rè pō luó mén shēng chū fēi cháng dà de xīn xīn xiǎng : 「 wǒ
善财童子已对胜热婆罗门生出非常大的信心，心想：「我
yīng gāi xué xí shèng rén rán shāo zì jǐ zhào liàng bié rén wú suǒ wèi jù 。
应该学习圣人燃烧自己照亮别人，无所畏惧。」于是，善财童
zǐ pá shàng le dāo shān bìng xiàng huǒ kēng zhōng tiào xià qù zhè shí shàn cái tóng zǐ biàn zhèng dé le
子爬上了刀山，并向火坑中跳下去。这时，善财童子便证得了
「 pú sà shàn zhù sān mèi yǐ jí pú sà jì jìng lè shén tōng sān mèi jiān ruì de dāo shān
「菩萨善住三昧」以及「菩萨寂静乐神通三昧」，尖锐的刀山
hè zhì rè de huǒ hǎi yī pèng dào tā de shēn tǐ dōu biàn chéng yī tuán qīng liáng
和炙热的火海一碰到他的身体，都变成一团清凉。

shàn cái tóng zǐ gǎn dào fēi cháng bù kě sī yǐ duì shèng rè pō luó mén shuō : 「 shèng zhě !
善财童子感到非常不可思议，对胜热婆罗门说：「圣者！
zhè zhēn shì fēi cháng qí miào ā ! dāng wǒ pá shàng dāo shān shí jìng rán shǒu jiǎo dōu méi yǒu shòu
这真是非常奇妙啊！当我爬上刀山时，竟然手脚都没有受
shāng ér qiě tiào xià huǒ kēng shí huǒ yǎn jìng rán yě bú huì rè fǎn ér jué de hěn qīng liáng 。
伤。而且跳下火坑时，火焰竟然也不会热，反而觉得很清凉。
yuán lái dāo zǐ bìng bú shì zuì kǒng pà de kǒng pà de shì rén men wèi le zhè ge jiǎ tǐ ér shēng
原来刀子并不是最可怕的，可怕的是人们为了这个假体而生
chū hài rén de xīn ér qiě huǒ yǎn yě bú yí dìng shì zuì rè de zuì rè de shì yīn wèi zhí
出害人的心。而且火焰也不一定是最热的，最热的是因为执
zhuó shēn tǐ ér shòu dào nù huǒ hé yù huǒ de rán shāo nà cái shì zuì tòng kǔ de fǎn zhī ,
着身体，而受到怒火和欲火的燃烧，那才是最痛苦的。反之，

rú guǒ néng fàng xià duì jiǎ wǒ de zhí zhuó nǎ me jǐ shǐ shì dì yù de huǒ yě shì qīng liáng
如果能放下对假我的执着，那么即使是地狱的火也是清凉
de 的。」

shèng rè pō luó mén gào sù shàn cái tóng zǐ shuō shàn nán zǐ nǐ líng huì de zhèng shì
胜热婆罗门告诉善财童子说：「善男子！你领会的正是
wǒ suǒ zhèng dé de zhè ge pú sà wú jìn lún jiě tuō mén 我所证得的这个『菩萨无尽轮解脱门』。而像诸大菩萨，他
men dà gōng dé de huǒ yàn néng shāo jīn yī qiè zhòng shēng de xié jiàn mí huò néng shǐ zhòng shēng yǒng měng
们大功德的火焰能烧尽一切众生的邪见迷惑，能使众生勇猛
jīng jìn huò dé bú tuì zhuǎn de guǒ wèi dào xīn jiān gù zhū dà pú sà de gōng dé xíng zhēn
精进，获得不退转的果位，道心坚固。诸大菩萨的功德行真
shì nán shuō nán jìn rú guǒ nǐ hái yào zuò gèng shēn rù de liǎo jiě nǎ jù zài xiàng nán fāng shī
是难说难尽，如果你还要作更深入的了解，那就再向南方师
zǐ fèn xùn chéng zhōng de cí xíng tóng nǚ qīng jiào ba 子奋迅城中的慈行童女请教吧！」

zhù ① fàn tiān 注①：梵天

一般众生要心的清净和功德足够才能往生梵天，梵天的天众可以随时到他方有佛的世界去供养佛，所以梵天的天人福报都很大。

印度教三大神之一。佛教将其列为色界之初禅天，一般分为三种，即梵众天、梵辅天与大梵天，总称为梵天。通常所称之梵天大都指大梵天王，又称梵王，名为尸弃或世主。

印度古传说中，梵天为劫初时从光音天下生，造作万物，佛教中则以之与帝释天同为佛教之护法神。释尊曾升忉利天为母说法，下降此世时，梵王为佛之右胁侍，持白拂。大梵天王身长为一由延半，寿命一劫半，其所住之宫殿，称为梵王宫。

善财童子五十三参的故事

dì shí cān cí xíng tóng nǚ
第十参：慈行童女

shàn cái tóng zǐ dì shí yì shī zǐ fèn xùn chéng cān cí xíng tóng nǚ shī zǐ gōng
 善财童子第十诣：师子奋迅城，参慈行童女。师子宫
 diàn lóng shèng tiān yī yī qì zhōng fó fó yǐng xiàn néng zhèng zhū xíng suǒ liǎo jìng zhì 。
 殿，龙胜天衣，一一器中，佛佛影现，能证诸行，所了境智。
 dé bō rě bō luó mì pǔ zhuāng yán fǎ mén ěr shí nèi xīn xiàn zhèng guàn dǐng zhù 。
 得般若波罗密普庄严法门。尔时内心现证「灌顶住」。

zàn yuē
赞曰：

kòng hè chéng yún rù dì xiāng jiàn guān zhēn jìng jiàn nán liàng 。
 控鹤乘云入帝乡，渐观真境渐难量。
 suǎn ní chéng lǐ yīn róng xiù lóng shèng chuáng gāo yǎ yùn cháng 。
 狻猊城里音容秀，龙胜床高雅韵长。
 yī yī qì zhōng hán fó chà chóng chóng yǐng nèi xiān shén guāng 。
 一一器中含佛刹，重重影内现神光。
 qiān mén wàn hù jīn zhāo qǐ chéng duǒ bō luó huā mǎn táng 。
 千门万户今朝启，成朵波罗花满堂。

*经文节录

【大方广佛华严经卷第六十五·入法界品第三十九之六】

jiàn cǐ nán xíng zhì shī zǐ fèn xùn chéng zhōu biān tuī qiú cí xíng tóng nǚ wén cǐ tóng

nǚ shì shī zǐ chuáng wáng nǚ wú bǎi tóng nǚ yì wéi shì cóng zhù pí lú zhē nà zàng diàn

shàn cái wén yǐ yì wáng gōng mén qiú jiàn bǐ nǚ jiàn wú liàng zhòng lái rù gōng zhōng shàn

cái wèn yán : 「 zhū rén jīn zhě hé suǒ wǎng zhì ? 」 xiǎn bào zhī yán : 「 wǒ děng yù yì cí xíng

tóng nǚ tīng shòu miào fǎ shàn cái tóng zǐ jí zuò shì niàn : 「 cǐ wáng gōng mén jì wú xiàn

ài wǒ yì yīng rù 」

shàn cái rù yǐ jiàn pí lú zhē nà zàng diàn bō lí wéi dì liú lí wéi zhù jīn

gāng wéi bì yán fú tán jīn yì wéi yuán qiáng bǎi qiān guāng míng ér wéi chuāng yōu wú shù bǎo wǎng luó

fù qí shàng bǎi qiān jīn líng chū miào yīn shēng yǒu rú shì děng bù kě sī yì zhòng bǎo yán shì

qí cí xíng tóng nǚ pí fú jīn sè yǎn gàn zǐ sè fā gàn qīng sè yǐ fàn yīn shēng ér yǎn
其慈行童女，皮肤金色，眼绀紫色，发绀青色，以梵音声而演
shuō fǎ
说法。

shàn cái jiàn yǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā hé zhǎng qián zhù zuò rú shì yán
善财见已，顶礼其足，绕无数匝，合掌前往，作如是言：
「shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué
「圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学
pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng yòu huì yuàn wèi wǒ shuō
菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善能诱诲，愿为我说！」

shí cí xíng tóng nǚ gào shàn cái yán shàn nán zǐ rǔ yīng guān wǒ gōng diàn zhuāng
时，慈行童女告善财言：「善男子！汝应观我宫殿庄
yán shàn cái dǐng lǐ zhōu biàn guān chá jiàn yī yī bì zhōng yī yī zhù zhōng yī yī jìng
严。」善财顶礼，周遍观察，见一一壁中、一一柱中、一一镜
zhōng yī yī xiàng zhōng yī yī xíng zhōng yī yī mó ní bǎo zhōng yī yī zhuāng yán jù zhōng
中、一一相中、一一形中、一一摩尼宝中、一一庄严具中、
yī yī jīn líng zhōng yī yī bǎo shù zhōng yī yī bǎo xíng xiàng zhōng yī yī bǎo yīng luò zhōng xī
一一金铃中、一一宝树中、一一宝形像中、一一宝璎珞中，悉
jiàn fǎ jiè yī qiè rú lái chū fā xīn xiū pú sà xíng chéng mǎn dà yuàn jù zú gōng dé chéng
见法界一切如来，初发心修菩萨行，成满大愿具足功德，成
děng zhèng jué zhuǎn miào fǎ lún nǎi zhì shì xiǎn rù yú niè pán rú shì yǐng xiàng mí bù jiē
等正觉转妙法轮，乃至示现入于涅槃。——如是影像靡不皆
xiǎn rú jìng shuǐ zhōng pǔ jiàn xū kōng rì yuè xīng xiù suǒ yǒu zhòng xiàng rú cǐ jiē shì cí xíng tóng
现，如净水中，普见虚空日月星宿所有众像，如此皆是慈行童
nǚ guò qù shì zhōng shàn gēn zhī lì
女过去世中善根之力。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yì niàn suǒ jiàn zhū fó zhī xiàng hé zhǎng zhān yǎng cí xíng tóng nǚ
尔时，善财童子忆念所见诸佛之相，合掌瞻仰慈行童女。
ěr shí tóng nǚ gào shàn cái yán shàn nán zǐ cǐ shì bō rě bō luó mì pú zhuāng yán mén
尔时，童女告善财言：「善男子！此是般若波罗密普庄严门，
wǒ yú sān shí liù héng hé shā fó suǒ qiú dé cǐ fǎ bǐ zhū rú lái gè yǐ yì mén lìng wǒ
我于三十六恒河沙佛所求得此法。彼诸如来各以异门，令我
rù cǐ bō rě bō luó mì pú zhuāng yán mén yī fó suǒ yǎn yú bù chóng shuō tóng nǚ dá yán
入此般若波罗密普庄严门，一佛所演，余不重说。」童女答言：
shàn nán zǐ wǒ rù cǐ bō rě bō luó mì pú zhuāng yán mén suí shùn qù xiàng sī wéi guān chá
「善男子！我入此般若波罗密普庄严门，随顺趣向，思惟观察，
yì chí fēn bié shí dé pǔ mén tuó luó ní bǎi wàn ā sēng qí tuó luó ní mén jiē xī xiǎn qián
忆持分别时，得普门陀罗尼，百万阿僧祇陀罗尼门皆悉现前。

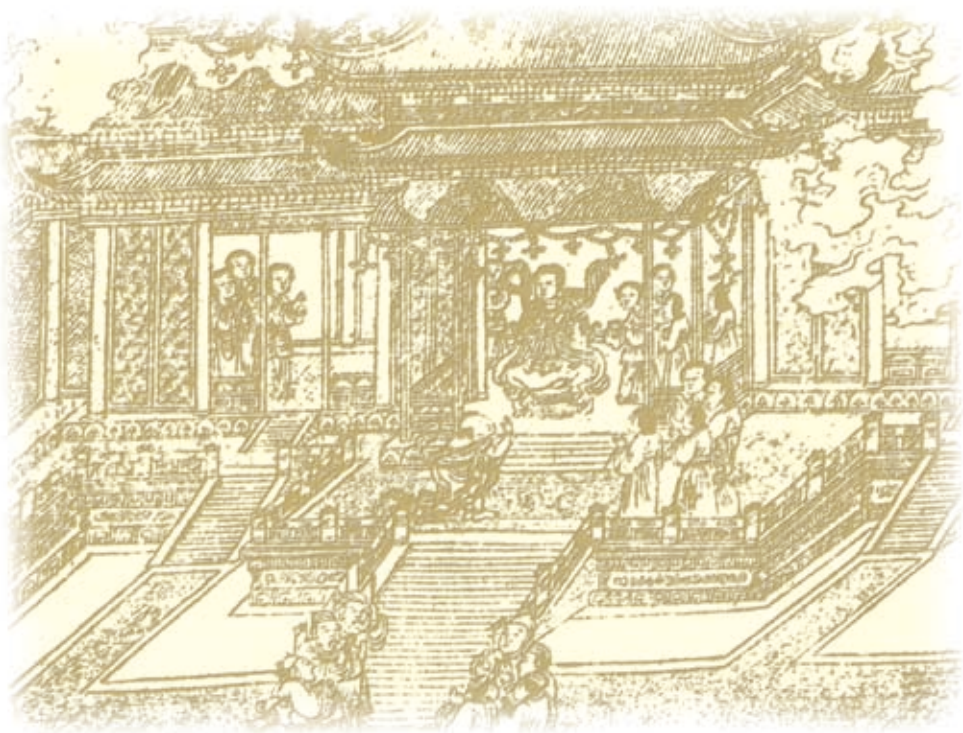
shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ bō rě bō luó mì pú zhuāng yán mén rú zhū pú sà mó hè
善男子！我唯知此般若波罗密普庄严门。如诸菩萨摩訶
sā qí xīn guǎng dà děng xū kōng jiè rù yú fǎ jiè fú dé chéng mǎn zhù chū shì fǎ yuǎn shì
萨，其心广大等虚空界，入于法界福德成满，住出世法远世

善财童子五十三参的故事

jiān xíng zhì yǎn wú yì pǔ guān fǎ jiè huì xīn guǎng dà yóu rú xū kōng yī qiè jìng jiè xī
 间行。智眼无翳普观法界，慧心广大犹如虚空，一切境界悉
 jiē míng jiàn huò wú ài dì dà guāng míng zàng shàn néng fēn bié yī qiè fǎ yì xíng yú shì xíng
 皆明见。获无碍地大光明藏，善能分别一切法义，行于世行
 bù rǎn shì fǎ néng yì yú shì fēi shì suǒ huài pǔ zuò yī qiè shì jiān yī zhǐ pǔ zhī yī
 不染世法，能益于世非世所坏，普作一切世间依止，普知一
 qiè zhòng shēng xīn xíng suí qí suǒ yīng ér wéi shuō fǎ yú yī qiè shí héng dé zì zài ér wǒ yún
 切众生心行，随其所应而为说法，于一切时恒得自在。而我云
 hé néng zhī néng shuō bī gōng dé xíng
 何能知、能说彼功德行？

shàn nán zī yú cǐ nán fāng yǒu yī guó tǔ míng wéi sān yǎn bī yǒu bī qiū
 善男子！于此南方，有一国土，名为：三眼；彼有比丘，
 míng yuē shàn jiàn rǔ yì bī wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
 名曰：善见。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」
 shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā liàn mù zhān yǎng cí tuì ér
 时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，恋慕瞻仰，辞退而
 xíng
 行。

＊故事浅说

zhè yī tiān , shàn cái
这一天，善财
tóng zǐ lái dào le shī zǐ fèn
童子来到了师子奋
xùn chéng 。 rù le chéng hòu ,
迅城。入了城后，
sì chù xiàng rén dǎ tīng cí xíng
四处向人打听慈行
tóng nǚ de xíng zōng 。 yuán lái
童女的行踪。原来
cí xíng tóng nǚ shì shī zǐ chuáng
慈行童女是师子幢
wáng de nǚ ér zhù zài pí
王的女儿，住在毗
lú zhē nà zàng diàn nèi , yǒu
卢遮那藏殿内，有
wǔ bǎi wèi tóng nǚ zì yuàn zuò
五百位童女自愿作
tā de shì cóng gēn suí tā
她的侍从，跟随她
yì qǐ xiū xíng 。 shàn cái tóng
一起修行。善财童
zǐ xīn xiǎng : 「 jǐ rán shì
子心想：「既然是
guó wáng de nǚ ér dào wáng
国王的女儿，到王

gōng qù bài fǎng tā , yí dìng bú huì cuò de 。 」 yú shì tā jiù xiàng wáng gōng de fāng xiàng zǒu qù 。
宫去拜访她，一定不会错的。」于是他就向王宫的方向走去。

dào le wáng gōng mén wài yí kàn yí kàn yí zěn me nà me duō rén wǎng wáng gōng lǐ miàn zǒu ne ?
到了王宫门外一看：咦！怎么那么多人往王宫里面走呢？

shàn cái tóng zǐ suí biàn zhǎo yí ge rén lái wèn : 「 kàn nǐ men cōng cōng máng máng de wǎng wáng gōng lǐ miàn zǒu , jiū jìng shì wèi le shén me ? 」
善财童子随便找一个人来问：「看你们匆匆忙忙地往王宫里面走，究竟是为了什么？」

nà rén huí dá shuō : 「 nǐ bù zhī dào ma ? cí xíng tóng nǚ jīn tiān yào zài wáng gōng lǐ
那人回答说：「你不知道吗？慈行童女今天要在王宫里

jǔ bàn fǎ huì , xuān yáng rú lái zhèng fǎ , wǒ men dà jiā dōu gǎn zhe yào jìn qù tīng wén fó fǎ 。 」
举办法会，宣扬如来正法，我们大家都赶着要进去听闻佛法。」

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ tīng le xīn lǐ xiǎng zhè gōng mén fēi dàn méi yǒu mén jìn sēn yán hái chāng
善财童子听了心里想：这宫门非但没有门禁森严，还敞
kāi dà mén hóng yáng fó fǎ zhè shì duō me nán dé ne wǒ yīng gāi bǎ wò jī huì yì tóng
开大门弘扬佛法，这是多么难得呢！我应该把握机会，一同
qù líng tīng jiào fǎ
去聆听教法。

shàn cái tóng zǐ jìn qù wáng gōng zhī hòu lái dào pǐ lú zhē nà zàng diàn gōng diàn shàng de
善财童子进去王宫之后，来到毗卢遮那藏殿。宫殿上的
dì bǎn shì yòng bō lǚ pū chéng yì gēn gēn de liú lí zhù shǎn zhe míng liàng de guāng máng sì
地板是用玻瓈铺成，一根根的琉璃柱，闪着明亮的光芒；四
zhōu shì jīn gāng qī chéng de qiáng bì gōng diàn de yuán qiáng zé shì xī yǒu de yān fú tán jīn chuāng
周是金刚砌成的墙壁，宫殿的垣墙则是稀有的阎浮檀金，窗
zi hé mén hù yě zhuāng shì zhe xǔ duō bǎo shí gōng diàn nèi xuān guà le xǔ duō mó ní bǎo jìng
子和门户也装饰着许多宝石。宫殿内悬挂了许多摩尼宝镜，
shàng fāng fù gài zhe wú shù de bǎo wǎng zhè xiē bǎo wǎng de wǎng xiàn shàng chuí xià chuān chuān jīn líng
上方覆盖着无数的宝网，这些宝网的网线上垂下串串金铃，
suí zhe wēi fēng fā chū wēi miào yuè ěr de yīn shēng tīng le lìng rén shén qīng qì shuǎng cí xíng tóng
随着微风发出微妙悦耳的音声，听了令人神清气爽。慈行童
nǚ duān zuò zài bǎo zuò shàng tā de pí fū chéng xiàn jīn sè de guāng máng yǎn jīng shì gǎn zǐ
女端坐在宝座上，她的皮肤呈现金色的光芒，眼睛是绀紫
sè tóu fā zé shì gǎn qīng sè zhèng yǐ qīng jìng gāo yǎ de fàn yīn yǎn shuō fó fǎ
色，头发则是绀青色，正以清净高雅的梵音演说佛法。

shàn cái tóng zǐ kàn dào cí xíng tóng nǚ jiù gǎn kuài guī xià xiàng qí dǐng lǐ bìng yóu yòu xiàng
善财童子看到慈行童女就赶快跪下向其顶礼，并由右向
zuǒ de rào zhe cí xíng tóng nǚ zǒu le hǎo duō quān zuì hòu zài cí xíng tóng nǚ de miàn qián tíng le
左地绕着慈行童女走了好多圈，最后在慈行童女的面前停了
xià lái shuāng shǒu hé zhǎng zài páng zhàn lì
下来，双手合掌在旁站立。

zhè shí hòu cí xíng tóng nǚ gào sù shàn cái tóng zǐ shuō shàn nán zǐ nǐ zǐ xì
这时候，慈行童女告诉善财童子说：「善男子！你仔细
guān chá wǒ zhè gōng diàn de yī qiè le ma nǐ yīng gāi zǐ xì de guān chá yí xià」
观察我这宫殿的一切了吗？你应该仔细地观察一下。」

shàn cái tóng zǐ tīng le zhī hòu xīn xiǎng gāng cái jìn lái de shí hòu jiù jí zhe zhǎo
善财童子听了之后心想：「刚才进来的时候，就急着找
cí xíng tóng nǚ zài nǎ lǐ yě méi zhù yì qí tā dì fāng xiàn zài yīng gāi hǎo hǎo de guān chá
慈行童女在哪里，也没注意其他地方，现在应该好好地观察
yí xià」于是他起身仔细地观察宫殿每一个地方。

fàng yǎn wàng qù fǎ jiè zhōng de yī qiè rú lái cóng chū fā xīn xiū pú sà xíng
放眼望去，法界中的一切如来，从初发心、修菩萨行、
chéng fó zhuǎn lún shuō fǎ zhí zhì niè pán de měi yí ge guò chéng dōu zài wáng gōng de qiáng
成佛、转轮说法、直至涅槃的每一个过程，都在王宫的墙

bì zhù zǐ jìng zǐ jīn líng bǎo shù jí zhǒng zhǒng zhuāng yán qì jù dēng dī fāng xiǎn xiàn chū
壁、柱子、镜子、金铃、宝树及种种庄严器具等地方显现出
lái jiù hǎo xiàng qīng jìng de shuǐ miàn shàng yǐng chū xū kōng hē tài yáng yuè liàng jí xīng xīng de yǐng
来。就好像清静的水面上映出虚空和太阳、月亮及星星的影
xiàng yī bān ér zhè xiē xié shū shèng de jǐng xiàng dōu shì yīn wèi cí xíng tóng nǚ cóng wú liàng jié
像一般。而这些殊胜的景象，都是因为慈行童女，从无量劫
yǐ qián dào xiàn zài bù duàn lì yì yī qiè zhòng shēng shàn gēn lì liàng suǒ chéng jiù de jié guǒ tā
以前到现在，不断利益一切众生善根力量所成就的结果。他
kàn le zhī hòu jué de zhēn shì tàn wéi guān zhǐ xīn xiǎng cǐ xíng tóng nǚ zhè wèi shàn zhī shì
看了之后觉得真是叹为观止，心想：「慈行童女这位善知识
de gōng dé xíng zhēn shì bù kě sī yì tā yí dìng huì jiāo wǒ zhè ge fǎ mén de !」
的功德行真是不可思议，她一定会教我这个法门的！」

cǐ shí cí xíng tóng nǚ zhī dào shàn cái tóng zǐ de xīn yì biàn gào sù tā shàn nán
此时慈行童女知道善财童子的心意，便告诉他：「善男
zǐ zhè fǎ mén de míng zì shì bō rě bō luó mì pǔ zhuāng yán mén yǐ dà zhì huì de guāng
子！这法门的名称是『般若波罗密普庄严门』，以大智慧的光
míng lái chéng jiù fó guǒ
明来成就佛果。

wǒ céng jīng dào sān shí liù héng hé shā shù nà me duō zhū fó de dì fāng qiú dé zhè ge
我曾经到三十六恒河沙数那么多诸佛的地方，求得这个
fǎ mén zhū fó céng yǐ
法门；诸佛曾以
gè zhǒng bù tóng de fāng fǎ
各种不同的方法
lái qǐ fā wǒ měi zhǒng
来启发我，每种
fāng fǎ jūn bù chóng fù
方法均不重复，
dàn yòu bǐ cǐ róng hé
但又彼此融合，
ràng wǒ jué de sì hū zhǐ
让我觉得似乎只
yǒu yī wèi fó tuó zài jiāo
有一位佛陀在教
dǎo wǒ lìng wǒ zhèng dé
导我，令我证得
zhè ge fǎ mén dāng wǒ
这个法门。当我
zhèng rù zhè ge bō rě
证入这个『般若
bō luó mì pǔ zhuāng yán
波罗密普庄严

mén shí wǒ yǐ suí shùn qù xiàng yī xīn sī wéi guān chá zhuān xīn yì chí fēn bié zhè fǎ
 门』时，我以随顺趣向，一心思惟观察，专心忆持分别这法
 mén biàn dé dào pǔ mēn tuō luó ní yǒu wú liàng bǎi wàn ā sēng qī tuō luó ní mén wán quán
 门，便得到普门陀罗尼，有无量百万阿僧祇^①陀罗尼门，完全
 shì xiàn zài wǒ de miàn qián
 示现在我的面前。

shàn nán zǐ wǒ zhī zhī dào zhè ge 『 bō rě bō luó mì pǔ zhuāng yán fǎ mén 』 xiàng
 善男子！我只知道这个『般若波罗密普庄严法門』。像
 yī qiè pú sà zhōng de dà pú sà tā men de xīn guāng dà wú biān kě jìn rù yī qiè fǎ
 一切菩薩中的大菩薩，他们的心广大无边，可进入一切法
 jiè fú dé chéng jiù yuán mǎn néng yuǎn lí shì jiān yī qiè è xíng tā men de zhì huì zhī yǎn kě
 界，福德成就圆满。能远离世间一切恶行，他们的智慧之眼可
 pǔ guān yī qiè fǎ jiè háo wú suǒ ài tā men de zhì huì zhī xīn yóu rú xū kōng yī bān kuān
 普观一切法界毫无所碍，他们的智慧之心犹如虚空一般宽
 kuò yī qiè jìng jiè dōu néng qīng chǔ kàn jiàn néng fēn bié liǎo jiě yī qiè fǎ de yì lǐ suī rán
 阔，一切境界都能清楚看见，能分别了解一切法的义理，虽然
 zài shì jiān shēng huó què chū wū ní bù rǎn bù zhī zhuó yī qiè tā men néng xíng pú sà dào
 在世间生活，却出污泥不染，不执着一切。他们能行菩萨道
 lì yì yī qiè zhōng shēng yòu bú huì shòu zhōng shēng è xíng de yǐng xiǎng tā men de yán xíng kě pǔ
 利益一切众生，又不会受众生恶行的影响；他们的言行可普
 biàn zuò wéi zhōng shēng de kāi mó hē yī kào suí zhe zhōng shēng de xū yào ér suí jī shuō fǎ shí
 遍做为众生的楷模和依靠，随着众生的需要而随机说法，时
 shí zì zài suí xīn suǒ yù ér bù yú jǔ xiàng zhè me guǎng dà de gōng dé xíng yòu qǐ shì wǒ
 时自在，随心所欲而不逾矩。像这么广大的功德行，又岂是我
 jiǎn yào shuō míng jiù néng shuō de míng bái de ne
 简要说明，就能说得明白的呢？

rú guǒ hái yào zuò jìn yí bù de tàn jiū cóng zhè lǐ xiàng nán zǒu dào sān yǎn guó qù
 如果还要作进一步的探究，从这里向南走，到三眼国去
 xún zhǎo yī wèi míng jiào shàn jiàn de bī qiū nǐ yīng gāi qù xiàng tā qǐng jiào xiū xíng hé lì yì zhōng
 寻找一位名叫善见的比丘，你应该去向他请教修行和利益众
 shēng de pú sà dào 。
 生的菩萨道。」

zhù ① ā sēng qī
 注①：阿僧祇

佛教经典上用以形容数量的名词。译为无数或无央数，即多到没有数目可以计算的意思。阿僧祇劫即指「无数劫」。据称一阿僧祇有一千万万万万万万万兆（万万为亿，万亿为兆），于印度六十种数目单位中，阿僧祇为第五十二数。

dì shí yī cān shàn jiàn bī qiū
第十一参：善见比丘

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì shí yī yì sān yǎn guó cān shàn jiàn bǐ qiū jǐng wén sān dào yuán
善财童子第十一诣：三眼国，参善见比丘。颈文三道，圆

guāng yī xún wàn zì xiōng biāo jīn lún zhǎng xiàn shùn jī shùn fǎ wú niàn wú zhào dé pú sà
光一寻，卍字胸标，金轮掌现，顺机顺法，无念无照。得菩萨

suí shùn dēng fǎ mén zhèng huān xǐ xíng
随顺灯法门。证「欢喜行」。

zàn yuē
赞曰：

zhí rù chéng zhōng jiè wèn rén rén rén zhǐ diǎn zài yún lín
直入城中借问人，人人指点在云林。

biàn zhī qiú yǒu dào sān yǎn hū jiàn wú shī guāng yī xún
便知求友到三眼，忽见吾师光一寻。

sān shí bā hé chōng fó shì bǎi qiān wàn jié tīng cháo yīn
三十八河崇佛事，百千万劫听潮音。

chū jiā hé bì yún nián shào yī xī cuō tuō suī yuè shēn
出家何必云年少，一息蹉跎岁月深。

※经文节录

jiàn cì yóu xíng zhì sǎn
渐次游行至三

yǎn guó yú chéng yì jù
眼国，于城邑聚

luò cūn lín shì sì chuān
落、村邻市肆、川

yuán shān gǔ yī qiè zhū chù
原山谷一切诸处，

zhōu biàn qiú mì shàn jiàn bǐ
周遍求觅善见比

qiū。

jiàn zài lín zhōng jīng
见在林中，经

xíng wǎng fǎn zhuàng nián měi
行往返，壮年美

mào duān zhèng kě xǐ qí
貌，端正可喜。其

fà gǎn qīng yòu xuán bú luàn
发紺青右旋不乱，

dǐng yǒu ròu jì pí fū jīn
顶有肉髻，皮肤金

sè jǐng wén sān dào è
色，颈文三道，额

guǎng píng zhèng yǎn mù xiū guǎng
广平正，眼目修广

rú qīng lián huà chún kǒu dān jié rú pín pó guó xiōng biāo wàn zì qí bì xiǎn cháng qí zhǐ wǎng
如青莲华，唇口丹洁如频婆果，胸标卍字，其臂纤长，其指网

mǎn zhū xiāng suí hào xī jiē yuán mǎn mù shì bú shùn yuán guāng yī xún zhì huì guǎng bó yóu
缦，诸相随好，悉皆圆满，目视不瞬，圆光一寻。智慧广博犹

rú dà hǎi yú zhū jìng jiè xīn wú suǒ dòng wèi yù lì lè yī qiè zhòng shēng wèi yù kāi shì
如大海，于诸境界心无所动，为欲利乐一切众生，为欲开示

rú lái fǎ yǎn wèi jiàn rú lái suǒ xíng zhī dào bù chí bú sù shěn dì jīng xíng
如来法眼，为践如来所行之道，不迟不速，审谛经行。

wú liàng tiān lóng yè yà qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó
无量天、龙、夜叉、乾闥婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、

mó hóu luó qié shī fàn hù shì rén yǔ fēi rén qián hòu wéi rào zhǔ fāng zhī shén suí fāng
摩睺罗伽、释、梵、护世、人与非人前后围绕。主方之神随方

huí zhuǎn yǐn dǎo qí qián zú xíng zhū shén chí bǎo lián huà yǐ chéng qí zú
回转引导其前，足行诸神持宝莲华以承其足。

时，善财童子诣比丘所，顶礼其足，曲躬合掌，白言：

「圣者，我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，求菩萨行。我闻圣者善能开示诸菩萨道，愿为我说菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？」

善见答言：「善男子！我年既少，出家又近。我此生中，于三十八恒河沙佛所净修梵行：或有佛所一日一夜净修梵行；或有佛所半月、一月、一岁、百岁、万岁、亿岁、那由他岁，乃至不可说不可说岁，或一小劫、或半大劫、或一大劫、或百大劫，乃至不可说不可说大劫，听闻妙法，受行其教，庄严诸愿，入所证处，净修诸行，满足六种波罗密海。

又，善男子！我经行时，一念中，一切十方皆悉现前——智慧清净故；一念中，一切世界皆悉现前——经过不可说不可说世界故；一念中，不可说不可说佛刹皆悉严净——成就大愿力故。

善男子！我唯知此菩萨随顺灯解脱门。如诸菩萨摩诃萨如金刚灯，若有见者，必破一切障碍大山，必拔一切不善根本，必令种植广大善根。如是之人，难可得见，难可出世；而我云何能知、能说彼功德行？

善男子！于此南方有一国土，名曰：名闻；于河渚中，有一童子，名：自在主。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ bài bié
善财童子拜别
le cí xíng tóng nǚ hòu yī
了慈行童女后，依
zhe zhǐ shì xiàng nán xíng zǒu
着指示向南行走。
yǒu yī tiān zhōng yú lái dào
有一天，终于来到
le sān yǎn guó kě shì zhǎo
了三眼国，可是找
biàn le chéng shì yǔ xiāng jiān
遍了城市与乡间，
shèn zhì lián shān zhōng cǎo yuán jí
甚至连山中草原及
hé gǔ dōu zhǎo biàn le hái
河谷都找遍了，还
shì jiàn bú dào cí xíng tóng nǚ
是见不到慈行童女
suǒ zhǐ shì de shàn zhī shì
所指示的善知识。

hòu lái shàn cái tóng zǐ
后来善财童子
xīn xiǎng duì le hái
心想：「对了，还
yǒu yī chù méi yǒu zhǎo guò
有一处没有找过，

nà jiù shì sēn lín lǐ yú shì shàn cái tóng zǐ jiù jí máng wǎng sēn lín fāng xiàng zǒu qù guǒ
那就是森林里。」于是善财童子就急忙往森林方向走去。果
rán bú cuò shàn jiàn bī qiū zhèng zài lín zi zhōng lái huí sǎn bù jīng xíng
然不错！善见比丘正在林子中来回散步经行。

zhè wèi zhuàng nián bī qiū róng mào fēi cháng duān zhèng ràng rén kàn le xīn shēng huān xǐ tóu fǎ
这位壮年比丘容貌非常端正，让人看了心生欢喜。头发
shì gān qīng sè tóu dǐng yǒu ròu jì pí fū shì jīn sè de é tóu kuān guǎng yǎn jīng xiū cháng
是紺青色，头顶有肉髻，皮肤是金色的，额头宽广，眼睛修长
kuān guǎng yóu rú qīng sè de lián huā chún hóng chí bái zài tā xiōng qián biāo yǒu wǎn zì shǒu bì
宽广，犹如青色的莲花，唇红齿白，在他胸前标有卍字，手臂
xiān cháng shǒu zhǐ jiān zhǎng zhe wǎng màn yǐ shì jù yǒu fó de sān shí èr xiāng ① de yī bù
纤长，手指间长着网缯，已是具有佛的三十二相①的一部
fēn
分。

zhǐ jiàn tā yǎn yě bù zhà de hǎo sì wài miàn de shì wù duì tā dōu méi yǒu yǐng xiǎng yī
 只见他眼也不眨地，好似外面的事物对他都没有影响一
 bān zhōu shēn de guāng quān dà gài yǒu yī xún (yě jiù shì qī chī) nà me dà tā de zhì huì
 般，周身的光圈大概有一寻（也就是七尺）那么大；他的智慧
 guǎng bó hǎo xiàng dà hǎi yī bān wèi le lì lè yī qiè zhòng shēng wèi le yào wèi zhòng shēng kāi shì
 广博，好像大海一般，为了利乐一切众生，为了要为众生开示
 rú lái fǎ yǎn de bǎo zàng jiāo tā men shí jiàn fó tuō suǒ xíng de dà dào suǒ yī tā xiū xí
 如来法眼的宝藏，教他们实践佛陀所行的大道，所以他修习
 pú sà dào yú shì tā bù jí bú xú de jīng xíng lái shěn sī guān chá qí zhōng de dào lǐ
 菩萨道。于是不疾不徐地经行，来审思观察其中的道理。

tā de shēn biān wéi rào zhe hǎo duō hǎo duō tiān shén hé lóng wáng yè chā děng děng dōu shì
 他的身边围绕着好多好多天神和龙王、夜叉等等，都是
 shòu qí gǎn dòng ér zì yuàn gēn suí tā bǎo hù tā de zhòng shēng qián fāng yǒu tiān shén bāng tā yǐn
 受其感动而自愿跟随他、保护他的众生，前方有天神帮他引
 dǎo fāng xiàng ér jiǎo xià yě yǒu dì shén shǒu chí lián huā gōng jīng de pēng zhe tā de jiǎo zhǔ zǎi
 导方向，而脚下也有地神手持莲花恭敬地捧着他的脚。主宰
 bái tiān de shén zé shì ná zhe guāng cǎi duó mù de mó ní bǎo chuāng zài kōng zhōng fàng dà guāng míng
 白天的神，则是拿着光彩夺目的摩尼宝幢在空中放大光明。

zhè shí hòu shàn cái tóng zǐ bèi yǎn qián de jǐng xiàng xī yīn le bú zì jué de zǒu dào
 这时候，善财童子被眼前的景象吸引了，不自觉地走到

shàn jiàn bī qiū de miàn qián bìng guī xià
 善见比丘的面前，并跪下
 lái xiàng tā dǐng lǐ hòu wān zhe yāo hé
 来向他顶礼后，弯着腰合
 zhǎng shuō shèng zhě wǒ yǐ jīng fā le
 掌说：「圣者！我已经发了
 ā nǒu duō luó sān miào sān pǔ tí xīn
 阿耨多罗三藐三菩提心，
 wǒ tīng shuō nín yǒu bù kě sī yì de fāng
 我听说您有不可思议的方
 biàn fǎ mén kě yǐ lì yì zhòng shēng qǐng
 便法门可以利益众生，请
 nín jiāo dǎo wǒ hǎo ma
 您教导我好吗？」

shàn jiàn bī qiū tīng le zhī hòu biàn
 善见比丘听了之后便
 huí dá shuō shàn nán zǐ wǒ nián
 回答说：「善男子！我年
 jì qīng ér qiè chū jiā yě méi duō
 纪轻，而且出家也没多
 jiǔ zài xiū xíng de lù shàng hái yǒu hěn
 久，在修行的路上还有很

cháng yuǎn de lù yào zǒu
 长远的路要走。

wǎng xī wǒ céng jīng qù guò xiàng sān shí bā héng hé shā shù nà me duō fó de fó guó xiū
 往昔我曾经去过像三十八恒河沙数那么多佛的佛国修
 xíng yǒu xiē fó guó qù le yī tiān yí yè yǒu de bàn ge yuè yī ge yuè shèn dào zuì jiǔ
 行。有些佛国去了一天一夜，有的半个月、一个月，甚至到最久
 de fó guó wǒ zài nà lǐ dài le cháng jiǔ dào wú fǎ yán shuō nà yàng duō de shí jiān zài zhū
 的佛国，我在那里待了长久到无法言说那样多的时间，在诸
 fó de dào chǎng zhōng tīng wén shēn shēn wēi miào de fó fǎ jiē shòu zhū fó de jiāo huì lái qǐ fā
 佛的道场中听闻甚深微妙的佛法，接受诸佛的教诲，来启发
 wǒ suǒ fā de yī qiè dà yuàn shēn rù fó tuó suǒ zhèng wù de dào lǐ jìng xiū zhū xíng lái mǎn
 我所发的一切大愿，深入佛陀所证悟的道理，净修诸行来满
 zú liù zhǒng bō luó mì bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chán dìng zhì huì
 足六种波罗密：布施、持戒、忍辱、精进、禅定、智慧。

wǒ tóng shí yě kàn jiàn zhū fó chéng dào shuō fǎ yǐ sān mèi yuàn lì yán jìng guó tǔ yǐ
 我同时也看见诸佛成道说法，以三昧愿力严净国土，以
 rù yī qiè xíng de sān mèi lì lái jìng xiū yī qiè zhū pú sà xíng yǐ pǔ xián pú sà suǒ fā de
 入一切行的三昧力来净修一切诸菩萨行；以普贤菩萨所发的
 dà shèng dà yuàn chū lí sān jiè de lì liàng lái qīng jìng yī qiè zhū fó de bō luó mì fǎ mén
 大乘大愿，出离三界的力量，来清净一切诸佛的波罗密法门。

nǐ yí dìng jué de hěn yà yì zài wǒ zǒu lù de shí hòu zhǐ yī ge niǎn tóu de shí
 你一定觉得很讶异，在我走路的时候，只一个念头的时
 jiān yī qiè shì jiè jiù xiǎn zài wǒ de miàn qián le yī qiè zhū fó yī qiè zhū fǎ yī
 间，一切世界就显现在我的面前了。一切诸佛、一切诸法、一
 qiè zhòng shēng de gēn xìng guò qù xiàn zài wèi lái dōu qīng qīng chǔ chǔ yī mù liǎo rán zhèng
 切众生的根性、过去、现在、未来都清清楚楚，一目了然。正
 shì yī niǎn jiān xīn bāo tài xū biān mǎn shí fāng
 是一念间，心包太虚、遍满十方。

wǒ wèi shén me néng jù yǒu zhè zhǒng néng lì ne yīn wèi wǒ méi yǒu shēn tǐ yǔ shí jiān de
 我为什么能具有这种能力呢？因为我没有身体与时间的
 zhí zhuó zhì huì wán quán qīng jìng háo wú zhàng ài de yuán gù ér zhè ge fǎ mén jiù jiào zuò
 执着，智慧完全清净，毫无障碍的缘故。而这个法门就叫做
 『pú sà suí shùn dēng jiě tuō mén』 yě jiù shì shuō pú sà de zhì huì guāng míng jiù rú tóng zài
 『菩萨随顺灯解脱门』，也就是说菩萨的智慧光明，就如同在
 hēi àn zhōng rán qǐ yī zhǎn zhì huì míng dēng shǐ yī qiè zhòng shēng néng yīn cǐ píng ān dào dá ān quán
 黑暗中燃起一盏智慧明灯，使一切众生能因此平安到达安全
 de dì fāng
 的地方。

ruò yǒu néng jiàn dào xiàng zhè yàng cí bēi qiě jù yǒu dà shén tōng lì liàng pú sà de rén
 若有能见到像这样慈悲，且具有大神通力量菩萨的人，
 yí dìng néng yī zhe pú sà de jiāo dǎo tú pō yí qiè de zhàng ài gé chú yī qiè de è
 一定能够依着菩萨的教导，突破一切的障碍，革除一切的恶

xí , bìng zhòng xià wú liàng de shàn gēn , ér zhè zhǒng pú sà shí zài shì hěn nán yù dào de 。 tā
习，并种下无量的善根，而这种菩萨实在是很难遇到的。他
men de dé xíng , wǒ yòu zěn me néng quán pán liǎo jiě ne ?
们的德行，我又怎么能全盘了解呢？

shàn nán zǐ ! cóng zhè lǐ zài xiàng nán zǒu , nǐ jiāng huì zǒu dào yí ge jiào zuò míng wén de
善男子！从这里再向南走，你将会走到一个叫做名闻的
guó jiā , nà lǐ yǒu yí wèi zì zài zhǔ tóng zǐ , nǐ jiē xià lái jiù jì xù qù cān fǎng tā
国家，那里有一位自在主童子，你接下来就继续去参访他
ba !
吧！」

zhù ① : sān shí èr xiàng
注①：三十二相

指转轮圣王及佛的应化身所具足之三十二种殊胜容貌形相；佛的应化身另还具有八十随形好②。三十二相依大智度论·卷四所载：

(一) 足下安平立相：即足底平直柔软，能够安详平稳的站立，密着地面之相。

(二) 足下二轮相，又称「千辐轮相」：两个脚掌有两个轮相，即足心现一千辐轮宝之肉纹相。

(三) 长指相：就是手指、脚趾纤长而端直，排列的很整齐，而且浑圆美好。

(四) 足跟广平相：就是脚后跟非常的宽广，而且平坦，又叫做足跟圆相。

(五) 手足指缦网相：即手指及足指之间，一一皆有缦网交互连络的纹样。

(六) 手足柔软相：即手足极柔软，似兜罗绵极其细软之相。

(七) 足趺高满相：即足背高起圆满之相。

(八) 伊泥延耑相：伊泥延，乃鹿之名，比喻佛陀的足膝、脚肚圆满纤细，犹如鹿王。

(九) 正立手摩膝相：即立正时，两手垂下能够摸到膝盖。

(十) 阴藏相：即男根整个往内缩，从外相上看不到。

(十一) 身广长等相：指佛身纵广左右上下，身体的长跟宽是相等的。这是以肚脐为中心，上下左右都是等长，左右不是身体的部分

而已，是要把两只手伸出来的长度为标准。

(十二) 毛上向相：即佛陀身上的毛都往上长，而且毛非常的细和柔软。

(十三) 一一孔一毛生相：每一个毛孔只生一根毛，不会错乱。

(十四) 金色相：指佛身及手足悉为真金色，如众宝庄严之妙金台。

(十五) 大光相：这是指佛的四周有一丈的光芒，称为常光。常光只有一丈，如果放光的话，光可以遍满整个法界。

(十六) 细薄皮相：即皮肤细薄、润泽，一切尘垢不染。

(十七) 七处隆满相：七个地方就是两个手、两个脚、两个肩膀、还有脖子，这七个地方都是非常丰满柔润的。

(十八) 两腋下隆满相：即佛两腋下之骨肉圆满不虚。

(十九) 上身如狮子相：指佛之上半身广大，一如狮子王，很端正的坐在那里，行住坐卧，都能保持威严。

(廿) 大直身相：在一切人当中，佛身是最高大、最端直的。

(廿一) 肩圆好相：即两肩圆满丰腴之相。

(廿二) 四十齿相：佛的牙齿有四十颗，头骨只有一块。

我们凡夫刚好相反，牙齿只有三十二颗，头骨却有九块。

（廿三）齿齐相：即诸齿皆不粗不细，齿间密接而不容一毫。

（廿四）牙白相：即四十齿外，上下亦各有二齿，其色鲜白光洁，锐利如锋，坚固如金刚。

（廿五）狮子颊相：即两颊隆满如狮子颊。

（廿六）味中得上味相：任何饮食到了佛的口中，都会变得是最上等的滋味。

（廿七）大舌相：就是所谓的广长舌相。佛的舌头又长、又宽，又薄、又软，伸出来可以盖住整个脸，一直到发际。观此相，则灭百亿八万四千劫生死罪，而得值遇八十亿之诸佛菩萨受记。

（廿八）梵声相：佛的音声，洪声圆满，如天鼓响，好像迦陵频伽鸟清浄的音声一样美好。特色是：声音非常的深沉，又可传得很远。音声清澈，让听到的人都觉得很愉快，心里都会产生敬爱的心。所说的内容，我们可以听得很清楚明白，而且很容易了解，百听不厌，听久了也不会不耐烦。

（廿九）真青眼相：即佛眼紺青，好像青莲花。

（卅）牛眼睫相：像牛王的眼睫毛一样，又长、又翘，而且不会杂乱。

（卅一）顶髻相：即顶上有肉，隆起如髻形之相。

（卅二）白毛相：又称为眉间白毫相。即两眉之间有白毫，柔软如兜罗绵，长一丈五尺，右旋而卷收，以其常放光，故称毫光、眉间光。

以上三十二相，行百善乃得一妙相，称为「百福庄严」。

注②：^{zhù}八十^{bā shí suí xíng hǎo}随形好

为佛菩萨之身所具足之八十种好相。佛、菩萨之身所具足之殊胜容貌形相中，显著易见者有三十二种，称为三十二相，微细隐密难见者有八十种，称为八十种好。

「好」在诸相之间，随相而庄严佛、菩萨之身，故称为随形好，两者合称「相好」。转轮圣王能具足三十二相，而八十种好则只有佛、菩萨才能具足。

dì shí èr cān zì zài zhǔ tóng zǐ
第十二参：自在主童子

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì shí èr yì míng wén guó yú hé zhǔ shàng cān zì zài zhǔ tóng zǐ 。
善财童子第十二诣：名闻国，于河渚上参自在主童子。

bā bù tiān lóng kōng zhōng gào yǔ shí qiān tóng zǐ lè gòng xì shā gōng qiǎo fāng shù shāng nóng
八部天龙，空中告语，十千童子，乐共戏沙，工巧方术，商农

suàn yìn zhì bìng zhū yè xián dé qí suǒ dé yí qiè gōng qiǎo dà shén tōng zhì guāng míng fǎ
算印，治病诸业，咸得其所。得一切工巧大神通智光明法

mén zhèng rǎo yì xíng 。
门。证「饶益行」。

zàn yuē
赞曰：

shí qiān tóng zǐ lè wú yá hé zhǔ shā zhōng gòng xì shā 。
十千童子乐无涯，河渚沙中共戏沙。

bù kě shù qióng wéi zhuǎn zhuǎn ā yǔ duō jì luò chà chà 。
不可数穷为转转，阿庾多计洛叉叉。

qiǎo shū suàn yìn jiāng hé yòng yī xiāng shāng nóng wèi zú kuā 。
巧书算印将何用？医相商农未足夸。

dà zhì guāng míng rú huì dé mǎn tiān xīng dòu shǔ huáng jiā 。
大智光明如会得，满天星斗属皇家。

*经文节录

尔时，善财童子受善见比丘教已，忆念诵持，思惟修习，
 明了决定，于彼法门而得悟入。天、龙、夜叉、乾闥婆众，前
 后围绕，向名闻国，周遍求觅自在主童子。时，有天、龙、乾
 闥婆等，于虚空中告善财言：「善男子！今此童子，在河渚
 上。」

尔时，善财即诣其所，见此童子，十千童子所共围绕，聚
 沙为戏。善财见已，顶礼其足，绕无量匝，合掌恭敬却住一
 面，白言：「圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知
 菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？愿为解说！」

自在主言：「善男子！我昔曾于文殊师利童子所，修学书

shù suàn yìn děng fǎ jí dé wù rù yī qiè gōng qiǎo shén tōng zhī fǎ mén shàn nán zǐ wǒ yīn
 数算印等法，即得悟入一切工巧神通智法门。善男子！我因
 cǐ fǎ mén gù dé zhī shì jiān shū shù suàn yìn jiè chū děng fǎ yì néng liáo zhì fēng xiǎn xiāo
 此法门故，得知世间书数算印界处等法。亦能疗治风痲、消
 shòu guǐ mèi suǒ zhuó rú shì suǒ yǒu yī qiè zhū bìng yì néng zào lì chéng yì jù luò
 瘦、鬼魅所着——如是所有一切诸病；亦能造立城邑聚落、
 yuán lín tái guān gōng diàn wū zhái zhōng zhōng zhū chù yì shàn tiáo liàn zhōng zhōng xiān yào yì shàn yíng
 园林台观、宫殿屋宅种种诸处。亦善调炼种种仙药，亦善营
 lǐ tián nóng shāng gǔ yī qiè zhū yè qǔ shě jìn tuì xiǎn dé qí suǒ yòu shàn bié zhī zhōng shēng shēn
 理田农商贾一切诸业，取舍进退咸得其所。又善别知众生身
 xiāng zuò shàn zuò è dāng shēng shàn qù dāng shēng è qù cǐ rén yīng dé shēng wén shēng dào cǐ rén
 相作善作恶，当生善趣，当生恶趣，此人应得声闻乘道，此人
 yīng dé yuán jué shēng dào cǐ rén yīng rù yī qiè zhī dì rú shì děng shì jiē xī néng zhī yì
 应得缘觉乘道，此人应入一切智地，如是等事皆悉能知。亦
 lìng zhòng shēng xué xī cǐ fǎ zēng zhǎng jué dìng jiū jìng qīng jìng
 令众生学习此法，增长决定究竟清净。

shàn nán zǐ wǒ yì néng zhī pú sà suàn fǎ shàn nán zǐ wǒ yì cǐ pú sà suàn fǎ
 善男子！我亦能知菩萨算法。善男子！我以此菩萨算法，
 suàn wú liàng yóu xún guǎng dà shā jù xī zhī qí nèi kē lì duō shǎo yì néng suàn zhī dōng fāng suǒ yǒu
 算无量由旬广大沙聚，悉知其内颗粒多少；亦能算知东方所有
 yī qiè shì jiè zhōng zhōng chā bié cǐ dì ān zhù nán xī běi fāng sì wéi shàng xià yì fù rú
 一切世界种种差别次第安住，南西北方、四维上下亦复如
 shì yì néng suàn zhī shí fāng suǒ yǒu yī qiè shì jiè guǎng xiá dà xiǎo jí yǐ míng zì qí zhōng suǒ
 是。亦能算知十方所有一切世界广狭大小及以名字，其中所
 yǒu yī qiè jié míng yī qiè fó míng yī qiè fǎ míng yī qiè zhòng shēng míng yī qiè yè míng
 有一切劫名、一切佛名、一切法名、一切众生名、一切业名、
 yī qiè pú sà míng yī qiè dì míng jiē xī liǎo zhī
 一切菩萨名、一切谛名，皆悉了知。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ yī qiè gōng qiǎo dà shén tōng zhī guāng míng fǎ mén rú zhū pú
 善男子！我唯知此一切工巧大神通智光明法门。如诸菩
 sā mó hè sā néng zhī yī qiè zhū zhòng shēng shù néng zhī yī qiè zhòng shēng míng shù néng zhī yī
 萨摩诃萨，能知一切诸众生数，能知一切众生名数，能知一
 qiè zhū fǎ míng shù néng zhī yī qiè zhū rú lái shù néng zhī yī qiè zhū fó míng shù néng zhī
 切诸法名数，能知一切诸如来数，能知一切诸佛名数，能知
 yī qiè zhū pú sà shù néng zhī yī qiè pú sà míng shù ér wǒ hé néng shuō qí gōng dé shì
 一切诸菩萨数，能知一切菩萨名数。而我何能说其功德，示
 qí suǒ xíng xiǎn qí jìng jiè yǎn qí qīng jìng fā qí shū shèng zhì huì guāng míng
 其所行，显其境界，演其清净，发其殊胜智慧光明？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī dà chéng míng yuē hǎi zhù yǒu yōu pó yí míng
 善男子！于此南方有一大城，名曰：海住；有优婆夷，名
 wéi jù zú rú yì bī wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
 为：具足。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ dé dào shàn
善财童子得到善
jiàn bī qiū de jiào huì hòu jiāng zhè
见比丘的教诲后，将这
fǎ mén fǎn fù yì niàn sòng chí sī
法门反复忆念诵持，思
wéi xiū xí yóu yú shòu dào shàn cái
惟修习。由于受到善财
tóng zǐ qiú fǎ jīng shén de gǎn dòng
童子求法精神的感动，
yǒu xǔ duō tiān rén lóng yè chà
有许多天人、龙、夜叉
děng zì yuàn gēn suí zhe shàn cái biān fǎng
等自愿跟随着善财遍访
míng shī bìng yán tú bǎo hù tā
明师，并沿途保护他。

zhè yì tiān zǒu dào le cǐ
这一天，走到了此
xíng de mù dì dì míng wén
行的目的地——名闻
guó shàn cái tóng zǐ sì xià xún mì
国，善财童子四下寻觅
zì zài zhǔ tóng zǐ de zōng jī hū
自在主童子的踪迹。忽

rán jiàn yǒu xǔ duō tiān shén yǔ lóng shén chū xiàn zài xū kōng zhōng shuō shàn cái tóng zǐ nǐ yào
然间，有许多天神与龙神出现在虚空中说：「善财童子！你要
zhǎo de nà wèi shàn zhī shì xiàn zài zhèng zài hé biān de shā zhōu shàng nǐ gǎn kuài qù zhǎo tā
找的那位善知识，现在正在河边的沙洲上，你赶快去找他
ba
吧！」

shàn cái tóng zǐ yī tīng hěn gāo xìng de wǎng hé biān de fāng xiàng zǒu qù yuǎn yuǎn wàng
善财童子一听，很高兴地往河边的方向走去。远远望
qù zhī jiàn yī dà qún tóng zǐ wéi rào zhe zì zài zhǔ tóng zǐ yì qǐ zài hé biān xìng gāo cǎi
去，只见一大群童子围绕着自在主童子，一起在河边兴高采
liè de wǎn duī shā zǐ de yóu xì yǒu de duī shā tā yǒu de niē fó xiàng
烈地玩堆沙子的游戏，有的堆沙塔，有的捏佛像。

shàn cái tóng zǐ zǒu guò qù xiàng zì zài zhǔ tóng zǐ wǔ tǐ tóu dì de lǐ bài yóu yòu
善财童子走过去，向自在主童子五体投地的礼拜，由右
xiàng zuǒ rào zhe zì zài zhǔ zǒu le hǎo duō quān hòu zhàn zài tā de miàn qián tíng le xià lái gōng jìng
向左绕着自在主走了好多圈后，站在他的面前停了下来，恭敬

de hé zhǎng bìng zhàn zài yī biān shuō shèng zhě wǒ yǐ jīng xiān fā ā nù duō luó sān miào sān
地合掌，并站在一边说：「圣者！我已经先发阿耨多罗三藐三
pú tí xīn dàn wǒ hái bù zhī yīng gāi rú hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào xī wǎng nín
菩提心，但我还不知应该如何学菩萨行、修菩萨道，希望您
néng cí bēi wéi wǒ jiě shuō shàn cái tóng zǐ shuō wán biàn jìng jìng de děng dài zì zài zhǔ tóng
能慈悲为我解说。」善财童子说完，便静静地等待自在主童
zǐ de kāi shì 。
子的开示。

zì zài zhǔ tóng zǐ kàn kàn shàn cái tóng zǐ hěn gāo xìng de shuō shàn nán zǐ wǒ yǐ
自在主童子看看善财童子，很高兴地说：「善男子！我以
qián céng jīng zài wén shū lì pú sà nà lǐ xué xí yī qiè shì jiān shàng de zhī shì hái yǒu xiàng shù
前曾经在文殊利菩萨那里学习一切世间上的知识，还有像数
zì jiàn zhù diào kè yī yào déng déng shì jiān shàng gè xíng gè yè de jì qiǎo yīn ér wù dé
字、建筑、雕刻、医药等等世间上各行各业的技巧，因而悟得
le yī qiè gōng qiǎo shén tōng zhì fǎ mén wǒ cóng zhè ge fǎ mén tǐ huì dào shì jiān de wén
了『一切工巧神通智法门』。我从这个法门体会到世间的文
shū zhī shì shù xué suàn shù yìn jiè chù zhè zhǒng zhǒng de fǎ lǐ
书知识、数学算数、印、界处……这种种的法理。

liǎo zhī qí zhōng de dào lǐ hòu wǒ yīn cǐ chéng wéi yī shī wǒ kě yǐ yī zhì shì jiān
了知其中的道理后，我因此成为医师，我可以医治世间
shàng suǒ yǒu de bìng bāo guā zhōng fēng jīng luán diàn xiǎn huò bèi guǐ fù shēn de bìng yě néng zhì
上所有的病，包括中风、痉挛、癫痫、或被鬼附身的病也能治
liáo tóng shí wǒ yě shì yī ge jiàn zhù jiā néng gòu jiàn zào chéng shì jù luò gōng diàn wū zhái
疗；同时我也是一个建筑家，能够建造城市聚落、宫殿屋宅、
tíng tái lóu gé yǐ jí bù zhì jīng měi de huā yuán jǐng lín wǒ yòu shì yī wèi yào jì xué jiā
亭台楼阁以及布置精美的花园景林；我又是一位药剂学家，
shàn cháng tiáo pèi liàn zhì zhōng zhōng xiān yào tóng shí wǒ yě shì yī ge jīng lǐ rén hěn huì guǎn lǐ
擅长调配炼制种种仙药；同时我也是一个经理人，很会管理
shì yè xiàng tián dì yào rú hé gēng zhòng cái huì féng shōu shēng yì yào zěn yàng jīng yíng cái huì zhuàn
事业，像田地要如何耕种才会丰收，生意要怎样经营才会赚
qián děng děng dōu néng chǔ lǐ de yǒu tiáo bù wěn jīng rán yǒu xù wǒ yòu shì zhān xiàng jiā suàn
钱等等，都能处理得有条不紊，井然有序；我又是占相家，算
mìng bǔ guā děng wǒ dōu jīng tōng néng cóng zhòng shēng de shēn tǐ róng mào dòng zuò xíng tài yán
命、卜卦等我都精通，能从众生的身体、容貌、动作形态、言
xíng jǔ zhǐ fēn biàn chū zhè ge rén huì wǎng shēng shàn dào huò è dào rú guǒ shì xiǎng xiū xíng de rén
行举止分辨出这个人会往生善道或恶道。如果是想修行的人
dào wǒ miàn qián wǒ yī kàn jiù néng zhī dào tā yǐ qián shì xiū shén me fǎ mén ér xiān zài yòu
到我面前，我一看就能知道他以前是修什么法门，而现在又
yīng gāi jiāo tā shén me fǎ mén dōu qīng chǔ fēn míng jué bú huì cuò wù
应该教他什么法门，都清楚分明绝不会错误。

shàn nán zǐ tóng shí wǒ yòu shì yī wèi shù xué jiā hái zhī dào pú sà de suàn fǎ
善男子！同时我又是一位数学家，还知道菩萨的算法。

suǒ wèi yī ér shí shí ér bǎi
所谓一而十、十而百、
bǎi ér qiān qiān ér wàn dàn pú
百而千、千而万；但菩
sà de suàn fǎ bú shì shí jìn fǎ
萨的算法不是十进法，
ér shì bǎi wàn jìn fǎ shèn zhì qiān
而是百万进法，甚至千
wàn jìn fǎ shèn zhì bù kě shuō bù
万进法，甚至不可说不
kě shuō jìn fǎ yī bǎi ge luò chà
可说进法：一百个洛叉
wéi yī ge jù zhī bǎi wàn
为一个俱胝（百万），
jù zhī de píng fāng wéi yī ge ā yú
俱胝的平方为一个阿庾

duō zài wǎng shàng de nà yóu tā pín pó luó jīn jié luó yōu bō luó bō tóu mó sēng
多，再往上的那由他、频婆罗、矜羯罗、优钵罗、波头摩、僧
qī qù yǔ yì zhí dào bù kě shuō bù kě shuō zhuǎn wéi zhǐ
祇、趣、喻、……一直到不可说不可说转为止。

wǒ yóu zhè ge suàn fǎ jiù suàn dà dào wú liàng yóu xún guǎng dà de shā duī nèi cáng le duō
我由这个算法，就算大到无量由旬广大的沙堆内藏了多
shǎo kē lì de shā zǐ dòu néng tuī suàn yě yīn wèi zhè yàng dāng wú liàng wú biān de fǎ jiè huà
少颗粒的沙子都能推算。也因为这样，当无量无边的法界化
xiàn zài nǐ miàn qián shí nǐ cái néng zhī dào shí fāng shì jiè suǒ yǒu de míng zì shì jiè de xíng
现在你面前时，你才能知道十方世界所有的名字、世界的形
zhuàng shèn zhì shì jiè zhōng měi yī ge zhòng shēng de lái lóng qù mài dōu néng qīng chǔ míng bái wéi
状、甚至世界中每一个众生的来龙去脉，都能清楚明白。为
shén me ne yīn wèi dōu shì cóng wǒ de xīn zhōng shēng chū lái de
什么呢？因为都是从我的心中生出来的。

shàn nán zǐ wǒ zhī zhī dào zhè ge yī qiè gōng qiǎo shén tōng zhì fǎ mén yīn liǎo jiě
善男子！我只知道这个『一切工巧神通智法门』，因了解
fǎ jiè yī qiè yīn yuán ér xiǎn qǐ dà shén tōng zhì huì guāng míng de fǎ mén
法界一切因缘，而现起大神通智慧光明的法门。

rú guǒ nǐ hái yào liǎo jiě zhū dà pú sà men gèng jìn yí bù de míng shù fǎ mén yǐ jí
如果你还要了解诸大菩萨们更进一步的名数法门，以及
tā men zhǒng zhǒng shū shèng de gōng dé xíng nà me nǐ zài yóu cǐ xiàng nán qù yǒu yī zuò hěn dà
他们种种殊胜的功德行，那么你再由此向南去，有一座很大
de chéng jiào zuò hǎi zhù lǐ miàn zhù zhe yī wèi jù zú yōu pó yī nǐ kě yǐ qù xiàng tā qǐng
的城叫做海住，里面住着一位具足优婆夷，你可以去向她请
jiào pú sà xíng pú sà dào de mì jué tā yí dìng huì hěn yòng xīn de jiāo dǎo nǐ de
教菩萨行、菩萨道的秘诀，她一定会很用心地教导你的。」

dì shí sān cān jù zú yōu pó yí
第十三参：具足优婆夷

shàn cái tóng zǐ dì shí sān yì hǎi zhù chéng zhōng cān jù zú yōu pō yí fù shǐ yì zuò ,
善财童子第十三诣：海住城中，参具足优婆夷。数十亿座，
yǎn wú liàng rén ān yī xiǎo qì yōng wú liàng shí wàn fāng lái zhě xī dé mǎn zú 。 dé
延无量人，安一小器，涌无量食，万方来者，悉得满足。得
wú jìn fú dé zàng fǎ mén zhèng wú wéi nǐ xíng 。
无尽福德藏法门。证「无违逆行」。

zàn yuē :
赞曰：

hǎi zhù chéng gāo ruì qì nóng gèng guān qí tè shì wú qióng 。
海住城高瑞气浓，更观奇特事无穷。
xū zhī yīn yuē qiān bān wài jìn chū xī wēi yí qì zhōng 。
须知隐约千般外，尽出希微一器中。
sī shèng shòu chí chéng shèng guó liù fán shí hòu tuō fán lóng 。
四圣受持成胜果，六凡食后脱樊笼。
shǎo lín bié yǒu zhēn zī wèi huā guǒ xīn xiāng mǎn mù hóng 。
少林别有真滋味，花果馨香满目红。

*经文节录

èr shí shàn cái tóng zǐ guān chá sī wéi shàn zhī shì jiào yóu rú jù hǎi shòu dà yún
 尔时，善财童子观察思惟善知识教，犹如巨海受大云
 yǔ wú yǎn zú zuò shì niàn yán shàn zhī shì jiào yóu rú chūn rì shēng zhǎng yī qiè
 雨，无有厌足。作是念言：「善知识教，犹如春日，生长一切
 shàn fǎ gēn miáo shàn zhī shì jiào yóu rú mǎn yuè fán suǒ zhào jí jiē shǐ qīng liáng shàn zhī shì
 善法根苗；善知识教，犹如满月，凡所照及皆使清凉；善知识
 jiào rú xià xuě shān néng chú yī qiè zhū shòu rè kě shàn zhī shì jiào yóu rú dì shì zhòng
 教，如夏雪山，能除一切诸兽热渴；善知识教，犹如帝释，众
 huì wéi rào wú néng yǐng bì néng fú yī dào xiū luó jūn zhòng
 会围绕，无能映蔽，能伏异道修罗军众。」

rú shì sī wéi jiàn cǐ yóu xíng zhì hǎi zhù chéng chù chù xún mì cǐ yōu pó yī
 如是思惟。渐次游行，至海住城，处处寻觅此优婆夷。
 shí bǐ zhòng rén xiàn gào zhī yán shàn nán zǐ cǐ yōu pó yī zài cǐ chéng zhōng suǒ zhù zhāi
 时，彼众人咸告之言：「善男子！此优婆夷在此城中所住宅
 nèi
 内。」

shàn cái wén yī jí yì qí mén hé zhǎng ér lì qí zhāi guǎng bó zhòng zhòng zhuāng yán
 善财闻已，即诣其门，合掌而立。其宅广博，种种庄严，
 zhòng bǎo yuán qiáng zhōu zā wéi rào sì miàn jiē yǒu bǎo zhuāng yán mén shàn cái rù yī jiàn yōu pó yī
 众宝垣墙周匝围绕，四面皆有宝庄严门。善财入已，见优婆夷

chǔ yú bǎo zuò shèng nián hào sè duān zhèng kě xǐ sù fú chuí fà shēn wú yīng luò qí shēn
 处于宝座，盛年好色，端正可喜，素服垂发，身无璎珞，其身
 sè xiàng wēi dé guāng míng chū fó pú sà yú wú néng jí yú qí zhái nèi fù shí yì
 色相威德光明——除佛菩萨，余无能及。于其宅内，数十亿
 zuò zhái zhōng wú yǒu yī fú yǐn shí jī yú yī qiè zī shēng zhī wù dàn yú qí qián zhì yī
 座，宅中无有衣服、饮食及余一切资生之物，但于其前置一
 xiǎo qì fù yǒu yī wàn tóng nǚ wéi rào wēi yí sè xiàng rú tiān cǎi nǚ yán yīn měi miào shēn
 小器。复有一万童女围绕，威仪色相如天采女，言音美妙，身
 chū miào xiāng
 出妙香。

ěr shí shàn cái jì jiàn jù zú yōu pō yī yǐ dǐng lǐ qí zú gōng jìng wéi rào
 尔时，善财既见具足优婆夷已，顶礼其足，恭敬围绕，
 hé zhǎng ér lì bái yán shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn
 合掌而立。白言：「圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，
 ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng yòu
 而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善能诱
 huǐ yuàn wéi wǒ shuō
 诲，愿为我说！」

bǐ jí gào yán shàn nán zǐ wǒ dé pú sà wú jìn fú dé zàng jiě tuō mén néng yú
 彼即告言：「善男子！我得菩萨无尽福德藏解脱门，能于
 rú shì yī xiǎo qì zhōng suí zhū zhòng shēng zhōng zhōng yù yào chū shēng zhōng zhōng měi wèi yīn shí xī
 如是一小器中，随诸众生种种欲乐，出生种种美味饮食，悉
 lìng chōng mǎn dōng fāng yī shì jiè nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè
 令充满。东方一世界，乃至不可说不可说佛刹微尘数世界
 zhōng suǒ yǒu yī shēng suǒ xī pú sà shí wǒ shí yǐ jiē pú tí shù xià zuò yú dào chǎng xiáng
 中，所有一生所系菩萨，食我食已，皆菩提树下坐于道场，降
 fú mó jūn chéng ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí rú dōng fāng nán xī běi fāng sì wéi shàng
 伏魔军，成阿耨多罗三藐三菩提。如东方，南西北方，四维上
 xià yì fù rú shì
 下，亦复如是。」

「shàn nán zǐ rú jiàn wǒ cǐ shí qiān tóng nǚ juàn shǔ yǐ fǒu dá yán yǐ
 「善男子！汝见我此十千童女眷属已不？」答言：「已
 jiàn
 见。」

yōu pō yī yán shàn nán zǐ cǐ shí qiān tóng nǚ ér wéi shàng shǒu rú shì juàn shǔ bǎi
 优婆夷言：「善男子！此十千童女而为上首，如是眷属百
 wàn ā sēng qī jiē xī yǔ wǒ tóng xíng tóng yuàn tóng shàn gēn shì shí qiān tóng nǚ néng yú
 万阿僧祇，皆悉与我同行、同愿、同善根。是十千童女，能于
 cǐ qì qǔ shàng yǐn shí yī chà nà qīng biàn zhì shí fāng gòng yǎng yī qiè hòu shēn pú sà shēng
 此器取上饮食，一刹那顷遍至十方，供养一切后身菩萨、声
 wén dú jué nǎi zhì biàn jí zhū è guǐ qù jiē lìng chōng zú cǐ shí qiān nǚ yǐ wǒ cǐ
 闻、独觉，乃至遍及诸恶鬼趣，皆令充足。此十千女以我此

善财童子五十三参的故事

qì nēng yú tiān zhōng chōng zú tiān shí nǎi zhì rén zhōng chōng zú rén shí shàn nán zǐ qiě dài xū
器，能于天中充足天食，乃至人中充足人食。善男子！且待须
yú rǔ dāng zì jiàn
史，汝当自见。」

shuō shì yǔ shí shàn cái zé jiàn wú liàng zhòng shēng cóng sì mén rù jiē yōu pō yí běn yuàn
说是语时，善财则见无量众生从四门入，皆优婆夷本愿
suǒ qǐng jì lái jí yǐ fù zuò líng zuò suí qí suǒ xū jǐ shī yǐn shí xī shǐ chōng
所请。既来集已，敷座令坐，随其所须，给施饮食，悉使充
zú
足。

gào shàn cái yán shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ wú jìn fú dé zàng jiě tuō mén rú
告善财言：「善男子！我唯知此无尽福德藏解脱门，如
zhū pú sà mó hè sà yī qiē gōng dé yóu rú dà hǎi shēn shēn wú jìn yóu rú xū kōng guǎng dà
诸菩萨摩诃萨一切功德，犹如大海甚深无尽，犹如虚空广大
wú jì ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng shàn nán zǐ nán fāng yǒu chéng míng
无际，而我云何能知、能说彼功德行？善男子！南方有城，名
yuē dà xīng bǐ yǒu jū shì míng yuē míng zhì rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà
曰：大兴；彼有居士，名曰：明智。汝诣彼问菩萨云何学菩萨
xíng xiū pú sà dào
行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā zhān yǎng wú yàn cí tuì ér
时，善财童子顶礼其足，绕无量匝，瞻仰无厌，辞退而
qù
去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiàng
善财童子向
zì zài zhǔ tóng zǐ dào bié
自在主童子道别
hòu , yí biān zǒu yí biān
后，一边走一边
xiǎng zhe : 「 cháng jiǔ yǐ
想着：「长久以
lái , zhè yí lù shàng de
来，这一路上的
shàn zhī shī duì wǒ suǒ zuò
善知识对我所做
de jiāo dǎo , jiù hǎo xiàng
的教导，就好像
shì chūn tiān de tài yáng ,
是春天的太阳，
yī qiè zhòng shēng xīn zhōng shàn
一切众生心中善
fǎ de gēn miào dòu yīn cǐ
法的根苗都因此
ér néng chéng zhǎng zhuàng
而能成长茁壮；
rú tóng qīng jìng de mǎn
如同清净的满
yuè , yīn fù yī qiè zhòng
月，荫覆一切众
shēng , gěi tā men dài lái
生，给他们带来

qīng liáng ; yòu xiàng xià tiān shān shàng de bīng xuě róng jiě , xiāo chú yī qiè shēng líng de gān kě yě
清凉；又像夏天山上的冰雪溶解，消除一切生灵的干渴；也
xiàng dì shì tiān zhòng , néng xiáng fú wài dào mó jūn , shǐ xiū dào zhě bù bèi qīn hài 。 zhēn zhèng xiǎng
像帝释天众，能降服外道魔军，使修道者不被侵害。真正想
xué fǎ de rén , duì shàn zhī shī de jiāo dǎo , jiù hǎo xiàng hào hàn de hǎi yáng shòu dào dà yǔ de
学法的人，对善知识的教导，就好像浩瀚的海洋受到大雨的
guàn zhù , shì yǒng yuǎn bù huì jué de duō de 。
灌注，是永远不会觉得多的。」

dāng shàn cái tóng zǐ xīn zhōng bù duàn de yǒng chū duì fǎ jí fó pú sà de gǎn dòng shí , bù
当善财童子心中不断地涌出对法及佛菩萨的感动时，不
zhī bù jué jiān , yǐ jīng dào le hǎi zhù chéng 。 zhè zuò hǎi zhù chéng , yī shān miàn hǎi , fēng jǐng xiù
知不觉间，已经到了海住城。这座海住城，依山面海，风景秀

善财童子五十三参的故事

lì jū mǐn yě qīn qiè yǒu lǐ jīng guò hǎo xīn lù rén de zhǐ diǎn dé zhī jù zú yōu pō
丽，居民也亲切有礼。经过好心路人的指点，得知具足优婆
yī de zhù chù shàn cái tóng zǐ xīng chōng chōng de jiù gǎn dào jù zú yōu pō yī jiā mén kǒu
夷的住处，善财童子兴冲冲地就赶到具足优婆夷家门口。

jù zú yōu pō yī de zhù zhái shì yí ge guǎng bó fù lì de dà jiàn zhù wū zi wài wéi
具足优婆夷的住宅是一个广博富丽的大建筑，屋子外围
yóu bǎo shí suǒ qiè chéng de wéi qiāng huán rào sì miàn gè kāi shè le yuán xíng gōng mén jìn mén shí yí
由宝石所砌成的围墙环绕，四面各开设了圆形拱门。进门时一
kàn yōu pō yī jiù zuò zài qī bǎo xiāng chéng de bǎo zuò shàng zhǐ jiàn tā róng mào duān zhuāng zhèng
看，优婆夷就坐在七宝镶成的宝座上，只见她容貌端庄，正
zhí shèng nián měi mào zhī jī shēn chuān sù sè de fú shì tóu fà chuí zài nǎo hòu shēn shàng suī rán
值盛年美貌之际，身穿素色的服饰，头发垂在脑后，身上虽然
méi yǒu pèi dài shì wù què tòu lù zhe yí gǔ zhuāng yán guāng míng de qì shì chú le fó pú sà
没有配戴饰物，却透露着一股庄严光明的气势，除了佛菩萨

zhī wài zài méi yǒu rén néng yǔ tā xiāng bǐ shàn cái tóng zǐ huán gù wú nèi lǐ miàn jìng rán
之外，再没有人能与她相比。善财童子环顾屋内，里面竟然
yǒu shí yī ge zuò wèi zhēn shì guǎng dà bù guò lǐ miàn méi yǒu shēn me yī fú huò shì chī de
有十亿个座位，真是广大，不过里面没有什么衣服或是吃的
dōng xī zhǐ shì zài jù zú yōu pō yī zuò wèi qián fàng zhì zhe yī ge xiǎo qì mǐn
东西，只是在具足优婆夷座位前放置着一个小器皿。

yōu pō yī de shēn biān yǒu yī wàn ge tóng nǚ wéi rào zhe zhè xiē tóng nǚ zhǎng de dōu gēn
优婆夷的身边有一万个童女围绕着，这些童女长得都跟
tiān shàng de xiān nǚ yī yàng duān zhuāng ér tā men de shēng yīn yòu shì nà me de yuè ěr shēn shàng
天上的仙女一样端庄，而她们的声音又是那么的悦耳，身上
yě sǎn fā yī gū qí miào de xiāng qì zhǐ yào kàn guò tā men de rén jiù bú huì zài tān zhuó
也散发一股奇妙的香气，只要看过她们的人，就不会再贪着
zhè shì shàng de rēn hé dōng xī zhǐ yào wén dào xiāng wèi de rén zì rán xīn píng qì hé qiān gōng
这世上的任何东西；只要闻到香味的人，自然心平气和谦恭
yǒu lǐ ruò yǒu tīng dào tā men shēng yīn de rén jiāng shēng chū wú liàng de huān xī xīn ér zhè
有礼；若有听到她们声音的人，将生出无量的欢喜心；而这
xiē dōu shì jù zú yōu pō yī duō shēng lèi jié xiū shàn jī dé de jié guǒ
些都是具足优婆夷多生累劫修善积德的结果。

cǐ shí shàn cái tóng zǐ xiàng jù zú yōu pō yī dǐng lǐ yóu yòu xiàng zuǒ rào zhe jù zú
此时，善财童子向具足优婆夷顶礼，由右向左绕着具足
yōu pō yī zǒu le hǎo jǐ quān zài tā de miàn qián tíng xià hé zhǎng ér lì bìng kāi kǒu shuō
优婆夷走了好几圈，在她的面前停下，合掌而立，并开口说：
shèng zhě wǒ tīng wén nín duì xíng sà wú dào lì yì zhòng shēng hěn yǒu xīn dé tè dì cóng
「圣者！我听闻您对行菩萨道、利益众生很有心得，特地从
hěn yuǎn de dì fāng lái xiàng nín qǐng jiào qiú nín cí bēi chuán shòu wèi wǒ shuō fǎ
很远的地方来向您请教，求您慈悲传受，为我说法。」

yōu pō yī tīng le zhī hòu shuō wǒ suǒ zhèng dé de fǎ mén shì pú sà wú jìn fú
优婆夷听了之后说：「我所证得的法门是『菩萨无尽福
dé zàng jiě tuō mén』，也就是菩萨以无量无边的福德，使众生悟道
jiě tuō de fǎ mén nǐ kàn dào le wǒ miàn qián zhè ge xiǎo xiǎo de qì mǐn ma nà shì ge jù
解脱的法门。你看到了我面前这个小小的器皿吗？那是个聚
bǎo xiāng suī rán tā zhǐ shì yī ge xiǎo xiǎo de qì mǐn què néng suí yī qiè zhòng shēng de xǐ hào
宝箱，虽然它只是一个小小的器皿，却能随一切众生的喜好，
èr biàn chū wú liàng wú biān de bǎo wù jí shàng děng de měi shí zhǐ yào nǐ xiǎng yào shēn me jiù yǒu
而变出无量无边的宝物及上等的美食，只要你想要什么就有
shēn me ér qiě qǔ zhī bù jìn yòng zhī bù jié bù guǎn dà jiā qǔ yòng duō shǎo qì mǐn zhōng
什么，而且取之不尽、用之不竭，不管大家取用多少，器皿中
de dōng xī zǒng shì bú jiàn jiǎn shǎo
的东西总是不见减少。

shàn nán zǐ wú lùn nǐ shì xiū shén me fǎ mén zhǐ yào chī le wǒ de shí wù mǎ
善男子！无论你是修什么法门，只要吃了我的食物，马

shàng kāi chū zhì huì dé dào zhèng guǒ shèn zhì shì yī shēn bǔ chù de pú sà zhǐ yào chī le wǒ
上开出智慧，得到证果；甚至是一身补处的菩萨只要吃了我
de shí wù hòu dōu néng yú pú tí shù xià xiàng fú mó wáng de jūn duì chéng jiù wú shàng de
的食物后，都能于菩提树下，降伏魔王的军队，成就无上的
fó guǒ
佛果。」

jù zú yōu pó yí yòu wèn shàn cái tóng zǐ nǐ kàn dào zhè yī wàn ge suí wǒ xiū xíng
具足优婆夷又问善财童子：「你看到这一万个随我修行
de tóng nǚ le ma zhè yī wàn tóng nǚ jīn shì wǒ wú liàng juān shǔ de dài biǎo dōu hē wǒ tóng
的童女了吗？这一万童女仅是我无量眷属的代表，都和我同
yī yuàn lì yī qǐ xiū xíng zhèng dào tóng yàng de jìng jiè le tā men yě néng cóng zhè ge qì
一愿力、一起修行，证到同样的境界了。她们也能从这个器
mǐn zhōng qǔ chū zhǒng zhǒng shàng děng měi wèi de yǐn shí zài yī chà nà jiān gòng yǎng shí fāng yī qiè shēng
皿中取出种种上等美味的饮食，在一刹那间供养十方一切声
wén dū jué yī shēng bǔ chù pú sà shèn zhì shì è guǐ dào de zhòng shēng tiān dào rén
闻、独觉、一生补处菩萨，甚至是恶鬼道的众生、天道、人
jiān shí fǎ jiè suǒ yǒu zhòng shēng dōu néng ràng tā men huò dé bǎo zú shàn nán zǐ qǐng nǐ shāo
间、十法界所有众生，都能让他们获得饱足。善男子！请你稍
děng yī huǐ ěr jiù néng zì jǐ qīn yǎn jiàn dào wǒ suǒ shuō de yī qiè le
等一会儿，就能自己亲眼见到我所说的一切了。」

jù zú yōu pó yí zhèng shuō huà de shí hòu shàn cái tóng zǐ jiàn dào wú liàng zhòng shēng fēn
具足优婆夷正说话的时候，善财童子见到无量众生，分
bié cóng sì biān de mén jìn lái jù zú yōu pó yí pū shè le shí yì de zuò wèi ràng dà zhòng
别从四边的门进来。具足优婆夷铺设了十亿的座位，让大众
ān zuò qí shàng měi ge zhòng shēng dōu suí zhe zì jǐ de xǔ yào xǐ hào huò dé fēng fù de yǐn
安坐其上，每个众生都随着自己的需要喜好，获得丰富的饮
shí dé dào wán quán de mǎn zú
食，得到完全的满足。

jù zú yōu pó yí yòu gào sù shàn cái tóng zǐ shuō shàn nán zǐ wǒ suǒ zhèng dé de
具足优婆夷又告诉善财童子说：「善男子！我所证得的
jiù shì zhè ge pú sà wú jìn fú dé zàng jiě tuō mén dàn dà pú sà men de gōng dé
就是这个『菩萨无尽福德藏解脱门』。但大菩萨们的功德
xíng jiù hǎo xiàng dà hǎi yì bān de shēn suì wú jìn xiàng xū kōng yì bān de guǎng dà wú jì
行，就好像大海一般的深邃无尽，像虚空一般的广大无际，
bú shì wǒ néng yòng yǎn yǔ jiù néng jiǎn dān xù shuō
不是我能用言语就能简单叙说。

nǐ rú guǒ yào jìn yí bù qù lǐ jiě kě yǐ xiàng nán zǒu qù nà biān de dà xíng
你如果要进一步去理解，可以向南走去，那边的大兴
chéng yǒu yī wèi míng zhì jū shì fēi cháng zhí de cān fǎng gǎn kuài qù ba
城，有一位明智居士非常值得参访，赶快去吧！」

dì shí sì cān míng zhì jū shì
第十四参：明智居士

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì shí sì yì dà xīng chéng cān míng zhì jū shì chǔ gāo tái shàng yǎng
 善财童子第十四诣：大兴城，参明智居士。处高台上仰
 shì kōng zhōng yī qiè zhū bǎo bīn fēn ér xià ruò guì ruò pín cái shī fǎ shī yī qiè
 视空中，一切诸宝缤纷而下，若贵、若贫，财施、法施，一切
 zhòng huì pǔ jiē mǎn zú dé suí yì chū shēng fú dé zàng fǎ mén zhèng wú qū náo xíng
 众会普皆满足。得随意出生福德藏法门。证「无屈挠行」。

zàn yuē
赞曰：

wàn xiàng chéng míng jué diǎn āi dà xīng jū shì zài gāo tái
万象澄明绝点埃，大兴居士在高台。

qiú cái qióng zǐ fēn fēn dào tīng fǎ gāo liú dié dié lái
求财穷子纷纷到，听法高流叠叠来。

shī wù yīng jī xīn lù yuǎn chū shēng suí yì zàng mén kāi
施物应机心路远，出生随意藏门开。

wàn bān qiān yàng cóng kōng luò wú liàng rén tiān bǎo nuǎn huí
万般千样从空落，无量人天饱暖回。

※经文节录

jiàn cì ér xíng ,
渐次而行，
zhì dà xīng chéng zhōu biàn
至大兴城，周遍
tuī qiú míng zhì jū shì 。
推求明智居士。
yú shàn zhī shī xīn shēng kě
于善知识心生渴
yǎng yǐ shàn zhī shī xūn
仰，以善知识熏
xí qí xīn yú shàn zhī
习其心，于善知
shí zhì yù jiān gù fāng
识志欲坚固，方
biàn qiú jiàn zhū shàn zhī shī
便求见诸善知识
xīn bú tuī zhuǎn yuàn dé
心不退转，愿得
chéng shì zhū shàn zhī shī xīn
承事诸善知识心
wú xiè juǎn 。
无懈倦。

ěr shí shàn cái
尔时，善财
jiàn bǐ jū shì zài qí
见彼居士，在其
chéng nèi shì sì qū dào qī
城内市四衢道七

bǎo tái shàng shí qiān juǎn shǔ qián hòu wéi rào sè xiàng duān yán rén suǒ xǐ jiàn shàn cái dǐng lǐ
宝台上，十千眷属前后围绕，色相端严，人所喜见。善财顶礼
qí zú rào wú liàng zū hé zhǎng ér lì bái yán : 「 shèng zhě wǒ wèi lì yī yī qiè zhòng
其足，绕无量匝，合掌而立，白言：「圣者！我为利益一切众
shēng gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng rù yī qiè zhì chéng gù fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí
生故，为令一切众生入一切智城故，发阿耨多罗三藐三菩提
xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào néng wèi yī qiè zhòng shēng
心；而未知菩萨云何学菩萨行，云何修菩萨道，能为一切众生
zuò yī zhǐ chù ?
作依止处？」

jū shì gào yán : 「 shàn zāi shàn zāi rú nǎi néng fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí
居士告言：「善哉！善哉！汝乃能发阿耨多罗三藐三菩提

善财童子五十三参的故事

xīn fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn shì rén nán dé ruò néng fā xīn shì rén zé
心。发阿耨多罗三藐三菩提心，是人难得。若能发心，是人则
néng qiú pú sà xíng zhí yù shàn zhī shì héng wú yàn zú qīn jìn shàn zhī shì héng wú láo juàn
能求菩萨行，值遇善知识恒无厌足，亲近善知识恒无劳倦，
xíng shàn zhī shī jiāo wèi céng dài duò bǐng shàn zhī shì xīn wú yǒu wù shī
行善知识教未曾怠惰，禀善知识心无有误差。」

「shàn nán zǐ rǔ jiàn wǒ cǐ zhòng huì rén fǒu shàn cái dá yán wéi rán yǐ
善男子！汝见我此众会人不？」善财答言：「唯然！已
jiàn
见。」

jū shī yán shàn nán zǐ wǒ yǐ lìng qí fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí xīn
居士言：「善男子！我已令其发阿耨多罗三藐三菩提心，
shēng rú lái jiā zēng zhǎng bái fǎ ān zhù wú liàng zhū bō luó mì xué fó shí lì lí shì jiān
生如来家，增长白法，安住无量诸波罗密，学佛十力，离世间
zhǒng zhù rú lái zhǒng qī shēng sǐ lún zhuǎn zhèng fǎ lún miè sān è qù zhù zhèng fǎ qù
种，住如来种，弃生死轮，转正法轮，灭三恶趣，住正法趣，
rú zhū pú sà xī néng jiù hù yī qiè zhòng shēng shàn nán zǐ wǒ dé suí yì chū shēng fú dé zàng
如诸菩萨悉能救护一切众生。善男子！我得随意出生福德藏
jiě tuō mén fán yǒu suǒ xū xī mǎn qí yuàn nǎi zhì wèi shuō zhēn shí miào fǎ shàn nán zǐ qiè
解脱门。凡有所须悉满其愿，乃至为说真实妙法。善男子！且
dài xū yú rǔ dāng zì jiàn
待须臾，汝当自见。」

shuō shì yǔ shí wú liàng zhòng shēng cóng zhǒng zhǒng fāng suǒ zhǒng zhǒng shì jiè zhǒng zhǒng guó
说是语时，无量众生从种种方所、种种世界、种种国
tǔ zhǒng zhǒng chéng yì xíng lèi gè bié ài yù bù tóng jiē yǐ pú sà wǎng xī yuàn lì qí
土、种种城邑，形类各别，爱欲不同，皆以菩萨往昔愿力，其
shù wú biān jù lái jí huì gè suí suǒ yù ér yǒu qiú qǐng
数无边，俱来集会，各随所欲而有求请。

ěr shí jū shī zhī zhòng pǔ jí xū yú xì niàn yǎng shì xū kōng rú qí suǒ xū
尔时，居士知众普集，须臾系念，仰视虚空。如其所须，
xī cóng kōng xià yī qiè zhòng huì pǔ jiē mǎn zú rán hòu fù wèi shuō zhǒng zhǒng fǎ rú shì yī
悉从空下，一切众会普皆满足，然后复为说种种法。如是一
qiè mí bù zhōu shàn rán hòu xī wèi rú yīng shuō fǎ jì wén fǎ yǐ huán guī běn chù
切靡不周赡，然后悉为如应说法。既闻法已，还归本处。

ěr shí jū shī wèi shàn cái tóng zǐ shì xiàn pú sà bù kě sī yì jiě tuō jìng jiè yǐ
尔时，居士为善财童子示现菩萨不可思议解脱境界已，
gào yán shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ suí yì chū shēng fú dé zàng jiě tuō mén rú zhū pú sà
告言：「善男子！我唯知此随意出生福德藏解脱门。如诸菩萨
mó hē sà chéng jiù bǎo shǒu biàn fù yī qiè shí fāng guó tǔ yǐ zì zài lì pǔ yǔ yī qiè zī
摩诃萨成就宝手，遍覆一切十方国土，以自在力普雨一切资
shēng zhī jù biàn mǎn yī qiè zhòng shēng zhù chù jí zhū rú lái zhòng huì dào chǎng huò yǐ chéng shóu
生之具，遍满一切众生住处，及诸如来众会道场。或以成熟

yī qiè zhòng shēng huò yǐ gòng yǎng yī qiè zhū fó ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ zhū gōng
一切众生，或以供养一切诸佛；而我云何能知、能说彼诸功
dé zì zài shén lì
德自在神力？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī dà chéng míng shī zǐ gōng bǐ yǒu zhǎng zhě
善男子！于此南方，有一大城，名：师子宫；彼有长者，
míng fǎ bǎo jì rú kě wǎng wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
名：法宝髻。汝可往问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ huān xǐ yǒng yuè gōng jìng zūn zhòng rú dì zǐ lǐ dǐng lǐ qí
时，善财童子欢喜踊跃，恭敬尊重，如弟子礼，顶礼其
zú rào wú liàng zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér qù
足，绕无量匝，殷勤瞻仰，辞退而去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ dé dào
善财童子得到
jù zú yōu pō yī de jiāo dǎo
具足优婆夷的教导
hòu , mǎn xīn huān xī de xiàng
后，满心欢喜地向
dà xīng chéng chū fā yán lù
大兴城出发，沿路
shàn cái tóng zǐ xīn lǐ xiǎng
善财童子心里想
zhe : 「 shàn zhī shī de fú
着：「善知识的福
dé jiù hǎo xiàng dà hǎi yí yàng
德就好像大海一样
hào hàn wú yīn rǎng rén wú
浩瀚无垠，让人无
fǎ zhī dào tā de jiū jīng 。
法知道它的究竟。
tā bù jǐn lì yì le yī qiè
它不仅利益了一切
zhòng shēng yě zēng jiā le wǒ
众生，也增加了我
de xīn xīn hē yuàn lì 。
的信心和愿力。」
ěr dāng shàn cái tóng zǐ zhèng gǎn
而当善财童子正感

dòng de shí hòu yǐ lái dào le dà xīng chéng
动的时候，已来到了大兴城。

「 dà xīng chéng 」 sì hū xiàng zhēng zhe fó fǎ dà xīng zhī yì shàn cái tóng zǐ yòu xiǎng :
「大兴城」似乎象征着佛法大兴之意，善财童子又想：

fó fǎ jì rán yú cǐ dà xīng nà wǒ yí dìng néng zài zhè lǐ xué dào hěn duō dōng xī zēng zhǎng
「佛法既然于此大兴，那我一定能在这里学到很多东西，增长
zì jǐ de shàn gēn zào fú gèng duō de zhòng shēng xiǎng zhe xiǎng zhe biǎn pò bù jí dài de xiǎng
自己的善根，造福更多的众生。」想着想着，便迫不及待地想
kuài diǎn jìn chéng bài fǎng shàn zhī shī
快点进城拜访善知识。

rù le chéng mén yí kàn wā hǎo duō rén hǎo rè nào jiù zài zuì duō rén de shí zì
入了城门一看，哇！好多人！好热闹！就在最多人的十字

lù kǒu zhōng shàn cái tóng zǐ kàn dào míng zhì jū shì zuò zài yí zuò yóu qī zhǒng bǎo wù suǒ dǎo zào
路口中，善财童子看到明智居士坐在一座由七种宝物所打造

de bǎo tái shàng bǎo shí shù liàng zhī duō nán yǐ jì suàn bǎo tái de běn shēn zhuāng shì zhe xǔ duō
的宝台上，宝石数量之多，难以计算。宝台的本身装饰着许多
mó ní bǎo zhū bǎo tái de zhī zhù zé shì shǎn yào zhe jīn gāng zuàn shí de guāng máng gèng yǒu xǔ
摩尼宝珠，宝台的支柱则是闪耀着金刚钻石的光芒，更有许
duō chuāng fān bǎo wǎng bǎo zhāng zài tái shàng yíng fēng yáo yī gāo yǎ zhuāng yán
多幢幡、宝网、宝帐在台上迎风摇曳，高雅庄严。

yǒu yī wàn duō ge rú tiān shēn bān zhuāng yán de rén qián hòu wéi rào zhe jū shì yǒu de
有一万多个如天神般庄严的人，前后围绕着居士。有的
rén ná zhe liú lí bǎo shí suǒ zuò de chuāng fān yǒu de rén chuī zòu zhe lìng rén yú yuè de yīn
人拿着琉璃宝石所做的幢幡，有的人吹奏着令人愉悦的音
yuè kàn qǐ lái jiù hǎo xiàng zài tiān shàng yí yàng tā men qí shí yǐ qián dōu céng yǔ míng zhì jū
乐，看起来就好像在天上一样。他们其实以前都曾与明智居
shì xiū xíng guò tóng yàng de shàn gēn yě chéng jiù le pú sà de zhì yuàn yīn cǐ yì qǐ jù jí
士修行过同样的善根，也成就了菩萨的志愿，因此一起聚集
shì lì zài jū shì de zuǒ yòu jiē shòu tā de jiào dǎo
侍立在居士的左右，接受他的教导。

cǐ shí shàn cái tóng zǐ gǎn kuài zǒu guò qù xiàng míng zhì jū shì dǐng lǐ bìng yóu yòu zhì
此时，善财童子赶快走过去向明智居士顶礼，并由右至
zuǒ de rào zhe míng zhì jū shì zǒu le hǎo duō quān hòu tíng zài jū shì de miàn qián hé zhǎng zhàn zhe
左地绕着明智居士走了好多圈后，停在居士的面前合掌站着
shuō shèng zhě wǒ wèi le lì yì yī qiè zhòng shēng de yuán gù wèi le shǐ yī qiè zhòng shēng rù
说：「圣者！我为了利益一切众生的缘故，为了使一切众生入
yī qiè zhì huì zhī chéng ér fā le ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn dàn bù zhī pú sà
一切智慧之城，而发了阿耨多罗三藐三菩提心，但不知菩萨
yào rú hé xiū xíng cái néng lì yì yī qiè zhòng shēng
要如何修行，才能利益一切众生？」

jū shì tīng le zhī hòu shuō shàn zāi shàn zāi zhēn shì nán dé shàn nán zǐ néng
居士听了之后说：「善哉！善哉！真是难得！善男子！能
gòu fā pú tí xīn de rén shí zài shì hěn nán dé yí ge rén rú guǒ néng zhēn zhèng fā pú tí
够发菩提心的人实在是很难得，一个人如果能真正发菩提
xīn jiù yí dìng néng qiú dé pú sà de xíng mén wèi shén me ne yí ge fā pú tí xīn de
心，就一定能求得菩萨的行门，为什么呢？一个发菩提心的
rén tā yù dào shàn zhī shì bì dìng xǐ huān qīn jìn huān xǐ gòng yǎng duì yú shàn zhī shì de
人，他遇到善知识必定喜欢亲近、欢喜供养，对于善知识的
jiào huì yě bú huì yí huò xiè dài
教诲也不会疑惑懈怠。」

jū shì yòu wèn shàn nán zǐ nǐ yǒu kàn jiàn wǒ zhè er de tú zhòng men ma
居士又问：「善男子！你有看见我这儿的徒众们吗？」

shàn cái tóng zǐ huí dá yǒu de wǒ yǐ jīng kàn jiàn le
善财童子回答：「有的！我已经看见了。」

jū shì shuō tā men gè ge dōu yǐ jīng fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
居士说：「他们个个都已经发阿耨多罗三藐三菩提心

le tā men zài fó tuó de dì fāng huò dé xīn shēng ān zhù zài wú liàng zhū bō luó mì fǎ mén
了。他们在佛陀的地方获得新生，安住在无量诸波罗密法
zhōng shě qǐ shēng sǐ lún huí yǎn suǒ zhèng fǎ miè chú sān è qū ér zhù yú zhèng fǎ qù rú
中，舍弃生死轮回，演说正法，灭除三恶趣而住于正法趣，如
tóng yī qiè pú sà néng jiù hù yī qiè zhòng shēng ér wǒ suǒ néng jiāo nǐ de fǎ mén jiù shì suí
同一切菩萨能救护一切众生。而我所能教你的法门就是『随
yì chū shēng fú dé zàng jiě tuō mén』 wú lùn zhòng shēng yǒu shén me xū qiǔ wǒ dōu néng yī yī mǎn
意出生福德藏解脱门』，无论众生有什么需求，我都能一一满
zú tā men yī qiè de yuàn wǎng pǐ rú yī fú zhū bǎo chē mǎ yǐn shí dēng dēng nǎi zhì jiāo
足他们一切的愿望，譬如衣服、珠宝、车马、饮食等等乃至教
tā men yī qiè fó fǎ shǐ tā men chéng jiù fó dào shàn nán zǐ děng yī xià nǐ jiù kě yǐ
他们一切佛法，使他们成就佛道。善男子！等一下你就可以
kàn dào le
看到了。」

zhè shí hòu zhī jiàn gè zhǒng bù tóng xíng zhuàng bù tóng fó guó bù tóng yǔ yán de zhòng shēng
这时候，只见各种不同形状、不同佛国，不同语言的众生
dōu rú yún yǒng bān de jù jí guò lái měi ge zhòng shēng dōu tí chū bù tóng de qǐng qiú dāng rán
都如云涌般地聚集过来，每个众生都提出不同的请求。当然
zhè xiē zhòng shēng dōu shì shòu dào pú sà yuàn lì gǎn zhào ér lái de
这些众生都是受到菩萨愿力感召而来的。

jū shì zhī dào yǒu yuán de zhòng shēng dōu yǐ jīng lái le tā qǐ le yī ge dà yuàn de niàn
居士知道有缘的众生都已经来了，他起了一个大愿的念
tóu hòu wàng zhe tiān kōng zhēn shì bù kě sī yì jiù rú yī qiè zhòng shēng suǒ qǐng qiú de nà
头后望着天空。真是不可思议！就如一切众生所请求的，那
xiē dōng xī dōu tū rán cóng kōng ér jiàng shǐ suǒ yǒu zhòng shēng dōu dé dào mǎn zú dāng yī qiè zhòng
这些东西都突然从空而降，使所有众生都得到满足。当一切众
shēng bǎo zú hòu jū shì biàn duì tā men kāi shì ràng tā men zhī dào yīn yuán guǒ bào de kě
生饱足后，居士便对他们开示，让他们知道因缘果报的可
pà yǐ jí fó pú sà lì yì zhòng shēng de dà bēi yuàn lì ér yī qiè zhòng shēng tīng wén rú cǐ
怕，以及佛菩萨利益众生的大悲愿力，而一切众生听闻如此
bù kě sī yì de gōng dé hòu dōu huān xǐ xìn shòu cái gè zì huí yuán lái de dì fāng qù
不可思议的功德后，都欢喜信受，才各自回原来的地方去。

cǐ shí míng zhì jū shì gào sù shàn cái tóng zǐ shuō shàn nán zǐ wǒ zhī zhī dào zhè
此时明智居士告诉善财童子说：「善男子！我只知道这
ge suí yì chū shēng fú dé zàng jiě tuō mén zhè fǎ mén jiù hǎo xiàng yǒu xiē pú sà néng gòu
个『随意出生福德藏解脱门』，这法门就好像有些菩萨能够
cōng shǒu xiàn chū wú liàng de bǎo wù chōng mǎn shí fāng guó tǔ kě yǐ yòng lái bāng zhù zhòng shēng
从手中现出无量的宝物，充满十方国土，可以用来帮助众生，
yě kě yǐ gòng yǎng yī qiè zhū fó zhǐ shì dà pú sà men de dà bù shī gōng dé xíng shí zài
也可以供养一切诸佛。只是大菩萨们的大布施功德行，实在
shì bù kě sī yì nán yǐ xiáng jìn shù shuō
是不可思议，难以详尽述说。

cóng zhè lǐ wǎng nán fāng qù zài shī zǐ gōng chéng zhōng yǒu yí ge fǎ bǎo jì zhǎng zhě nǐ
 从这里往南方去，在师子宫城中有一个法宝髻长者，你
 yīng gāi qù xiàng tā qǐng shì rú hé xiū xíng pú sà dào ràng tā gēng jìn yí bù gào sù nǐ 。」
 应该去向他请示如何修行菩萨道，让他更进一步告诉你。」

shàn cái tóng zǐ huān xī de yōng yuè ér qǐ duì míng zhì jū shì yǐ dì zǐ de lǐ jié
 善财童子欢喜的踊跃而起，对明智居士以弟子的礼节，
 gōng jìng zūn zhòng de zài cì xiàng tā dǐng lǐ zhān yǎng rào wú liàng zā hòu cái gào cí ér qù 。
 恭敬尊重地再次向他顶礼瞻仰，绕无量匝后，才告辞而去。

善财童子五十三参的故事

dì shí wǔ cān fā bǎo jì zhǎng zhě
第十五参：法宝髻长者

第十六至師子宮城參法寶髻長者

shàn cái tóng zǐ dì shí wǔ yì shī zǐ gōng chéng cān fǎ bǎo jì zhǎng zhě zhǐ shǒu guān
 善财童子第十五诣：师子宫城，参法宝髻长者。执手观
 zhái chóng dié miào gé jiàn shí jiè shēng shī shí zhǒng bǎo guò qù xiū yīn yùn jī zhì zàng
 宅，重叠妙阁，见十界生，施十种宝，过去修因，蕴积智藏。
 dé pú sà wú liàng fú dé bǎo zàng fǎ mén ěr shí nèi xīn xiàn zhèng lí chí luàn xíng
 得菩萨无量福德宝藏法门，尔时内心现证「离痴乱行」。

zàn yuē
赞曰：

zhǐ shǒu guī jiā kàn jī néng shàn cái yí jiàn zhǎng wēi léng
 执手归家看技能，善财一见长威棱。
 shí chóng lóu gé cóng tóu qiū sān shì rú lái zuì shàng céng
 十重楼阁从头觑，三世如来最上层。
 jīn rì rén jiān chéng miào guó dāng nián fó suǒ shī xiāng dēng
 今日人间成妙果，当年佛所施香灯。
 ruò jiāng cǐ shì wéi qí tè gǔ fù nán shān wàn suì téng
 若将此事为奇特，辜负南山万岁藤。

*经文节录

【大方广佛华严经卷第六十六·入法界品第三十九之七】

ěr shí shàn cái tóng zǐ yú
尔时，善财童子于

míng zhì jū shì suǒ wén cǐ jiě tuō
明智居士所，闻此解脱

yǐ jiàn cì ér xíng xiàng shī zǐ
已，渐次而行，向师子

chéng zhōu biàn tuī qiú bǎo jì zhǎng
城，周遍推求宝髻长

zhě 。
者。

jiàn cǐ zhǎng zhě zài yú shì
见此长者在于市

zhōng jù jí wǎng yì dǐng lǐ qí
中，遽即往诣，顶礼其

zú rào wú shù zā hé zhǎng ér
足，绕无数匝，合掌而

lì bái yán : 「 shèng zhě wǒ
立，白言：「圣者！我

yǐ xiān fā ā nòu duō luó sān miào sān
已先发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún
菩提心，而未知菩萨云

hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú
何学菩萨行？云何修菩

sā dào shàn zài shèng zhě yuàn wèi wǒ shuō zhū pú sà dào wǒ chéng cǐ dào què yī qiè
萨道？善哉！圣者！愿为我说诸菩萨道，我乘此道趣一切

zhì ! 」
智！」

ěr shí zhǎng zhě zhí shàn cái shǒu jiāng yì suǒ jū shì qí shè zhái zuò rú shì yán :
尔时，长者执善财手，将诣所居，示其舍宅，作如是言：

「 shàn nán zǐ qiè guān wǒ jiā 。 」
「善男子！且观我家。」

ěr shí shàn cái jiàn qí shè zhái qīng jìng guāng míng zhēn jīn suǒ chéng bái yín wéi qiǎng
尔时，善财见其舍宅，清净光明，真金所成，白银为墙，

bō lí wéi diàn gān liú lí bǎo yǐ wéi lóu gé chē qū miào bǎo ér zuò qí zhù bǎi qiān zhǒng
玻瓈为殿，紺琉璃宝以为楼阁，砗磲妙宝而作其柱，百千种

bǎo zhōu biàn zhuāng yán shàn cái rù yì cǐ dì guān chá jiàn zuì xià céng shī zhū yǐn shí jiàn
宝周遍庄严。善财入已，次第观察。见最下层，施诸饮食。见

dì èr céng shī zhū bǎo yī jiàn dì sān céng bù shī yī qiè bǎo zhuāng yán jù jiàn dì sì
 第二层，施诸宝衣。见第三层，布施一切宝庄严具。见第四
 céng shī zhū cǎi nǚ bìng jí yī qiè shàng miào zhēn bǎo jiàn dì wǔ céng nǎi zhì wú dì pǔ sà
 层，施诸采女并及一切上妙珍宝。见第五层，乃至五地菩萨
 yún jí jiàn dì liù céng yǒu zhū pú sà jiē yǐ chéng jiù shēn shēn zhī huì yú zhū fǎ xìng míng liǎo
 云集。见第六层，有诸菩萨皆已成就甚深智慧，于诸法性明了
 tōng dá jiàn dì qī céng yǒu zhū pú sà dé rú xiǎng rěn jiàn dì bā céng wú liàng pú sà gòng
 通达。见第七层，有诸菩萨得如响忍。见第八层，无量菩萨共
 jí qí zhōng jiē dé shén tōng wú yǒu tuì duò jiàn dì jiǔ céng yī shēng suǒ xì zhū pú sà zhòng yú
 集其中，皆得神通无有退堕。见第九层，一生所系诸菩萨众于
 zhōng jí huì jiàn dì shí céng yī qiè rú lái chōng mǎn qí zhōng
 中集会。见第十层，一切如来充满其中。

ěr shí shàn cái jiàn shì shì yǐ bái yán : 「 shèng zhě ! hé yuán zhì cǐ qīng jìng zhòng
 尔时，善财见是事已，白言：「圣者！何缘致此清净众
 huì ? zhǒng hé shàn gēn huò rú shì bào ? 」
 会？种何善根获如是报？」

zhǎng zhě gào yán : 「 shàn nán zǐ wǒ niàn guò qù guò fó chà wēi chén shù jié yǒu shì
 长者告言：「善男子！我念过去，过佛刹微尘数劫，有世
 jiè míng yuán mǎn zhuāng yán fó hào wú biān guāng míng fǎ jiè pǔ zhuāng yán wáng rú lái yīng
 界，名：圆满庄严，佛号：无边光明法界普庄严王如来、应、
 zhèng děng jué shí hào yuán mǎn bī fó rù chéng wǒ zòu yuè yīn bìng shāo yī wán xiāng ér yǐ gòng
 正等觉，十号圆满。彼佛入城，我奏乐音，并烧一丸香而以供
 yǎng yǐ cǐ gōng dé huí xiàng sān chù wèi yǒng lí yī qiè pín qióng kùn kǔ cháng jiàn zhū fó jí
 养，以此功德回向三处，谓：永离一切贫穷困苦、常见诸佛及
 shàn zhī shī héng wén zhèng fǎ gù huò sī bào
 善知识、恒闻正法，故获斯报。」

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà wú liàng fú dé bǎo zàng jiě tuō mén 。 rú zhū pú sà
 善男子！我唯知此菩萨无量福德宝藏解脱门。如诸菩萨
 mó hé sà dé bù sī yǐ gōng dé bǎo zàng zhù yī qiè jié wú yǒu pí yàn ér wǒ yún hé
 摩诃萨，得不思议功德宝藏，住一切劫无有疲厌。而我云何
 néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng ?
 能知、能说彼功德行？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī guó tǔ míng yuē téng gēn qí tǔ yǒu chéng
 善男子！于此南方，有一国土，名曰：藤根。其土有城，
 míng yuē pǔ mén zhōng yǒu zhǎng zhě míng wéi pǔ yǎn rú yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú
 名曰：普门。中有长者，名为：普眼。汝诣彼问菩萨云何学菩
 sà xíng xiū pú sà dào ?
 萨行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qīn zhān yǎng cí tuì ér
 时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻仰，辞退而
 qù
 去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ cóng
善财童子从

míng zhì jū shì nà ér ,
明智居士那儿，

xué dào le suí yì chū shēng
学到了随意出生

fú dé zàng jiě tuō mén ,
福德藏解脱门，

xīn lǐ xiǎng zhe : 「 pǔ
心里想着：「菩

sà shàn gēn yuàn lì zhēn bù
萨善根愿力真不

kě sī yì , pǔ sà fú
可思议，菩萨福

dé rú xū kōng yì bān guǎng
德如虚空一般广

dà wú biān , pǔ sà shén
大无边，菩萨神

lì néng suí yī qiè zhōng shēng
力能随一切众生

xū yào ér yǐ fú dé
需要，而以福德

zhì huì shī yī qiè zhōng
智慧施一切众

shēng lìng yī qiè zhōng shēng
生，令一切众生

lí shēng sǐ hé zhì niè pán
离生死河至涅槃

àn zhè zhēn shì wǒ yào hǎo hǎo xué xí de dì fāng 。
岸，这真是我要好好学习的地方。」

dāng xīn zhōng réng chén jìn zài duì shàn zhī shì ēn dé de gǎn huái shí , bù jué jiān shī zǐ gōng
当心中仍沉浸在对善知识恩德的感怀时，不觉间师子宫

chéng de dà mén yǐ zài yǎn qián le , shàn cái tóng zǐ jìn le chéng hòu , xīn xiǎng : xiān zhǎo gè rén wèn
城的大门已在眼前了，善财童子进了城后，心想：先找个人问

wèn kàn fǎ bǎo jì zhǎng zhě shì zhù zài shén me dì fāng 。 wèn guò páng rén zhī hòu cái zhī dào , yuán
问看法宝髻长者是在什么地方。问过旁人之后才知道，原

lái shàn zhī shì hái shì zài rén zuì duō , zuì rè nǎo de dì fāng suí yuán dù zhōng shēng 。
来善知识还是在人最多，最热闹的地方随缘度众生。

shàn cái tóng zǐ zhī dào shàn zhī shì de suǒ zài hòu , mǎ shàng qián wǎng rén zuì duō de shì
善财童子知道善知识的所在后，马上前往人最多的市

jī jiàn dào le zhǎng zhě tā biàn mǎ shàng guì xià dǐng lǐ bìng yóu yòu xiàng zuǒ rào zhe zhǎng zhě zǒu
集，见到了长者，他便马上跪下顶礼，并由右向左绕着长者走
le hǎo duō quān zài zhǎng zhě miàn qián tíng xià lái hé zhǎng ér lì
了好多圈，在长者面前停下来合掌而立。

cǐ shí zhǎng zhě qīn qiè de lā zhe shàn cái tóng zǐ de shǒu shuō zǒu xiān dào wǒ
此时，长者亲切地拉着善财童子的手说：「走！先到我
jiā qù zuò zuò
家去坐坐。」

dào le zhǎng zhě jiā mén kǒu shí zhǎng zhě duì shàn cái tóng zǐ shuō nǐ kě yào yòng xīn
到了长者家门口时，长者对善财童子说：「你可要『用心』
de zǐ xì kàn wǒ jiā gēn pǔ tōng rén jiā kě bù yí yàng lǐ
地仔细看，我家跟普通人家可不一样哩！」

shàn cái tóng zǐ jìn le mén hòu yí kàn wā fáng zi quán shì jīn zi zuò de qiáng bì
善财童子进了门后一看，哇！房子全是金子做的，墙壁
zé yòng bái yīn qī chéng wū dǐng shì bō lí de gān qīng sè liú lí jiàn chéng yī céng céng de lóu
则用白银砌成，屋顶是玻璃的，紺青色琉璃建成一层层的楼
gé ér zhù zi hái shì xiāng bǎo shí de zhēn shì jīn bì huī huáng ràng rén mù bù xiá jǐ wū
阁，而柱子还是镶宝石的，真是金碧辉煌，让人目不暇给，屋
zi zǒng gòng yǒu shí céng lóu gāo dī céng yǒu bā ge mén
子总共有十层楼高，底层有八个门。

shàn cái tóng zǐ jìn le dà mén hòu biàn yī céng yī céng zǐ xì guān chá zuì xià céng yǒu
善财童子进了大门后，便一层一层仔细观察，最下层有
wú liàng zhòng shēng zài nà lǐ xiǎng shòu shàng miào měi shí dì èr céng shī yǔ yī qiè zhòng shēng wú liàng bǎo
无量众生在那里享受上妙美食。第二层施予一切众生无量宝
yī dì sān céng chōng mǎn le gè shì gè yàng rì cháng yòng pǐn dàn yī qiè zhòng shēng suí yì suǒ qǔ
衣。第三层充满了各式各样日常用品，但一切众生随意索取。
dì sì céng zé bù shī shàng miào de zhēn bǎo hé tiān xiān bān de gōng nǚ shǐ shòu yòng de zhòng shēng yǒu
第四层则布施上妙的珍宝和天仙般的宫女，使受用的众生有
rú zhuǎn lún shèng wáng yī bān dì wú céng yǐ shàng yǒu hè qián sì céng bù tóng le shàng le dì wú
如转轮圣王一般。第五层以上又和前四层不同了，上了第五
céng lóu chū dì yǐ shàng pú sà shèn zhì wú dì de pú sà dōu zài cǐ jù jí dào chù yǎn
层楼，初地以上菩萨，甚至五地的菩萨都在此聚集，到处演
shuō rú hé lì yì shì jiān zhòng shēng rú hé chéng jiù yī qiè zǒng chí fǎ mén hé gè zhàng chán dìng fǎ
说如何利益世间众生、如何成就一切总持法门和各种禅定法
mén jí jìng jiè guāng míng děng
门及境界光明等。

ér dì liù céng yǒu wú shù yǐ jīng duì fǎ xìng zì xīn tōng dá wú ài de pú sà
而第六层，有无数已经对法性（自心）通达无碍的菩萨，
zài cǐ yǎn shuō yī qiè zhū fǎ wú wǒ de bō rě bō luó mì fǎ mén dì qī céng de pú sà
在此演说一切诸法无我的般若波罗密法门。第七层的菩萨，
jūn yǐ zhèng dé yī qiè fǎ rú tóng shēng xiǎng yī bān xū huàn bù shí néng yǐ fāng biàn zhì huì fēn bié
均已证得一切法如同声响一般虚幻不实，能以方便智慧分别

善财童子五十三参的故事

guān chá , bù zhí zhuó shì sù ér néng wán quán tīng wén shòu chí zhū fó zhèng fǎ 。 dì bā céng de pú
观察，不执着世俗而能完全听闻受持诸佛正法。第八层的菩
sà yǒu wú liàng shù , tā men duì fǎ xìng yǐ yǒu jué dìng de liǎo jiě , huò dé bú tuì zhuǎn wèi ,
萨有无数，他们对法性已有决定的了解，获得不退转位，
bìng yǐ néng cóng rú huàn de fǎ jiè zhōng , xiàn qǐ bù kě sī yì de shén tōng lì , zhì fǎ jiè yī
并已能从如幻的法界中，现起不可思议的神通力，至法界一
qiè chù suǒ méi yǒu zhàng ài 。 dì jiǔ céng suǒ jù jí de dōu shì zì jué jué tā , gōng dé jiāng yào
切处所没有障碍。第九层所聚集的都是自觉觉他，功德将要
yuán mǎn , yī shēng bǔ chù , lái shēng jiù yào chéng fó de pú sà 。 dì shí céng shì shí fāng sān shì
圆满，一生补处，来生就要成佛的菩萨。第十层是十方三世
yī qiè zhū fó de zhù chù , zài cǐ kàn jiàn dào , měi yī zūn fó cóng chū fā xīn dào chéng fó de
一切诸佛的住处，在此可见到，每一尊佛从初心到成佛的
guò chéng , dōu hěn qīng chǔ míng bái de xiǎn chū lái 。
过程，都很清楚明白地显现出来。

shàn cái tóng zǐ kàn dào zhè xiē qíng jǐng hòu , xiàng zhǎng zhě xún wèn : 「 shèng zhě ! shì shén me
善财童子看到这些情景后，向长者询问：「圣者！是什么
yīn yuán shǐ rú cǐ duō de fó pú sà qí jí yú cǐ ? nín yòu shì yīn wèi shén me shàn gēn de lì
因缘使如此多的佛菩萨齐集于此？您又是因为什么善根的力量
liàng ér dé dào rú cǐ de guǒ bào ? 」
量而得到如此的果报？」

zhǎng zhě biàn huí dá shuō : 「 wǒ jì dé hěn jiǔ hěn jiǔ yǐ qián , yǒu yí ge shì jiè míng
长者便回答说：「我记得很久很久以前，有一个世界名
wéi yuán mǎn zhuāng yán , nà shí hòu yǒu yí wèi fó tuó zhù shì , míng wéi wú biān guāng míng fǎ jiè pǔ
为圆满庄严，那时候有一位佛陀住世，名为无边光明法界普
zhuāng yán wáng fó , shí hào yuán mǎn , yǒu yí tiān , wǒ kàn jiàn fó tuó cóng chéng mén wài jìn lái , wǒ
庄严王佛，十号圆满，有一天，我看见佛陀从城门外进来，我
biàn chuī zǒu měi miào de yīn yuè , bìng diǎn rán yī lì wán xiāng gòng yǎng fó tuó , zài nà shí hòu wǒ
便吹奏美妙的音乐，并点燃一粒丸香供养佛陀，在那时候我
xīn lǐ biàn mò mò huí xiàng : 「 xī wàng wǒ cóng cǐ yǐ hòu néng yǒng yuǎn yuǎn lí pín qióng hé kǔn kǔ ,
心里便默默回向：『希望我从此以后能永远远离贫穷和困苦，
bìng shí cháng yù jiàn zhū fó jí shàn zhī shì , wǒ gèng xī wàng néng shí cháng tīng wén fó fǎ 。 』 yīn
并时常遇见诸佛及善知识，我更希望能时常听闻佛法。』因
wèi zhè gòng yǎng fó tuó de gōng dé yuàn lì , dé dào xiàn zài rú cǐ zhū shèng de guǒ bào 。
为这供养佛陀的功德愿力，得到现在如此殊胜的果报。

shàn nán zǐ , wǒ zhǐ zhèng dé zhè ge 『 pú sà wú liàng fú dé bǎo zàng jiě tuō mén 』 ,
善男子！我只证得这个『菩萨无量福德宝藏解脱门』，
yě jiù shì pú sà yǐ wú liàng de fú dé bǎo zàng dù yī qiè zhòng shēng , shǐ qí jiě tuō chéng jiù de
也就是菩萨以无量的福德宝藏度一切众生，使其解脱成就的
fǎ mén , zhì yú xiàng dà pú sà men bù kě sī yì de gōng dé xíng , jiù bú shì wǒ sān yán liǎng
法门，至于像大菩萨们不可思议的功德行，就不是我三言两
yǔ néng shuō de jìn de 。
语能说得尽的。

duì le nán fāng téng gēn guó de pǔ mén chéng zhōng yǒu yī wèi pǔ yǎn zhǎng zhě nǐ yīng
对了！南方藤根国的普门城中，有一位普眼长者，你应
gāi qù bài fāng tā xiàng tā qǐng jiào xué xī pú sà xiū xíng de fāng fǎ
该去拜访他，向他请教学习菩萨修行的方法。」

善财童子五十三参的故事

dì shí liù cān pǔ yǎn zhǎng zhě
第十六参：普眼长者

shàn cái tóng zǐ dì shí liù yì téng gēn guó pǔ mén chéng cān pǔ yǎn zhǎng zhě tiáo xiāng
 善财童子第十六诣：藤根国普门城，参普眼长者。调香
 tiáo yào lǐ shēn lǐ xīn yùn píng děng zhì lì yì wú liàng shì shēng jiē dù shì fó jù
 调药，理身理心，运平等智，利益无量，是生皆度，是佛俱
 jiàn dé lìng yī qiè zhòng shēng pǔ jiàn zhū fó huān xǐ fǎ mén zhèng shàn xiàn xíng
 见。得令一切众生普见诸佛欢喜法门。证「善现行」。

zàn yuē
赞曰：

yuǎn rù téng gēn lù miǎo máng pǔ mén pǔ yǎn qù hé cháng
 远入藤根路渺茫，普门普眼趣何长。
 shēn xīn ān lè hún wú bìng xiāng yào tiáo hé bié yǒu fāng
 身心安乐浑无病，香药调和别有方。
 chán yuè zhēn xiū píng jì huì míng yī shàng fú děng fēn zhāng
 禅悦珍羞平济惠，名衣上服等分张。
 wēi chén shēng fó rú qiú jiàn xì bǎ bō luó mì wèi cháng
 微尘生佛如求见，细把波罗密味尝。

*经文节录

尔时，善财童
 子于宝髻长者所，
 闻此解脱已，渐次
 而行，至藤根国，
 推问求觅彼城所
 在。虽历艰难，不
 惮劳苦，但唯正念
 善知识教，愿常亲
 近承事供养，徧策
 诸根，离众放逸。

然后乃得见普
 门城，百千聚落周
 匝围绕，雉堞崇

峻，衢路宽平。见彼长者，往诣其所，于前顶礼，合掌而立，
 白言：「圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨
 云何学菩萨行？云何修菩萨道？」

长者告言：「善哉！善哉！善男子！汝已能发阿耨多罗三
 藐三菩提心。善男子！我知一切众生诸病：风黄痰热、鬼魅蛊
 毒，乃至水火之所伤害。如是一切所生诸疾，我悉能以方便
 救疗。善男子！十方众生诸有病者，咸来我所，我皆疗治，令

qí dé chà fù yǐ xiāng tāng mù yù qí shēn xiāng huā yīng luò míng yī shàng fú zhǒng zhǒng zhuāng
 其得差。复以香汤沐浴其身，香华、璎珞、名衣、上服种种庄
 yán shī zhū yǐn shí jí yǐ cái bǎo xī lìng chōng zú wú suǒ fá duǎn 。
 严，施诸饮食及以财宝，悉令充足，无所乏短。

rán hòu gè wéi rú yīng shuō fǎ wèi tān yù duō zhě jiāo bù jìng guān chèn huì duō zhě
 然后各为如应说法：为贪欲多者，教不净观；瞋恚多者，
 jiāo cí bēi guān yú chī duō zhě jiāo qí fēn bié zhǒng zhǒng fǎ xiàng dēng fēn xíng zhě wèi qí xiǎn
 教慈悲观；愚痴多者，教其分别种种法相；等分行者，为其显
 shì shū shèng fǎ mén rú shì shī yǐ gè lìng huán qù 。
 示殊胜法门。如是施已，各令还去。

shàn nán zǐ wǒ yòu shàn zhī huò hé yī qiè zhū xiāng yào fǎ xī zhī tiáo lǐ huò hé zhī
 善男子！我又善知和合一切诸香要法，悉知调理和合之
 fǎ yòu shàn nán zǐ wǒ chí cǐ xiāng yǐ wéi gòng yǎng pǔ jiàn zhū fó suǒ yuǎn jiē mǎn
 法。又，善男子！我持此香以为供养，普见诸佛，所愿皆满，
 suǒ wéi jiù hù yī qiè zhòng shēng yuàn yán jìng yī qiè fó chá yuàn gòng yǎng yī qiè rú lái
 所谓：救护一切众生愿、严净一切佛刹愿、供养一切如来
 yuàn yòu shàn nán zǐ rán cǐ xiāng shí yī yī xiāng zhōng chū wú liàng xiāng biān zhì shí fāng yī
 愿。又，善男子！燃此香时，一一香中出无量香，徧至十方一
 qiè fǎ jiè yī qiè zhū fó zhòng huì dào chǎng huò wéi xiāng gōng huò wéi xiāng diàn 。
 切法界一切诸佛众会道场——或为香宫，或为香殿。

善财童子五十三参的故事

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ lìng yī qiè zhòng shēng pǔ jiàn zhū fó huān xǐ fǎ mén rú zhū
 善男子！我唯知此令一切众生普见诸佛欢喜法门。如诸
 pú sà mó hē sà rú dà yào wáng ruò jiàn ruò wén ruò yì niàn ruò tóng zhù ruò suí xíng
 菩萨摩诃萨如大药王，若见、若闻、若忆念、若同住、若随
 wǎng ruò chēng míng hào jiē huò lì yì wú kōng guò zhě ruò yǒu zhòng shēng zhàn dé zhí yù bì
 往、若称名号，皆获利益，无空过者。若有众生暂得值遇，必
 lìng xiāo miè yī qiè fán nǎo rù yú fó fǎ lí zhū kǔ yùn yǒng xī yī qiè shēng sǐ bù wèi
 令消灭一切烦恼，入于佛法，离诸苦蕴，永息一切生死怖畏，
 dào wú suǒ wèi yī qiè zhì chù cuī huài yī qiè lǎo sǐ dà shān ān zhù píng děng jì miè zhī
 到无所畏一切智处，摧坏一切老死大山，安住平等寂灭之
 lè 。 ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ gōng dé xíng
 乐。而我云何能知、能说彼功德行？

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī dà chéng míng duō luó chuāng bǐ zhōng yǒu wáng
 善男子！于此南方，有一大城，名：多罗幢。彼中有王，
 míng wú yǎn zú rǔ yī bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
 名：无厌足。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ lǐ pǔ yǎn zú rào wú liàng zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér
 时，善财童子礼普眼足，绕无量匝，殷勤瞻仰，辞退而
 qù 。
 去。

＊故事浅说

shàn cái tóng zǐ bài bié
善财童子拜别
le fǎ bǎo jì zhǎng zhě zài
了法宝髻长者，再
yī cì wéi qiú fǎ ér xiàng nán
一次为求法而向南
chū fā yán tú fān shān yuè
出发。沿途翻山越
lǐng bá shān shè shuǐ lì
岭，跋山涉水，历
jìn qiān xīn wàn kǔ yě bù
尽千辛万苦，也不
zhī wèn guò duō shǎo rén le
知问过多少人，
hái shì biàn xún bú zhǎo tā
还是遍寻不着。他
xiǎng shèng zhě suǒ zhù de
想：「圣者所住的
dì fāng nǎ shì wǒ zhè zhǒng
地方，哪是我这种
fán fū kě yǐ qīng yì dé jiàn
凡夫可以轻易得见
de ne wǒ yīng gāi hǎo hǎo
的呢？我应该好好
xiàng shàn zhī shì qǐ qiú jiā
向善知识祈求加

chí yú shì shàn cái tóng zǐ shōu shè yǎn ěr bǐ shé shēn yì zhū gēn yì xīn
持。」于是善财童子收摄眼、耳、鼻、舌、身、意诸根，一心
qǐ zhù pǔ yǎn zhǎng zhě dì zǐ nǎi wéi lì yì yī qiè zhòng shēng ér qiú dào nǎi wéi dù yī
祈祝普眼长者：「弟子乃为利益一切众生而求道，乃为度一
qiè zhòng shēng chū kǔ hǎi ér xiū pú sà xíng yuàn yì xīn zhèng niàn shàn zhī shì de jiāo huà cháng cháng
切众生出苦海而修菩萨行，愿一心正念善知识的教化，常常
qīn jìn chéng shì gòng yǎng shàn zhī shì qiú shèng zhě cí bēi shè shòu
亲近承事供养善知识，求圣者慈悲摄受。」

dāng shàn cái tóng zǐ niàn wán zhì cí shí zhī jiàn bù yuǎn chù xiàn chū pǔ mén chéng de chéng
当善财童子念完祝辞时，只见不远处现出普门城的城
mén rù le chéng mén yī kàn yǒu chéng qiān shàng bǎi ge cūn luò wéi rào zhe pǔ mén chéng gè cūn luò
门，入了城门一看，有成千上百个村落围绕着普门城，各村落
jiān de dào lù fēi cháng píng zhèng ér kuān guǎng shàn cái tóng zǐ xiàng rén dǎ tīng le pǔ yǎn zhǎng zhě de
间的道路非常平整而宽广。善财童子向人打听了普眼长者的

善财童子五十三参的故事

zhù chù hòu , lái dào pǔ yǎn zhǎng zhě jiā lǐ , xiàng zhǎng zhě xíng guī bài lǐ hòu , zài qí miàn qián
住处后，来到普眼长者家里，向长者行跪拜礼后，在其面前
hé zhǎng ér lì shuō : 「 shèng zhě ! wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pǔ tí xīn dàn
合掌而立说：「圣者！我已经发了阿耨多罗三藐三菩提心，但
wǒ bù zhī rú hé xiū pú sà xíng , qiú nín jiào dǎo wǒ !
我不知如何修菩萨行，求您教导我！」

zhǎng zhě tīng le zhī hòu duì shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shàn zāi ! shàn zāi ! shàn nán zǐ nǐ
长者听了之后对善财童子说：「善哉！善哉！善男子！你
yǐ jīng néng fā ā nǒu duō luó sān miào sān pǔ tí xīn zhēn shì nán dé a
已经能发阿耨多罗三藐三菩提心，真是难得啊！」

shàn nán zǐ wǒ néng zhī dào yī qiè zhòng shēng suǒ yǒu de bìng yuán , lì rú shòu dào fēng
善男子！我能知道一切众生所有的病源，例如受到风
hán huǒ qì shàng shēng bèi guǐ mèi fù shēn gǔ dú suǒ hài shèn zhì bèi shuǐ huǒ suǒ shāng de
寒、火气上升、被鬼魅附身、蛊毒所害甚至被水火所伤的
bìng ér zhè xiē zhǒng zhǒng wǔ huā bā mén de bìng zhèng wǒ dōu yǒu fāng fǎ kě yǐ zhì liáo suǒ
病。而这些种种五花八门的病症，我都有方法可以治疗，所
yǐ gè dì de bìng huàn jūn wén míng ér lái wǒ zhè lǐ qiú zhěn dāng wǒ zhì hǎo tā men de bìng
以，各地的病患均闻名而来我这里求诊。当我治好他们的病
hòu huì zài yòng xiāng tāng ràng tā men mù yù bìng ràng tā men huàn shàng huá lì de yī shang gěi
后，会再用香汤让他们沐浴，并让他们换上华丽的衣裳，给
tā men xǔ duō jīn yín zhū bǎo shǐ tā men bù yú kuì fá zuì hòu zài yī tā men de gēn qì
他们许多金银珠宝，使他们不虞匮乏，最后再依他们的根器
duì tā men shuō fǎ 。
对他们说法。

rú duì tān xīn de rén wǒ jiāo tā men zuò bù jìng guān guān chá wǒ men rén shēn fú chòu
如对贪心的人，我教他们做不净观，观察我们人身腐臭
bù kān jiǎn shǎo duì tā tān jī zì shēn de tān ài rú guǒ shì róng yì dòng nù de rén wǒ jiāo
不堪，减少对他身及自身的贪爱。如果是容易动怒的人，我教
tā men cí bēi guān kàn dài zhè shàng de rén jiù hǎo xiàng zì jǐ de zǐ nǚ qīn rén yī bān 。
他们慈悲观，看待这世上的人就好象自己的子女亲人一般。
ér yú chī de rén wǒ jiù jiāo tā men yīn yuán guān liǎo jiě yī qiè shì xiāng de yīn guó guān xī
而愚痴的人，我就教他们因缘观，了解一切事相的因果关系，
míng bái shì qing de qián yīn hòu guǒ děng děng wǒ yě shàn cháng tiáo lǐ huò hé yī qiè xiāng liào wǒ
明白事情的前因后果等等。我也擅长调理和合一切香料，我
yǐ wǒ suǒ tiáo lǐ de xiāng zuò wéi gòng yǎng zài xiāng yān zhōng pǔ jiàn yī qiè zhū fó ér suǒ yǒu
以我所调理的香做为供养，在香烟中普见一切诸佛，而所有
yuàn qiú jūn néng yuán mǎn lì rú jiù hù yī qiè zhòng shēng de yuàn zhuāng yán qīng jìng yī qiè fó chá
愿求均能圆满。例如救护一切众生的愿，庄严清净一切佛刹
de yuàn jí gòng yǎng yī qiè rú lái de yuàn 。
的愿，及供养一切如来的愿。

dāng wǒ diǎn rán zhè xiē xiāng shí měi yī gēn xiāng zhōng fā chū wú liàng zhǒng de xiāng wèi biān
当我点燃这些香时，每一根香中发出无量种的香味，遍

mǎn xū kōng xiāng qì biàn zhì shí fāng yī qiè zhū fó rú lái de dào chǎng yǒu shí huà zuò xiāng
 满虚空，香气遍至十方一切诸佛如来的道场。有时化做香
 gōng yǒu shí huà zuò xiāng diàn xiāng gài xiāng chuāng děng děng dào chù chōng mǎn yǐ wéi zhuāng yán ér
 宫，有时化做香殿、香盖、香幢等等，到处充满以为庄严。而
 zhè ge fǎ mén jiù shì lǐng yī qiè zhòng shēng pǔ jiàn zhū fó huān xǐ mén ràng yī qiè zhòng shēng
 这个法门就是『令一切众生普见诸佛欢喜门』，让一切众生
 dōu néng dé jiàn zhū fó ér dé dào huān xǐ yuán mǎn de jiě tuō
 都能得见诸佛，而得到欢喜圆满的解脱。

zhū dà pú sà de dé xíng jiù hǎo xiàng dà yào wáng shù yī bān ruò yǒu zhòng shēng jiàn dào
 诸大菩萨的德行，就好像大药王树一般，若有众生见到
 tā huò tīng wén yì niàn yǔ qí tóng zhù suí xíng tóng zhù huò chēng niàn míng hào dōu néng
 他、或听闻、忆念、与其同住、随行同住，或称念名号，都能
 gòu huò dé lì yì rú guǒ néng yù dào zhū dà pú sà bì dìng néng xiāo miè yī qiè fán nǎo
 够获得利益。如果能遇到诸大菩萨，必定能消灭一切烦恼，
 shēn rù yī qiè fó fǎ miè chú yī qiè shēng sǐ lún huí de kǔ bìng bù wèi xiàng zhū dà pú sà
 深入一切佛法，灭除一切生死轮回的苦病怖畏。像诸大菩萨
 rú cǐ guǎng dà wú jìn de gōng dé yòu zěn me shì wǒ néng jiǎn dān shuō de míng bái ne
 如此广大无尽的功德，又怎么是我能简单说得明白呢？

shàn nán zǐ yóu cǐ xiàng nán ér xíng yǒu yī zuò duō luó chōng dà chéng chéng wáng de míng zì
 善男子！由此向南而行，有一座多罗幢大城，城王的名字
 shì wú yàn zú nǐ yīng gāi qù xiàng tā qǐng jiào rú hé xíng pú sà dào xiū pú sà xíng
 是无厌足。你应该去向他请教如何行菩萨道，修菩萨行。」

zhè shí shàn cái tóng zǐ xiàng pǔ yǎn zhǎng zhě kǒu tóu dǐng lǐ yòu xiàng yòu rào wú shù quān
 这时善财童子向普眼长者叩头顶礼，又向右绕无数圈，
 yīn qín zhān yǎng rán hòu cái gào cí ér qù
 殷勤瞻仰，然后才告辞而去。

善财童子五十三参的故事

dì shí qī cān wú yàn zú wáng
第十七参：无厌足王

第十八至多羅幢城參無厭足
王得如幻解脫門之處

shàn cái tóng zǐ dì shí qī yì duō luó chuāng chéng cān wú yàn zú wáng zhào rù gōng diàn ,
善财童子第十七诣：多罗幢城，参无厌足王。诏入宫殿，
xì guān shàn è shì xiàn tiáo fú lìng xiū fú yè liǎo shēng rú huàn huà huàn rú shēng dé rú
细观善恶，示现调伏，令修福业，了生如幻，化幻如生。得如
huàn fǎ mén zhèng wú zhuó xíng 。
幻法门。证「无着行」。

zàn yuē :
赞曰：

chuāng wáng yī zhào rù shēn gōng fèng gé lóng tíng shì mò tóng 。
幢王一诏入深宫，凤阁龙庭事莫同。
jiàn jī dāo shān chéng miào yòng huò tāng lú tàn xiǎn shén gōng 。
剑戟刀山成妙用，镬汤炉炭显神功。
wàng yán è kǒu dāng xū duàn shā dào xié yín jìn bù tōng 。
妄言恶口当须断，杀盗邪淫禁不通。
pián shì jīn lún huà tiān xià dà qiān shā jiè gǔ yāo fēng 。
便是金轮化天下，大千沙界鼓尧风。

*经文节录

尔时，善财童子忆念思惟善知识教，念善知识能摄受
 我，能守护我，令我于阿耨多罗三藐三菩提无有退转。渐次
 游行，经历国土、村邑、聚落，至多罗幢城，问无厌足王所在
 之处，诸人答言：「此王今者在于正殿，坐师子座，宣布法
 化，调御众生——可治者治，可摄者摄，罚其罪恶，决其诤
 讼，抚其孤弱，皆令永断杀盗邪淫；亦令禁止妄言、两舌、恶
 口、绮语；又使远离贪瞋邪见。」

时，善财童子依众人语，寻即往诣。

遥见彼王坐那罗延金刚之座，阿那罗王有大力势，十千
 大臣前后围绕，共理王事。其前复有十万猛卒，形貌丑恶，众

shēng jiàn zhě wú bù kǒng bù wú liàng zhòng shēng fàn wáng jiào cì huò dào tā wù huò hài tā mìng
 生见者无不恐怖。无量众生犯王教勅：或盗他物，或害他命，
 huò qīn tā qī huò shēng xié jiàn huò qǐ chèn hèn huò huái tān jí zuò rú shì děng zhǒng zhǒng
 或侵他妻，或生邪见，或起瞋恨，或怀贪嫉。作如是等种种
 è yè shēn bèi wǔ fù jiāng yì wáng suǒ suí qǐ suǒ fàn èr zhī fá zhī huò duàn shǒu zú
 恶业，身被五缚，将诣王所，随其所犯而治罚之：或断手足，
 huò jiē ěr bí huò tiāo qí mù huò zhān qí shǒu huò bō qí pí huò jiě qí tǐ huò yǐ
 或截耳鼻，或挑其目，或斩其首，或剥其皮，或解其体，或以
 tāng zhǔ huò yǐ huǒ fēn huò qū shàng gāo shān tuī lìng duò luò yǒu rú shì děng wú liàng chǔ
 汤煮，或以火焚，或驱上高山推令堕落，……有如是等无量楚
 dú fā shēng hǎo jiào pī rú zhòng hé dà dì yù zhōng
 毒。发声号叫，譬如众合大地狱中。

shàn cái jiàn yǐ zuò rú shì niàn wǒ wéi lì yì yī qiè zhòng shēng qiú pú sà xíng
 善财见已，作如是念：「我为利益一切众生，求菩萨行，
 xiū pú sà dào jīn zhě cǐ wáng miè zhū shàn fǎ zuò dà zuì yè bī nǎo zhòng shēng nǎi zhì
 修菩萨道。今者，此王灭诸善法，作大罪业，逼恼众生，乃至
 duàn mìng céng bù gù jù wèi lái è dào yún hé yú cǐ ér yù qiú fǎ fā dà bēi xīn jiù
 断命，曾不顾惧未来恶道，云何于此而欲求法，发大悲心救
 hù zhòng shēng
 护众生？」

zuò shì niàn shí kōng zhōng yǒu tiān ěr gào zhī yán shàn nán zǐ rǔ dāng yì niàn pǔ yǎn
 作是念时，空中有天而告之言：「善男子！汝当忆念普眼
 zhǎng zhě shàn zhī shì jiào shàn cái yǎng shì ěr bái zhī yuē wǒ cháng yì niàn chū bù gǎn
 长者善知识教。」善财仰视而白之曰：「我常忆念，初不敢
 wàng
 忘。」

tiān yuē shàn nán zǐ rǔ mò yàn lí shàn zhī shì yǔ shàn zhī shì zhě néng yǐn dǎo
 天曰：「善男子！汝莫厌离善知识语。善知识者，能引导
 rǔ zhì wú xiǎn nǎn ān yīn zhī chù shàn nán zǐ pú sà shàn qiǎo fāng biàn zhì bù kě sī yì
 汝至无险难安隐之处。善男子！菩萨善巧方便智不可思议，
 shè shòu zhòng shēng zhì bù kě sī yì hù niàn zhòng shēng zhì bù kě sī yì chéng shú zhòng shēng zhì bù
 摄受众生智不可思议，护念众生智不可思议，成熟众生智不
 kě sī yì shǒu hù zhòng shēng zhì bù kě sī yì dù tuō zhòng shēng zhì bù kě sī yì tiáo fú
 可思议，守护众生智不可思议，度脱众生智不可思议，调伏
 zhòng shēng zhì bù kě sī yì shí shàn cái tóng zǐ wén cǐ yǔ yǐ jí yì wáng suǒ dǐng lǐ
 众生智不可思议。」时，善财童子闻此语已，即诣王所，顶礼
 qí zú
 其足。

shí ā nā luó wáng lǐ wáng shì yǐ zhǐ shàn cái shǒu jiāng rù gōng zhōng mìng zhī tóng
 时，阿那罗王理王事已，执善财手，将入宫中，命之同
 zuò gào yán shàn nán zǐ rǔ yīng guān wǒ suǒ zhù gōng diàn shàn cái rú yǔ jí biān guān
 坐。告言：「善男子！汝应观我所住宫殿。」善财如语即徧观

chá , jiàn qí gōng diàn guǎng dà wú bǐ , jiē yǐ miào bǎo zhī suǒ hé chéng 。
察，见其宫殿广大无比，皆以妙宝之所合成。

shí , ā nà luó wáng gào shàn cái yán : 「 shàn nán zǐ ! yú yì yún hé ? wǒ ruò shí zuò
rú shì è yè , yún hé ér dé rú shì guǒ bào 、 rú shì sè shēn 、 rú shì juàn shǔ 、 rú shì fù
shàn , rú shì zì zài ? shàn nán zǐ ! wǒ dé pǔ sà rú huàn jiě tuō 。 shàn nán zǐ ! wǒ cǐ guó
tǔ suǒ yǒu zhòng shēng , duō xíng shā dào nǎi zhī xié jiàn , zuò yú fāng biàn , bù néng lìng qí shě lí è
yè 。 shàn nán zǐ ! wǒ wéi tiáo fú bǐ zhòng shēng gù , huà zuò è rén , zào zhū zuì yè , shòu zhōng
zhǒng kǔ , lìng qí yī qiè zuò è zhòng shēng , jiàn shì shì yǐ , xīn shēng huáng bù , xīn shēng yàn lí ,
xīn shēng què ruò , duàn qí suǒ zuò yī qiè è yè , fā ā nǒu duō luó sān miào sān pú tí yì 。
时，阿那罗王告善财言：「善男子！于意云何？我若实作
如是恶业，云何而得如是果报、如是色身、如是眷属、如是富
赡、如是自在？善男子！我得菩萨如幻解脱。善男子！我此国
土所有众生，多行杀盗乃至邪见，作余方便，不能令其舍离恶
业。善男子！我为调伏彼众生故，化作恶人，造诸罪业，受种
种苦，令其一切作恶众生，见是事已，心生惶怖，心生厌离，
心生怯弱，断其所作一切恶业，发阿耨多罗三藐三菩提意。

shàn nán zǐ ! rú wǒ xīn zhě , níng yú wèi lái shòu wú jiàn kǔ , zhōng bù fā shēng yī niàn
zhī yì , yǔ yī wén yī yī ér zuò kǔ shì , kuàng fù rén yē ? rén shì fú tián , néng shēng yī qiè
zhū shàn fǎ gù 。 shàn nán zǐ ! wǒ wéi dé cǐ rú huàn jiě tuō 。 rú zhū pú sà mó hé sà dé
wú shēng rěn , zhī zhū yǒu qù xī jiē rú huàn , rù zhēn shí xiàng wú ài fǎ mén , yǐ wú ài zhī xíng
yú jìng jiè , pǔ rù yī qiè píng děng sān mèi , yú tuó luó ní yǐ dé zì zài 。 ér wǒ yún hé néng
zhī , néng shuō bǐ gōng dé xíng ?
善男子！如我心者，宁于未来受无间苦，终不发生一念
之意，与一蚊一蚁而作苦事，况复人耶？人是福田，能生一切
诸善法故。善男子！我唯得此如幻解脱。如诸菩萨摩诃萨得
无生忍，知诸有趣悉皆如幻，入真实相无碍法门，以无碍智行
于境界，普入一切平等三昧，于陀罗尼已得自在。而我云何能
知、能说彼功德行？

shàn nán zǐ ! yú cǐ nán fāng , yǒu chéng míng : miào guāng ; wáng míng : dà guāng 。 nǚ zhī bǐ
wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng , xiū pú sà dào ?
善男子！于此南方，有城名：妙光；王名：大光。汝诣彼
问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

shí , shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ wáng zú , rào wú shù zā , cí tuì ér
qù 。
时，善财童子顶礼王足，绕无数匝，辞退而
去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ xiàng pǔ yǎn
善财童子向普眼

zhǎng zhě yǐ wǔ tǐ tóu dì zhī lǐ
长者以五体投地之礼

bái bié hòu , chū le pǔ mén chéng xiàng
拜别后，出了普门城向

nán fāng qián jìn 。 yán lù réng bù
南方前进。沿路仍不

shí huí shǒu wàng zhe pǔ yǎn zhǎng zhě
时回首望着普眼长者

de shēn yǐng , xīn xiǎng : 「 shàn zhī
的身影，心想：「善知

shī cǐ bēi de shè shòu wǒ , hù
识慈悲地摄受我，护

niǎn wǒ , ràng wǒ yú chéng fó de
念我，让我于成佛的

lù shàng bù huì tuì zhuǎn 。 shàn zhī
路上不会退转。善知

shì jiù hǎo xiàng shì yī zhǎn míng
识就好像是一盏明

dēng , zài zhòng shēng wú jìn de shēng
灯，在众生无尽的生

sǐ lún huí zhōng , zhào liàng le shēng
死轮回中，照亮了生

mìng de xī wàng , ràng zhòng shēng cóng mí wǎng zhōng jué xǐng , zhēn shì zhí de wǒ bù duàn de qīn jìn gòng
命的希望，让众生从迷妄中觉醒，真是值得我不断地亲近供
yǎng hé xué xí 。 」
养和学习。」

xiǎng zhe xiǎng zhe , yǐ jīng lái dào le duō luó chōng chéng 。 tā xiàng lù rén xún wèn wú yàn zú
想着想着，已经来到了多罗幢城。他向路人询问无厌足

wáng (yòu chēng ā nà luó wáng) de suǒ zài , zhǐ tīng lù rén huí dá : 「 dà wáng xiàn zài zài zhèng
王（又称阿那罗王）的所在，只听路人回答：「大王现在在正

dà diàn lǐ de shī zǐ zuò shàng , xuān bù rén mín yīng zūn shǒu de fǎ lǜ , bìng duì fàn fǎ de zhòng
大殿里的师子座上，宣布人民应遵守的法律，并对犯法的众

shēng , yī fǎ zhì zuì 。 rú yǒu huǐ guò zhī xīn de rén , dà wáng yě huì gěi tā men huǐ guò de
生，依法治罪。如有悔过之心的人，大王也会给他们悔过的

jī huì 。 yǐ cǐ jiě jué rén mín de fēn zhēng , bìng fú zhù gū dú róu ruò de rén , shǐ suǒ yǒu
机会。以此解决人民的纷争，并扶助孤独柔弱的人，使所有

rén néng zhēn shí fèng xíng shí shàn 。 」 shàn cái tóng zǐ dé zhī dà wáng de suǒ zài hòu , jí lì kè
人能真实奉行十善。」善财童子得知大王的所在后，即立刻

wǎng zhèng diàn de fāng xiàng ér qù
往正殿的方向而去。

dào le dà diàn , zhǐ jiàn dà wáng zuò zài rú fàn tiān wáng suǒ zuò de jīn gāng zuò shàng yǒu
到了大殿，只见大王坐在如梵天王所坐的金刚座上，有
wú shù de zhū bǎo zhuāng shì dà wáng tóu dài zhe rú yì mó ní zhū xiàng chéng de wáng guān zuò wèi
无数的珠宝装饰。大王头戴着如意摩尼珠镶成的王冠，座位
páng yǒu yán fú tán jīn zhī chéng de bǎo gài dà lú lí bǎo zuò chéng de qí gān yǐ jí wú shù
旁有阎浮檀金制成的宝盖，大琉璃宝作成的旗竿，以及无数
yòng gè shì gè yàng de bǎo wù zuò chéng de bǎo líng bù duàn fā chū měi miào de shēng yīn bǎo gài
用各式各样的宝物作成的宝铃，不断发出美妙的声音，宝盖
fù gài zài dà wáng de shàng fāng bìng fàng chū wú liàng guāng míng biàn zhào shí fāng lìng wài yí wàn duō
覆盖在大王的上方，并放出无量光明遍照十方。另外一万多
wèi dà chén qián hòu wéi rào zhe dà wáng yì qǐ zhì lǐ guó shì dà chén men qián miàn yǒu shí wàn míng
位大臣前后围绕着大王一起治理国事，大臣们前面有十万名
xíng mào chǒu è de bīng shì zhòng shēng jiàn dào cǐ jǐng méi yǒu yí ge bú hài pà de 。
形貌丑恶的兵士，众生见到此景没有一个不害怕的。

zhè ge guó jiā nèi yǒu xǔ duō fàn zuì de zhòng shēng bèi sòng lái zhè lǐ jiē shòu shěn pàn shēn
这个国家内有许多犯罪的众生被送来这里接受审判，身
shàng jūn bèi wǔ huā dà bāng ér suí fàn rén de zuì xíng gè ge bèi chù yǐ bù tóng de zuì
上均被五花大绑，而随犯人的罪行，个个被处以不同的罪
fá yǒu de bèi zhǎn duàn shǒu jiǎo yǒu de bèi qiē diào bí zǐ ér duō yǒu de wā yǎn jīng shèn
罚：有的被斩断手脚、有的被切掉鼻子耳朵、有的挖眼睛、甚
zhì bèi zhǎn shǒu huò bō pí wǔ mǎ fēn shī yǒu de hái bèi tū rù fēi tāng huò dà huǒ zhī
至被斩首或剥皮、五马分尸、有的还被丢入沸汤或大火之
zhōng yǒu zhe xǔ duō bù tóng de xíng fá zhēn shì āi hōng biàn yě jiù fǎng fú jìn rù yí ge
中，有着许多不同的刑罚，真是哀鸿遍野，就仿佛进入一个
zōng hé dì yù zhī zhōng 。
综合地狱之中。

shàn cái tóng zǐ kàn le zhī hòu xīn xiǎng : 「 wǒ shì wèi le lì yì yī qiè zhòng shēng cái lái
善财童子看了之后心想：「我是为了利益一切众生才来
zhè lǐ xún fǎng shàn zhī shì de ér jīn zhè wèi dà wáng huī miè yī qiè shàn fǎ shǐ zhòng shēng shòu
这里寻访善知识的，而今这位大王毁灭一切善法，使众生受
rú cǐ tòng kǔ zhè rú hé shì wǒ lì yì zhòng shēng de běn huái ne wǒ yòu zěn néng zài tā zhè
如此痛苦，这如何是我利益众生的本怀呢？我又怎能在他这
dì fāng qiú fǎ lái jiù hù yī qiè zhòng shēng ne ? 」
地方求法，来救护一切众生呢？」

dāng shàn cái tóng zǐ xīn shēng yí huà shí kōng zhōng tú rán yǒu shēng yīn shuō : 「 shàn nán zǐ
当善财童子心生疑惑时，空中突然有声音说：「善男子！
nǐ yīng dāng yì niàn pǔ yǎn zhǎng zhě shàn zhī shì de jiāo huì a pú sà shàn qiǎo fāng biàn dù huà zhòng
你应当忆念普眼长者善知识的教诲啊！菩萨善巧方便度化众
shēng de fāng shì bù kě sī yì pú sà de zhì huì bù kě sī yì ér tiáo fú zhòng shēng de fāng
生的方式不可思议，菩萨的智慧不可思议，而调伏众生的方

fǎ yě bú shì nǐ suǒ néng xiǎng de dào de suǒ yǐ nǐ bú yào zài jì xù wàng xiǎng huái yí shàn
法也不是你所能想得得到的。所以你不要再继续妄想怀疑，善
zhī shì de suǒ xíng suǒ wéi dōu shì wéi le dù zhòng shēng dào bǐ àn a shàn cái tóng zǐ tīng
知识的所行所为，都是为了度众生到彼岸啊！」善财童子听
le zhī hòu gǎn jǐn zǒu dào wú yàn zú wáng de miàn qián guī bài dǐng lǐ hé zhǎng ér lì děng
了之后，赶紧走到无厌足王的面前，跪拜顶礼合掌而立，等
hòu dà wáng kāi shì 。
候大王开示。

dà wáng chǔ lǐ wán zhèng shì hòu hěn qīn qiè de lā zhe shàn cái tóng zǐ de shǒu zǒu rù nèi
大王处理完正事后，很亲切地拉着善财童子的手走入内
gōng qǐng shàn cái tóng zǐ zài zì jǐ shēn biān zuò xià bìng gào sù shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shàn nán
宫，请善财童子在自已身边坐下，并告诉善财童子说：「善男
zǐ nǐ yīng gāi kàn kàn wǒ suǒ zhù de gōng diàn yǒu shén me yǔ zhòng bù tóng de dì fāng 。
子！你应该看看我所住的宫殿，有什么与众不同的地方。」

shàn cái tóng zǐ tīng le zhī hòu jiù zǐ xì de guān chá fā xiàn zhěng ge gōng diàn guǎng dà wú
善财童子听了之后就仔细地观察，发现整个宫殿广大无
bǐ ér qiě dōu shì shàng miào de qī zhǒng bǎo wù jīn yín liú lí bō lí chē qū chì
比，而且都是上妙的七种宝物：金银、琉璃、玻瓈、砗磲、赤
zhū mǎ nǎo suǒ hé chéng de gōng diàn zhōng yòu yǒu shí yī míng shì nǚ tā men gè ge miàn mù
珠、玛瑙所合成的；宫殿中又有十亿名侍女，他们个个面目
jiāo hǎo jǔ zhǐ duān zhuāng ān xiǎng tài dù gōng jìng róu hé 。
姣好，举止端庄安详，态度恭敬柔和。

zhè shí wú yàn zú wáng gào sù shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shàn nán zǐ nǐ zǐ xì xiǎng
这时无厌足王告诉善财童子说：「善男子！你仔细想
xiǎng wǒ rú guǒ zhēn de rú nǐ suǒ xiǎng zuò
想！我如果真的如你所想，做
jìn le cán bào de shì wǒ yòu rú hé néng dé
尽了残暴的事，我又如何能得
dào xiàn zài zhè zhǒng kuài lè zì zài de guǒ bào
到现在这种快乐自在的果报
ne shàn nán zǐ qí shí wǒ yǐ jīng zhèng dé
呢？善男子！其实我已经证得
le pú sā rú huàn jiě tuō sān mèi zhī dào yī
了菩萨如幻解脱三昧，知道一
qiè xiāng jūn shì rú huàn de ér qiě néng yú rú
切相均是如幻的，而且能于如
huàn de shì xiàng shàng qǐ rú huàn de zuò yòng dù
幻的事相上起如幻的作用，度
yī qiè zhòng shēng
一切众生：

wǒ zhè guó tǔ zhōng de zhòng shēng yǒu hěn
我这国土中的众生，有很

duō shì fàn xià xǔ duō shā shēng tōu dào xié yín dēng zhōng zhōng è yè ruò bú yòng yán xíng jūn
 多是犯下许多杀生、偷盗、邪淫等种种恶业，若不用严刑峻
 fǎ bù néng shǐ tā men qī è cóng shàn wǒ wèi le tiáo fú nà xiē gāng qiáng nán gǎi zuò è duō
 法，不能使他们弃恶从善。我为了调伏那些刚强难改，做恶多
 duān de zhòng shēng suǒ yī huà xiàn le xǔ duō zuò huài shì de rén rán hòu shǐ nà xiē huà rén shòu
 端的众生，所以化现了许多做坏事的人，然后使那些化人受
 zhōng zhòng tòng kǔ qí shí zhè xiē huà rén dōu zhǐ shì wǒ yòng shén tōng lì biàn huà chū lái yòng yǐ
 种种痛苦，其实这些化人都只是我用神通力变化出来，用以
 jǐng tì yī qiè zào è zhòng shēng ràng tā men bù gǎn zài zuò huài shì bìng zhēn shí chàn huǐ fā
 警惕一切造恶众生，让他们不敢再做坏事，并真实忏悔，发
 pú tí xīn
 菩提心。

qí shí zài wǒ de xīn zhōng cóng lái méi yǒu chèn nǎo shāng hài rēn hé yī ge zhòng shēng níng
 其实在我的心中，从来没有瞋恼伤害任何一个众生，宁
 yuàn wǒ zì jǐ zài wèi lái shòu yǒng wú zhǐ jìn de tòng kǔ yě bù yuàn duì yī qiè zhòng shēng shèn
 愿我自己在未来受永无止尽的痛苦，也不愿对一切众生，甚
 zhì xiàng wēn zǐ rú cǐ xiǎo de zhòng shēng qǐ yī niàn è yì huò ràng tā men shòu kǔ gèng hé kuàng
 至像蚊子如此小的众生起一念恶意，或让他们受苦，更何况
 shì rén ne yào zhī dào rén shì fú tián yīn wèi rén néng gòu shēng chū yī qiè shàn fǎ
 是人呢？要知道人是福田，因为人能够生出一切善法。

wǒ suǒ zhèng dé de zhè ge pú sà rú huàn jiě tuō fǎ mén shì yī qiè yǒu wéi
 我所证得的这个『菩萨如幻解脱法门』，是『一切有为
 fǎ rú mèng huàn pào yǐng yīn wèi bù shí suǒ yī néng zì zài jiě tuō ér xiàng zhū dà pú
 法，如梦幻泡影』，因为不实，所以能自在解脱。而像诸大菩
 sà men zhèng dé wú shēng fǎ rěn tā men liǎo zhī yī qiè fǎ jiē shì yóu xīn suǒ shēng jiù hǎo xiàng
 萨们证得无生法忍，他们了知一切法皆是由心所生，就好像
 zuò mèng yī yàng xū huàn bù shí ér pú sà suǒ xiū xíng de fǎ mén yě dōu shì rú huàn rú huà
 做梦一样虚幻不实，而菩萨所修行的法门也都是如幻如化。
 tā men néng jìn rù shí xiāng wú ài de fǎ mén xiū xíng liù dù wàn xíng néng yǐ wú ài de zhì
 他们能进入实相无碍的法门，修行六度万行，能以无碍的智
 huì miàn duì yī qiè jìng jiè ér bù shēng zhí zhuó pǔ rù yī qiè píng děng sān mèi dé dà zì
 慧面对一切境界而不生执着，普入一切平等三昧，得大自
 zài zhū dà pú sà men rú cǐ shēn miào de gōng dé xíng shí zài bù shì wǒ yán yǔ néng shuō de
 在。诸大菩萨们如此深妙的功德行，实在不是我言语能说的
 jìn a
 尽啊！

shàn nán zǐ nán fāng yǒu yī zuò miào guāng chéng chéng zhōng de dà wáng shì wǒ de hǎo yǒu
 善男子！南方有一座妙光城，城中的大王是我的好友，
 míng wéi dà guāng nǐ yīng gāi qù tā nà lǐ qǐng jiào tā rú hé xíng pú sà dào tā de yǎn
 名为大光。你应该去他那里请教他如何行菩萨道，他的演
 shuō huì ràng nǐ duì pú sà dào yǒu gēng shēn yī céng de tǐ wù
 说，会让你对菩萨道有更深一层的体悟。」

dì shí bā cān dà guāng wáng
第十八参：大光王

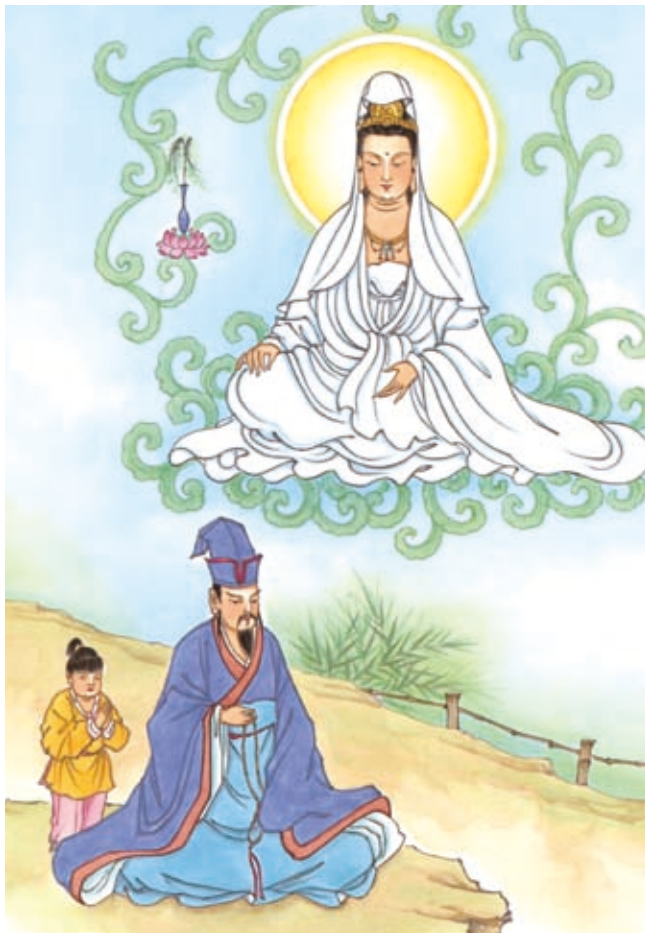

善财童子五十三参的故事

shàn cái tóng zǐ dì shí bā yì miào guāng chéng cān dà guāng wáng shùn shì sān mèi rù
 善财童子第十八诣：妙光城，参大光王。顺世三昧，入
 yī qiè zhī niǎo shòu shān yuán xiān xiàng wáng lǐ fǎ fǎ xiǎn xiàn zhū tiān wéi rào zhòng xìng zhuāng
 一切智。鸟兽山原，咸向王礼。法法显现，诸天围绕，种性庄
 yán yǎng guān wú jìn dé pú sà dà cí chuāng xíng fǎ mén zhèng nán dé xíng 。
 严，仰观无尽。得菩萨大慈幢行法门。证「难得行」。

zàn yuē :
赞曰：

bǎi bǎo guāng chéng wù xiàng xiān yòu guān wáng rù dìng zhōng yuán 。
 百宝光城物象鲜，又观王入定中圆。
 shān chuān cǎo mù jiē huí zhuǎn niǎo shòu yú lóng xī xiàn qián 。
 山川草木皆回转，鸟兽鱼龙悉现前。
 yī fǎ shè chí qiān wàn zhòng guī xīn shì wèi jǐ chóng tiān 。
 以法摄持千万众，归心侍卫几重天。
 wèi jūn chuán dào chéng nán dé shí dì sān xián wèi bǐ jiān 。
 为君传道诚难得，十地三贤未比肩。

※经文节录

ěr shí , shàn cái tóng
尔时，善财童
zǐ yī xīn zhèng niàn bǐ wáng suǒ
子一心正念彼王所
dé huàn zhī fǎ mén , sī wéi
得幻智法门，思惟
bǐ wáng rú huàn jiě tuō , guān
彼王如幻解脱，观
chá bǐ wáng rú huàn fǎ xìng ,
察彼王如幻法性，
fā rú huàn yuàn , jìng rú huàn
发如幻愿，净如幻
fǎ , pǔ yú yī qiè rú huàn
法，普于一切如幻
sān shì , qǐ yú zhǒng zhǒng rú
三世，起于种种如
huàn biàn huà 。 —— rú shì
幻变化。——如是
sī wéi
思惟。

jiàn cì yóu xíng , huò
渐次游行，或
zhì rén jiān chéng yì jù
至人间城邑、聚
luò , huò jīng kuàng yě , yán
落，或经旷野、岩

gǔ xiǎn nán , wú yǒu pí xiè , wèi céng xiū xī 。 rán hòu nǎi zhì miào guāng dà chéng , ér wèn rén
谷险难，无有疲懈，未曾休息。然后乃至妙光大城，而问人
yán : 「 miào guāng dà chéng zài yú hé suǒ ? 」 rén xiǎn bào yán : 「 miào guāng chéng zhě , jīn cǐ chéng
言：「妙光大城在于何所？」人咸报言：「妙光城者，今此城
shì , shì dà guāng wáng zhī suǒ zhù chù 。 」
是，是大光王之所住处。」

shí , shàn cái tóng zǐ huān xǐ yǒng yuè , rù miào guāng chéng 。 jiàn cǐ dà chéng , yǐ jīn
时，善财童子欢喜踊跃，入妙光城。见此大城，以金
yín , liú lí , bō lí , zhēn zhū , chē qū , mǎ nǎo qī bǎo suǒ chéng 。 qī bǎo shēn qiàn , qī
银、琉璃、玻瓈、珍珠、砗磲、玛瑙七宝所成。七宝深堑，七
chóng wéi rào , bā gōng dé shuǐ yíng mǎn qí zhōng , dǐ bù jīn shā 。 ěr shí , shàn cái tóng zǐ yú cǐ
重围绕，八功德水盈满其中，底布金沙。尔时，善财童子于此
yī qiè zhēn bǎo miào wù , nǎi zhì nán nǚ liù chén jìng jiè , jiē wú ài zhuó , dàn zhèng sī wéi jiū jīng
一切珍宝妙物，乃至男女六尘境界，皆无爱着，但正思惟究竟

zhī fǎ yī xīn yuàn yào jiàn shàn zhī shì
之法，一心愿乐见善知识。

jiàn cǐ yóu xíng jiàn dà guāng wáng qù yú suǒ zhù lóu gé bù yuǎn sì qū dào zhōng zuò rú
渐次游行，见大光王去于所住楼阁不远四衢道中，坐如
yì mó ní bǎo lián huā zàng guāng dà zhuāng yán shī zǐ zhī zuò qí wáng yú shàng jié jiā fú zuò
意摩尼宝莲华藏广大庄严师子之座。其王于上结跏趺坐，
èr shí bā zhǒng dà rén zhī xiàng bā shí suí hào ér yǐ yán shēn rú zhēn jīn shān guāng sè
二十八种大人之相、八十随好而以严身——如真金山，光色
chǐ shèng yú wáng zuò qián yǒu jīn yín liú lí mó ní zhēn zhū shān hú hǔ pò
炽盛。于王座前，有金银、琉璃、摩尼、珍珠、珊瑚、琥珀、
kē bēi bì yù zhū zhēn bǎo jù yī fú yīng luò jí zhū yǐn shí wú liàng wú biān zhǒng zhǒng
珂贝、璧玉诸珍宝聚，衣服、璎珞及诸饮食，无量无边种种
chōng mǎn chéng yì jù luò sì qū dào cè xī zhì yī qiè zī shēng zhī jù yī yī dào páng
充满。城邑、聚落、四衢道侧，悉置一切资生之具。一一道傍
jiē yǒu èr shí yì pú sà yǐ cǐ zhū wù jǐ shī zhōng shēng
皆有二十亿菩萨，以此诸物给施众生。

shí shàn cái tóng zǐ wǔ tǐ tóu dī dǐng lǐ qí zú gōng jìng yòu rào jīng wú liàng
时，善财童子五体投地，顶礼其足，恭敬右绕，经无量
zā hé zhǎng ér zhù bái yán shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí
匝，合掌而住。白言：「圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提
xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn
心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？我闻圣者善
néng yòu huì yuàn wèi wǒ shuō
能诱诲，愿为我说！」

shí wáng gào yán shàn nán zǐ wǒ jìng xiū pú sà dà cí chǒng xíng wǒ mǎn zú pú
时，王告言：「善男子！我净修菩萨大慈幢行，我满足菩
sā dà cí chǒng xíng shàn nán zǐ wǒ yú wú liàng bǎi qiān wàn yì nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō
萨大慈幢行。善男子！我于无量百千万亿乃至不可说不可说
fó suǒ wèn nán cǐ fǎ sī wéi guān chá xiū xí zhuāng yán shàn nán zǐ wǒ guó tǔ zhōng yī
佛所，问难此法，思惟观察，修习庄严。善男子！我国土中一
qiè zhōng shēng jiē yú wǒ suǒ wú yǒu kǒng bù cǐ miào guāng chéng suǒ zhù zhōng shēng jiē shì pú sà
切众生，皆于我所无有恐怖。此妙光城所住众生，皆是菩萨
fā dà shèng yì shàn nán zǐ ruò yǒu zhōng shēng qí xīn qīng jìng céng zhòng shàn gēn gòng yǎng zhū fó
发大乘意。善男子！若有众生其心清净，曾种善根供养诸佛，
fā xīn qu xiàng yī qiè zhī dào yī yī qiè zhī wéi jiū jìng chù jí wǒ xī shí xiū pú sà xíng
发心趣向一切智道，以一切智为究竟处，及我昔时修菩萨行
céng suǒ shè shòu zé jiàn cǐ chéng zhōng bǎo yán jìng yú jiē jiàn huī shàn nán zǐ cǐ guó tǔ zhōng
曾所摄受，则见此城众宝严净，余皆见秽。善男子！此国土中
yī qiè zhōng shēng wú zhuó shí shí yào zuò zhū è wǒ xīn āi mǐn ér yù jiù hù rù yú pú
一切众生，五浊世时乐作诸恶，我心哀愍而欲救护，入于菩
sā dà cí wéi shǒu suí shùn shì jiān sān mèi zhī mén rù cǐ sān mèi shí bǐ zhū zhōng shēng suǒ yǒu
萨大慈为首随顺世间三昧之门。入此三昧时，彼诸众生所有

bù wèi xīn nǎo hài xīn yuān dí xīn zhēng lùn xīn rú shì zhū xīn xī zì xiāo miè hé
 怖畏心、恼害心、冤敌心、诤论心，如是诸心，悉自消灭。何
 yǐ gù rù yú pú sà dà cí wéi shǒu shùn shì sān mèi fá rú shì gù shàn nán zǐ qiè
 以故？入于菩萨大慈为首顺世三昧，法如是故。善男子！且
 dài xū yú zì dāng xiàn jiàn
 待须臾，自当现见。」

shí dà guāng wáng jí rù cǐ dìng qí chéng nèi wài liù zhǒng zhèn dòng miào guāng chéng nèi suǒ
 时，大光王即入此定。其城内外六种震动，妙光城内所
 yǒu jū rén mí bù tóng shí huān xī yōng yuè jù xiàng wáng suǒ jǔ shēn tóu dì cūn yíng chéng yì
 有居人，靡不同时欢喜踊跃，俱向王所举身投地。村营、城邑
 yī qiè rén zhòng xiān lái jiàn wáng huān xǐ jìng lǐ jìn wáng suǒ zhù niǎo shòu zhī shǔ hù xiāng
 一切人众，咸来见王，欢喜敬礼。近王所住鸟兽之属，互相
 zhān shì qǐ cí bēi xīn xiān xiàng wáng qián gōng jìng lǐ bài yī qiè shān yuán jí zhū cǎo shù mò
 瞻视，起慈悲心，咸向王前恭敬礼拜。一切山原及诸草树，莫
 bù huí zhuǎn xiàng wáng jìng lǐ pī chí quán jǐng jí yǐ hé hǎi xī jiē téng yì liú zhù wáng
 不回转向王敬礼。陂池、泉井及以河海，悉皆腾溢，流注王
 qián yān fú tí nèi fù yǒu wú liàng bǎi qiān wàn yì zhū luó chà wáng děng jiē qǐ cí xīn bù zào
 前。阎浮提内复有无量百千万亿诸罗刹王等，皆起慈心，不造
 zhū è gōng jìng hé zhāng dǐng lǐ yú wáng
 诸恶，恭敬合掌顶礼于王。

shí dà guāng wáng cóng sān mèi qǐ gào shàn cái yán shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú
 时，大光王从三昧起，告善财言：「善男子！我唯知此菩
 sà dà cí wéi shǒu suí shùn shì jiān sān mèi mén rú zhū pú sà mó hè sā wéi gāo gài cǐ
 萨大慈为首随顺世间三昧门。如诸菩萨摩诃萨为高盖——慈
 xīn pǔ yīn zhòng shēng gù ér wǒ yún hé néng zhī qí xíng néng shuō qí dé
 心普荫众生故。而我云何能知其行，能说其德？」

shàn nán zǐ yú cǐ nán fāng yǒu yī wáng dōu míng yuē ān zhù yǒu yōu pó yí
 善男子！于此南方，有一王都，名曰：安住。有优婆夷，
 míng yuē bú dòng rú yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
 名曰：不动。汝诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？」

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ wáng zú rào wú shù zā yīn qín zhān yǎng cí tuì ér
 时，善财童子顶礼王足，绕无数匝，殷勤瞻仰，辞退而
 qù
 去。

*故事浅说

shàn cái tóng zǐ zài
善财童子在
wú yàn zú wáng nà ér xué
无厌足王那儿学
dé 『 pǔ sà rú huàn jiě
得『菩萨如幻解
tuō 』 fǎ mén zhī hòu ,
脱』法门之后，
liǎo zhī shí fāng sān shì jūn
了知十方三世均
shì huàn huà bù shí yī
是幻化不实，一
qiè yīn yuán guó bào yě shì
切因缘果报也是
rú jìng zhōng huā rú shuǐ
如镜中花、如水
zhōng yuè zhī yīn zhōng shēng
中月。只因众生
wú míng huò zhàng rèn jiǎ
无明惑障，认假
wéi zhēn yú zhōng hé hé
为真，于中和合
wàng shēng hé hé wàng
妄生、和合妄
sǐ zì qǔ lún huí 。
死，自取轮回。
shàn cái tóng zǐ shēn shēn de
善财童子深深地

gǎn shòu dào , shàn zhī shì de cí bēi zhēn shì bù kě sī yì , dù huà lì shēng de fāng biàn gèng shì
感受到，善知识的慈悲真是不可思议，度化利生的方便更是
shàn qiǎo 。
善巧。

shàn cái tóng zǐ yī fāng miàn yì niàn shàn zhī shì de jiāo dǎo , yī fāng miàn gǎn zhe dào xià yī
善财童子一方面忆念善知识的教导，一方面赶着到下一
wèi shàn zhī shì chù xué xí 。 yī lù shàng jīng guò le kuàng yě 、 yán gǔ 、 chéng xiāng jù luò , jīng lì
位善知识处学习。一路上经过了旷野、岩谷、城乡聚落，经历
wú shù xiǎn nǎn de dì fāng , bù guò shàn cái tóng zǐ bìng bù yīn cǐ jué de pí láo ér yǒu xiè
无数险难的地方，不过善财童子并不因此觉得疲劳而有懈
dài yī rì , zhōng yú lái dào le miào guāng chéng , rù le chéng jí máng wèn rén , lù rén huí dá
怠。一日，终于来到了妙光城，入了城急忙问人，路人回答

tā : 「 zhè lǐ jiù shì miào guāng chéng chéng zhōng dà wáng jiù shì yǒu míng de dà guāng wáng 」
他：「这里就是妙光城，城中大王就是有名的大光王。」

shàn cái tóng zǐ jìn rù miào guāng chéng hòu tā kàn dào zhè chéng shì shì yòng qī zhǒng bǎo shí
善财童子进入妙光城后，他看到这城市，是用七种宝石
gāi chéng yòu yǒu qī bǎo zuò chéng de shuǐ chí wéi rào chí zhōng zhù mǎn bā gōng dé shuǐ shuǐ zhōng
盖成，又有七宝做成的水池围绕，池中注满八功德水，水中
yǒu sì zhǒng yán sè de lián huā qīng hōng huáng bái sǎn bù piào fú zài shuǐ miàn shàng yuǎn
有四种颜色的莲花：青、红、黄、白，散布漂浮在水面上，远
yuǎn wàng qù fēi cháng měi lì xiù yǎ zhè zuò miào guāng chéng miàn jī shí fēn guǎng dà zǒng gòng yǒu
远望去，非常美丽秀雅。这座妙光城面积十分广大，总共有
bā ge chéng mén dōu yòng qī zhǒng bǎo shí jiā yǐ zhuāng shì chéng zhōng yòu fēn bù zhe wú shù zhū bǎo
八个城门，都用七种宝石加以装饰，城中又分布着无数珠宝
zuò chéng de bǎo wǎng lóu gé lìng rén kàn le liú lián wàng fǎn lè bù sī shǔ
做成的宝网、楼阁，令人看了流连忘返，乐不思蜀。

rán ér zhè shí hòu de shàn cái tóng zǐ duì yú zhè yī qiè qí zhēn yì bǎo bìng bù xīn
然而，这时候的善财童子，对于这一切奇珍异宝并不心
dòng yě méi yǒu tān ài zhí zhuó tā xīn zhōng zhèng sī wéi zhe fó fǎ mǎn xīn xī wàng néng zǎo rì
动，也没有贪爱执着，他心中正思惟着佛法，满心希望能早日
bǎi fǎng shàn zhī shì dà guāng wáng
拜访善知识——大光王。

shàn cái tóng zǐ yī jù yǐ wǎng de jīng yàn wǎng rén zuì duō de dì fāng zǒu qù guǒ rán
善财童子依据以往的经验，往人最多的地方走去，果然
dà guāng wáng jiù zuò zài rén shēng dǐng fēi de shí zì lù kǒu zhōng tā de shī zǐ zuò nǎi shì yóu rú
大光王就坐在人声鼎沸的十字路口中，他的师子座乃是由如
yì mó ní bǎo suǒ zhuāng shì gǎn liú lí bǎo zuò wéi shī zǐ zuò de jiǎo shàng miào tiān yī zuò wéi
意摩尼宝所装饰，紺琉璃宝作为师子座的脚，上妙天衣作为
zuò shàng de diàn rù dà guāng wáng zài shàng tóu jié jiā fú zuò xiǎn xiǎn chū èr shí bā zhǒng dà rén
座上的垫褥，大光王在上头结跏趺坐，显现出二十八种大人
xiàng bā shí zhǒng suí xíng hào shī zǐ zuò qián duī mǎn le gè shì gè yàng de bǎo wù yǒu jīn
相、八十种随形好。师子座前堆满了各式各样的宝物，有金
yín liú lí mó ní shān hú bì yù hú pò dēng yòu yǒu gè shì gè yàng de bǎo
银、琉璃、摩尼、珊瑚、璧玉、琥珀等，又有各式各样的宝
chē tiān yuè miào xiāng rì cháng shēng huó yòng pǐn dēng dēng suí zhòng shēng xīn zhī suǒ xū ér yǔ yǐ
车、天乐、妙香、日常生活用品等，等随众生心之所需而予以
bù shī sì biān de jiē dào shàng zhì mǎn le yī qiè zhòng shēng de dōng xi měi tiáo lù shàng dōu yǒu
布施。四边的街道上置满了一切众生的东西，每条路上都有
èr shí yì wèi wèi pú sǎ zài bù shī dōng xi
二十亿位菩萨在布施东西。

dāng shàn cái tóng zǐ jiàn dào le dà guāng wáng hòu lì jí guī xià wú tǐ tóu dì dǐng lǐ qí
当善财童子见到了大光王后，立即跪下五体投地顶礼其
zú bìng gōng jìng de yóu yòu xiàng zuǒ rào zhe dà guāng wáng zǒu le hěn duō quān zuì hòu zài qí miàn
足，并恭敬地由右向左绕着大光王走了很多圈，最后在其面

qián tíng zhǔ hé zhǎng ér lì shuō : 「 shèng zhě ! wǒ yǐ jīng fā le ā nǒu duō luó sān miào sān pǔ
前 停 住 ， 合 掌 而 立 说 ： 「 圣 者 ！ 我 已 经 发 了 阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩
tí xīn dàn hái bù zhī dào gāi rú hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào ? wǒ tīng wú yàn zú
提 心 ， 但 还 不 知 道 该 如 何 学 菩 萨 行 ， 修 菩 萨 道 ？ 我 听 无 厌 足
wáng shuō nín huī rén bù juàn xī wàng nǎng zhǐ dào wǒ zǒu chū mí jīn 。
王 说 您 诲 人 不 倦 ， 希 望 能 指 导 我 走 出 迷 津 。

cǐ shí dà guāng wáng duì shàn cái tóng zǐ shuō : 「 shàn nán zǐ wǒ suǒ xiū de fǎ mén
此 时 ， 大 光 王 对 善 财 童 子 说 ： 「 善 男 子 ！ 我 所 修 的 法 门
shì 『 pú sà dà cí chǒng xíng 』 , pú sà dà cí yǔ yī qiè zhòng shēng kuài lè jiù hǎo bǐ yī bǎ
是 『 菩 萨 大 慈 幢 行 』 ， 菩 萨 大 慈 与 一 切 众 生 快 乐 ， 就 好 比 一 把
dà chuāng zhòng shēng jiàn zhě jūn dé jiě tuō wǒ céng yú wú liàng fó suǒ xiàng fó qǐng jiào cǐ fǎ ,
大 幢 ， 众 生 见 者 均 得 解 脱 。 我 曾 于 无 量 佛 所 ， 向 佛 请 教 此 法 ，
bīng rú fó suǒ jiāo dǎo sī wéi guān chá xiū xí 。
并 如 佛 所 教 导 ， 思 惟 观 察 修 习 。

yīn wèi rú cǐ wǒ guó tǔ zhōng de yī qiè zhòng shēng kàn jiàn wǒ jiù rú cí fù yī
因 为 如 此 ， 我 国 土 中 的 一 切 众 生 ， 看 见 我 就 如 慈 父 一
bān wú suǒ wèi jù ér zài cǐ miào guāng chéng zhōng jū zhù de zhòng shēng dōu shì fā dà shèng xīn
般 ， 无 所 畏 惧 ； 而 在 此 妙 光 城 中 居 住 的 众 生 ， 都 是 发 大 乘 心
de pú sà suí zhe tā men de xīn zhōng jìng jiè de gāo dī tā men yǎn zhōng kàn dào de miào guāng
的 菩 萨 ， 随 着 他 们 的 心 中 境 界 的 高 低 ， 他 们 眼 中 看 到 的 妙 光
chéng huì yǒu suǒ bù tóng pǐ rú xīn liàng guāng dà de kàn jiàn de miào guāng chéng huì fēi cháng guǎng
城 会 有 所 不 同 。 譬 如 心 量 广 大 的 ， 看 见 的 妙 光 城 会 非 常 广
dà xīn liàng xiá ài de kàn jiàn de miào guāng chéng yě shì fēi cháng xiá xiǎo rú guǒ yǒu zhòng shēng
大 ； 心 量 狭 隘 的 ， 看 见 的 妙 光 城 也 是 非 常 狭 小 。 如 果 有 众 生
qí xīn qīng jìng céng zhòng shàn gēn gòng yǎng zhū fó fā xīn yuàn chéng fó guǒ qiè wǒ zài yǐ wǎng
其 心 清 净 ， 曾 种 善 根 供 养 诸 佛 ， 发 心 愿 成 佛 果 ， 且 我 在 以 往
xiū pú sà xíng shí céng shè shòu guò tā nǎ me tā kàn zhè zuò chéng yī dīng shì zhòng bǎo suǒ zào 。
修 菩 萨 行 时 曾 摄 受 过 他 ， 那 么 他 看 这 座 城 一 定 是 众 宝 所 造 。
rú guǒ bú shì rú shàng suǒ shuō de rén kàn zhè zuò chéng jiù yǔ qí tā chéng bǎo méi yǒu liǎng yàng 。
如 果 不 是 如 上 所 说 的 人 ， 看 这 座 城 就 与 其 它 城 堡 没 有 两 样 。

zhè guó tǔ zhōng de zhòng shēng zài wǔ zhuō è shì zhōng dōu xǐ huān xíng bù shàn yè , ér wǒ
这 国 土 中 的 众 生 ， 在 五 浊 恶 世 中 都 喜 欢 行 不 善 业 ， 而 我
wèi le āi mǐn tā men bìng jiù hù tā men zhèng rù yǐ dà cí wéi shǒu de suí shùn shì jiān sān
为 了 哀 愍 他 们 并 救 护 他 们 ， 证 入 以 大 慈 为 首 的 随 顺 世 间 三
mèi dāng wǒ rù cǐ sān mèi shí nà xiē zhòng shēng xīn zhōng de kǒng bù nǎo hài yuàn dí de xīn
昧 。 当 我 入 此 三 昧 时 ， 那 些 众 生 心 中 的 恐 怖 、 恼 害 、 怨 敌 的 心
zì rán jiù méi yǒu le yīn wèi tā néng qù chú zhòng shēng de hēi àn hè zhàng ài zhè jiù shì cǐ
自 然 就 没 有 了 。 因 为 它 能 去 除 众 生 的 黑 暗 和 障 碍 ， 这 就 是 此
suí shùn shì jiān sān mèi de lì liàng nǐ rú guǒ bù xiāng xìn děng yí xià nǐ jiù zhī dào le 。
随 顺 世 间 三 昧 的 力 量 。 你 如 果 不 相 信 ， 等 一 下 你 就 知 道 了 。

zhè shí hòu dà guāng wáng jiù rù cǐ dìng zhōng yī qiè jū mǐn niǎo shòu dōu lái xiàng dà
这 时 候 ， 大 光 王 就 入 此 定 中 ， 一 切 居 民 、 鸟 兽 都 来 向 大

wáng gōng jīng lǐ bài yī qiè shān yuán jí cǎo shù yě dōu wān yāo xiàng dà wáng xíng lǐ pí chí
 王恭敬礼拜，一切山原及草树也都弯腰向大王行礼，陂池、
 hé hǎi yě dōu xiōng yǒng de liú dào dà wáng miàn qián ér yán fú tí nèi yǒu wú liàng de luó chà
 河海也都汹涌地流到大王面前。而阎浮提内有无量的罗刹
 wáng yè chà wáng děng tā men yuán běn dōu shì shì xiě chéng xìng cán hài zhòng shēng de kě shì
 王、夜叉王等，他们原本都是嗜血成性、残害众生的，可是
 cǐ shí tā men dōu néng fā qǐ cí bēi xīn bú zào zhū è bìng gōng jīng hé zhǎng xiàng dà guāng wáng dǐng
 此时他们都能发起慈悲心，不造诸恶并恭敬合掌向大光王顶
 lǐ 。
 礼。

dà wáng cóng sān mèi zhōng chū dìng hòu gào sù shàn cái tóng zǐ shuō : 「 zhè yǐ dà cí wéi shǒu
 大王从三昧中出定后告诉善财童子说：「这以大慈为首
 de suí shùn shì jiān sān mèi fǎ mén qí lì liàng jiù hǎo bǐ zhū dà pú sà de dà cí bēi xīn ,
 的随顺世间三昧法门，其力量就好比诸大菩萨的大慈悲心，
 tā xiàng yī bǎ gāo jǔ de sǎn gài pǔ fù zhe yī qiè zhòng shēng 。
 它像一把高举的伞盖，普覆着一切众生。」

shàn nán zǐ zhū dà pú sà de zhì huì cí bēi yǐ jí fú dé zhēn shì bù kě sī
 善男子！诸大菩萨的智慧、慈悲以及福德真是不可思
 yì nán yǐ sī liáng nǐ ruò xiǎng yào zài gèng jìn yí bù liǎo jiě de huà yóu cǐ zài xiàng nán
 议，难以思量。你若想要再更进一步了解的话，由此再向南
 zǒu dào le ān zhù chéng nà lǐ yǒu yī wèi bú dòng yōu pó yī nǐ yīng gāi qù bài fǎng tā ,
 走，到了安住城，那里有一位不动优婆夷，你应该去拜访她，
 tā kě shì yī wèi dà chéng jiù zhě bié cuò guò le 。
 她可是一位大成就者，别错过了。」

善财童子五十三参故事

上

第一参
至
第十八参

佛陀优良丛书